

INFORME 32/2013

Àrea de Continguts

Barcelona, 2 de maig de 2013

**La representació de les persones
joves a la televisió.
Informe sobre la diversitat i la igualtat**

ÍNDEX

1.	Mètode d'estudi	11
1.1	Objecte de l'informe.....	13
1.2	Disseny de l'estudi.....	13
1.3	Mostra.....	14
1.3.1	Teleinformatius	15
1.3.2	Altres programes de no-ficció.....	16
1.3.3	Programes de ficció.....	17
1.4	Definició de conceptes	19
1.5	Definició dels eixos de diversitat	24
1.5.1	Variables específiques aplicades als personatges principals i secundaris protagonistes	26
1.6	Estructura de l'informe	28
2.	Presència de les persones joves en els teleinformatius	31
2.1	Inserts dels actors per edats	31
2.2	Temps de paraula dels actors per edats	34
2.3	Identificació dels actors per edat.....	36
2.4	Origen percebut de les persones joves.....	37
2.5	Procedència de les persones joves.....	39
2.6	Diversitat funcional de les persones joves	41
2.7	El rol social de les persones joves	42
2.7.1	Actors polítics i actors socials	42
2.7.2	Agrupacions d'actors socials	44
2.7.3	Agrupacions d'actors socials i variable sexe.....	47
2.7.4	<i>Altres actors</i> . Subagrupacions	49
2.7.5	<i>Actors culturals</i> . Subagrupacions.....	51
2.8	Temàtica de la intervenció de les persones joves en els teleinformatius	52
3.	Presència de les persones joves en altres programes de no-ficció. Debats i entrevistes ..	59
3.1	Intervencions dels actors per edats.....	59
3.2	Origen percebut de les persones joves.....	62
3.3	Procedència de les persones joves.....	64

3.4	Diversitat funcional de les persones joves	66
3.5	El rol social de les persones joves	67
3.5.1	Actors polítics i actors socials	67
3.5.2	Agrupacions d'actors socials	68
3.5.3	Agrupacions d'actors socials i variable sexe	71
3.5.4	<i>Altres actors</i> . Subagrupacions	73
3.5.5	<i>Actors culturals</i> . Subagrupacions	75
4.	Presència de les persones joves en els programes de ficció	79
4.1	Edat i sexe de les persones joves	79
4.2	Orientació sexual de les persones joves	82
4.3	Tipus de personatge de les persones joves	83
4.4	Origen percebut de les persones joves	83
4.5	Procedència de les persones joves	84
4.6	Diversitat funcional de les persones joves	84
4.7	Rol social de les persones joves	85
4.7.1	Agrupacions	85
4.7.2	Malaltia de les persones joves	89
4.7.3	Problemàtica social de les persones joves	91
4.7.4	Llengua de comunicació de les persones joves	93
4.7.5	Descripció dels personatges principals i secundaris protagonistes	94
5.	La representació de les persones joves a la televisió. Conclusions	111
5.1	Introducció	111
5.2	Dades demogràfiques de Catalunya en relació amb les persones joves	112
5.3	La presència de les persones joves a la televisió	113
5.4	Sexe	114
5.5	Origen percebut i procedència	115
5.6	Diversitat funcional	116
5.7	El rol de les persones joves en la programació de no-ficció (teleinformatius i debats i entrevistes)	117
5.8	Temes i notícies en els teleinformatius	121
5.9	El rol de les persones joves en la programació de ficció	121
5.10	Anàlisi dels personatges principals de la ficció	122

Índex de quadres

- Quadre 1. Teleinformatius. Nombre d'inserts analitzats per canal
- Quadre 2. Altres programes de no-ficció. Intervencions d'actors en debats i entrevistes i programes analitzats
- Quadre 3. Programació de ficció. Emissions i personatges analitzats
- Quadre 4. Definició de les agrupacions d'actors socials
- Quadre 5. Definició de les subagrupacions de les agrupacions no polítiques
- Quadre 6. Definició dels eixos d'anàlisi
- Quadre 7. Variables específiques aplicades als personatges principals i secundaris protagonistes
- Quadre 8. Actors en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Nombre d'inserts
- Quadre 9. Temps de paraula dels actors en funció de la variable *edat aparent*
- Quadre 10. Durada mitjana de l'insert en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*
- Quadre 11. Persones joves identificades o no. Nombre d'inserts
- Quadre 12. Actors segons les variables *edat aparent* i *origen percebut*. Nombre d'inserts
- Quadre 13. Origen de les persones joves percebudes com a *no blanques*. Nombre d'inserts
- Quadre 14. Persones joves immigrades i no immigrades. Nombre d'inserts
- Quadre 15. Procedència de les persones joves immigrades. Nombre d'inserts
- Quadre 16. Persones joves amb discapacitat. Nombre d'inserts
- Quadre 17. Persones joves com a actors polítics o socials. Nombre d'inserts
- Quadre 18. Persones joves com a actors polítics o socials segons la variable *sexe*. Nombre d'inserts
- Quadre 19. Persones joves. Agrupacions d'actors socials. Nombre d'inserts
- Quadre 20. Persones joves. Agrupacions d'actors socials segons la variable *sexe*. Nombre d'inserts
- Quadre 21. Persones joves. Agrupació *altres* segons la variable *sexe*. Nombre d'inserts
- Quadre 22. Persones joves. Agrupació *actors culturals* segons la variable *sexe*. Nombre d'inserts
- Quadre 23. Persones joves. Temàtica de la informació. Percentatge d'inserts
- Quadre 24. Temps de paraula de les persones joves i de totes les edats, i percentatge del temps de les persones joves sobre el total, en els 20 ítems informatius amb més temps de notícia
- Quadre 25. Actors en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Nombre d'intervencions
- Quadre 26. Persones joves segons la variable *origen percebut*. Nombre d'intervencions
- Quadre 27. Origen de les persones joves percebudes com a *no blanques*. Nombre d'intervencions
- Quadre 28. Persones joves immigrades i no immigrades. Nombre d'intervencions
- Quadre 29. Procedència de les persones joves immigrades. Nombre d'intervencions
- Quadre 30. Persones joves amb discapacitat. Nombre d'intervencions

Quadre 31. Persones joves. Participació com a actors polítics o socials. Nombre d'intervencions

Quadre 32. Persones joves. Actors polítics o socials segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

Quadre 33. Persones joves. Agrupacions d'actors socials. Nombre d'intervencions

Quadre 34. Persones joves. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

Quadre 35. Persones joves. Agrupació *altres* segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

Quadre 36. Persones joves. Agrupació *actors culturals* segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

Quadre 37. Personatges segons les variables *edat aparent* i *sexe* (percentatges respecte del total de dones i d'homes)

Quadre 38. Personatges segons les variables *edat aparent* i *sexe* (percentatges respecte de cada grup d'edat)

Quadre 39. Persones joves i de totes les edats segons la variable *orientació sexual*

Quadre 40. Persones joves i de totes les edats segons el tipus de personatge

Quadre 41. Persones joves i de totes les edats segons la variable *origen percebut*

Quadre 42. Persones joves i de totes les edats, immigrades i no immigrades

Quadre 43. Persones joves i de totes les edats segons la variable *diversitat funcional*

Quadre 44. Persones joves i de totes les edats segons la variable *agrupació*

Quadre 45. Dones i homes joves segons la variable *agrupació*

Quadre 46. Dones i homes joves. Categorització de l'agrupació *altres* per ocupacions

Quadre 47. Persones joves i de totes les edats segons la variable *malaltia*

Quadre 48. Dones i homes joves. Categorització de la variable *malaltia*

Quadre 49. Persones joves i de totes les edats segons la variable *problemàtica social*

Quadre 50. Dones i homes joves. Categorització de la variable *problemàtica social*

Quadre 51. Persones joves i de totes les edats segons la variable *llengua de comunicació*

Quadre 52. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable sexe. Comparació amb el total de la mostra

Quadre 53. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *subgrup d'edat aparent* i *sexe*

Quadre 54. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *constitució física* i *sexe*

Quadre 55. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *orientació sexual*. Comparació amb el total de la mostra

Quadre 56. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *origen percebut*. Comparació amb el total de la mostra

Quadre 57. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *procedència*. Comparació amb el total de la mostra

Quadre 58. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *diversitat funcional*. Comparació amb el total de la mostra

Quadre 59. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *malaltia*. Comparació amb el total de la mostra

Quadre 60. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *problemàtica social*. Comparació amb el total de la mostra

Quadre 61. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *llengua de comunicació*. Comparació amb el total de la mostra

Quadre 62. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *conducta* i *sexe*

Quadre 63. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *conducta violenta* i *sexe*

Quadre 64. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *trames principals* i *sexe*

Quadre 65. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *presència dels pares* i *sexe*

Quadre 66. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *activitat sexual* i *sexe*

Quadre 67. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *tipus de llar* i *sexe*

Quadre 68. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *tasques de la llar* i *sexe*

Quadre 69. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *cura d'altres persones* i *sexe*

Quadre 70. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *agrupació* i *sexe*

Quadre 71. Categorització de l'agrupació altres per sexe

Quadre 72. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *activitat remunerada* i *sexe*

Quadre 73. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes –amb activitat remunerada– segons les variables *tipus de feina* i *sexe*

Quadre 74. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *activitat principal* i *sexe*

Quadre 75. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *consum de drogues il·lícites* i *sexe*

Quadre 76. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *consum d'alcohol de menys de 20 graus* i *sexe*

Quadre 77. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *consum d'alcohol de més de 20 graus* i *sexe*

Quadre 78. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *consum de tabac* i *sexe*

Quadre 79. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *pràctica d'esport* i *sexe*

Quadre 80. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *consum cultural* i *sexe*

Quadre 81. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *participació pública* i *sexe*

Índex de figures

Figura 1. Actors en funció de la variable *edat aparent*. Percentatge d'inserts

Figura 2. Persones joves segons la variable *sexe*. Percentatge d'inserts

Figura 3. Distribució dels inserts en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Percentatge d'inserts

Figura 4. Temps de paraula dels actors en funció de la variable *edat aparent*

Figura 5. Durada mitjana de l'insert en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*

Figura 6. Persones joves i de totes les edats identificades o no. Percentatge d'inserts

Figura 7. Persones joves i de totes les edats segons la variable *origen percebut*. Percentatge d'inserts

Figura 8. Persones joves i de totes les edats immigrades i no immigrades. Percentatge d'inserts

Figura 9. Persones joves i de totes les edats com a actors polítics o socials. Percentatge d'inserts

Figura 10. Persones joves. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'inserts

Figura 11. Persones joves i de totes les edats. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'inserts

Figura 12. Persones joves. Agrupacions d'actors socials segons la variable *sexe*. Percentatge d'inserts

Figura 13. Persones joves. Agrupació *altres* segons la variable *sexe*. Percentatge d'inserts

Figura 14. Persones joves. Agrupació *actors culturals* segons la variable *sexe*. Percentatge d'inserts

Figura 15. Persones joves i de totes les edats. Temàtica de la informació. Percentatge d'inserts

Figura 16. Actors en funció de la variable *edat aparent*. Percentatge d'intervencions

Figura 17. Persones joves segons la variable *sexe*. Percentatge d'intervencions

Figura 18. Distribució de les intervencions en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Percentatge d'intervencions

Figura 19. Persones joves i de totes les edats segons l'origen percebut. Percentatge d'intervencions

Figura 20. Persones joves i de totes les edats immigrades i no immigrades. Percentatge d'intervencions

Figura 21. Persones joves i de totes les edats. Participació com a actors polítics o socials. Percentatge d'intervencions

Figura 22. Persones joves. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'intervencions

Figura 23. Persones joves i de totes les edats. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'intervencions

Figura 24. Persones joves. Agrupacions d'actors socials segons la variable *sexe*. Percentatge d'intervencions

Figura 25. Persones joves. Agrupació *altres* segons la variable *sexe*. Percentatge d'intervencions

Figura 26. Persones joves. Agrupació *actors culturals* segons la variable *sexe*. Percentatge d'intervencions

Figura 27. Personatges segons la variable *edat aparent*

Figura 28. Persones joves segons la variable *sexe*

Figura 29. Edat i sexe dels personatges

Figura 30. Persones joves i de totes les edats segons la variable *orientació sexual*

Figura 31. Persones joves i de totes les edats segons el tipus de personatge

Figura 32. Persones joves segons la variable *agrupació*

Figura 33. Persones joves i de totes les edats segons la variable *agrupació*

Figura 34. Dones i homes joves segons la variable *agrupació*

Figura 35. Persones joves i de totes les edats segons la variable *malaltia*

Figura 36. Persones joves i de totes les edats segons la variable *problemàtica social*

Figura 37. Persones joves i de totes les edats segons la variable *llengua de comunicació*

Figura 38. Presència de les persones joves en la programació

Figura 39. El rol de les persones joves als teletinformatius

Figura 40. El rol de les persones joves als debats i a les entrevistes

Figura 41. La imatge de les persones joves a la programació de no-ficció

Figura 42. La imatge de les persones joves a la programació de ficció

1. Mètode d'estudi

1.1 Objecte de l'informe

L'informe analitza la representació de les persones joves a les emissions de televisió a Catalunya durant el primer semestre de l'any 2012.

Aquest informe s'inscriu en el marc de l'estudi de la diversitat i la igualtat a la televisió, que té per objectiu examinar en quina mesura la televisió reflecteix la realitat i la diversitat de la societat catalana.

L'estudi es concreta en els eixos de diversitat següents:

- Diversitat funcional
- Edat
- Orientació sexual
- Origen
- Rol social
- Sexe

1.2 Disseny de l'estudi

L'anàlisi estableix unitats i eines d'anàlisi diverses en funció de la tipologia dels programes:

a) Teleinformatius

S'aborda la presència de les persones joves expressada en freqüència d'aparicions d'inserts i, secundàriament, en temps de paraula. També assenyalava el context informatiu de les notícies en les quals intervenen els actors.

b) Altres programes de no-ficció

S'analitza la freqüència d'intervencions de les persones joves en els debats i en les entrevistes emesos en aquests espais.

c) Ficció

Inclou una anàlisi dels personatges que apareixen com a persones joves en els programes de ficció de producció pròpia (entesa en els termes que defineix la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya¹) del prestador que els emet.

1.3 Mostra

S'analitza programació emesa durant el primer semestre del 2012. L'aproximació metodològica és diferent en funció de la tipologia de les emissions. Així, s'han definit tres subconjunts de programació: teleinformatius, altres programes de no-ficció i programes de ficció.

En conjunt s'han analitzat:

- 4.431 inserts emesos en teleinformatius.
- 2.690 intervencions d'actors en debats o entrevistes que es corresponen a 783 emissions de programes.
- 357 personatges de ficció de 169 episodis.

Aquestes xifres inclouen els inserts, les intervencions i els personatges de totes les edats.

¹ Continguts audiovisuals en què la iniciativa i la responsabilitat de l'enregistrament, o bé la propietat o els drets d'explotació, corresponen al prestador de serveis de comunicació audiovisual que els difon.

1.3.1 Teleinformatius

La mostra inclou els teleinformatius de TV3, TVE a Catalunya, 8tv i Barcelona TV durant el primer semestre del 2012. La determinació de les unitats d'anàlisi a estudiar (les persones que apareixen amb un insert en el teleinformatiu) es realitza a partir d'un mostreig de les unitats de context (les notícies). Aquest procés es realitza en fases:

1. Eliminació dels blocs de titulars i de resum, de la informació d'esports, de la informació de serveis (meteorologia, trànsit i borsa) i de la informació internacional.
2. Sobre la selecció esmentada al punt 1, s'ha definit una mostra aleatòria estratificada per canal, amb una fiabilitat del 99,9% (per a un error màxim admissible del 5%).

Quadre 1. Teleinformatius. Nombre d'inserts analitzats per canal

Canal	Nombre d'inserts
TV3	1.058
TVE a Catalunya	1.340
8tv	868
BTV	1.165
Total	4.431

1.3.2 Altres programes de no-ficció

Inclou programació de no-ficció dels canals d'abast català TV3, el 33 i 8tv emesos durant el primer semestre del 2012. Concretament, s'hi analitzen tots els espais corresponents a les tipologies *altres informatius*, *magazins d'entreteniment*, *programes d'accés social*, *formatius*, *divulgatius*, *documentals* i *religiosos* que tenen una relació temàtica respecte de l'estudi de la diversitat i la igualtat en la societat catalana.²

La mostra inclou les redifusions de programes emesos en un canal diferent, però no les que s'emeten en el mateix canal.

Quadre 2. Altres programes de no-ficció. Intervencions d'actors en debats i entrevistes i programes analitzats

Canal	Títol del programa	Nombre de programes	Nombre d'actors
TV3	<i>Àgora</i>	21	61
	<i>Banda ampla</i>	10	57
	<i>Divendres</i>	118	425
	<i>Els matins</i>	121	1.124
	<i>Signes dels temps</i>	22	60
	<i>Terreny personal</i>	10	42
	<i>Tot un món</i>	44	44
33	<i>Ànima</i>	24	54
	<i>Generació digital</i>	14	27
	<i>L'ofici de l'artista</i>	1	6
	<i>Millennium</i>	23	102
	<i>Parlament</i>	24	19
	<i>Sala 33</i>	25	37
	<i>Singulars</i>	25	28
	<i>Valor afegit</i>	26	24
	<i>Via llibre</i>	23	80
8tv	<i>8 al dia</i>	125	448
	<i>Arucitys</i>	127	52
Total		783	2.690

² D'aquesta manera quedaran fora de la mostra tant els espais de reportatges sobre fets polítics a altres parts del món com els documentals sobre els hàbitats naturals.

1.3.3 Programes de ficció

Comprèn la ficció de producció pròpia, entesa en els termes que defineix la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya,³ de TV3, 33, 3XL i 8tv. L'anàlisi s'ha restringit a la producció pròpia, atès que és la que permet al prestador intervenir directament en la creació de l'obra per introduir-hi elements de promoció de la diversitat, ja sigui en les trames argumentals o en els personatges. S'hi inclouen les pel·lícules per a televisió, les minisèries de televisió i les sèries de televisió amb actors. Cal indicar que la mostra no inclou les sèries de televisió d'animació, ja que requereixen una aproximació metodològica diferent.

La mostra inclou els programes emesos durant el primer semestre del 2012, tot i que, per tal d'oferir una visió completa de les trames argumentals i dels personatges, l'anàlisi s'estén a les emissions del segon semestre d'aquestes obres. A més, s'ha definit una mostra en funció de la periodicitat d'emissió de les obres:

- emissions úniques: totes les emissions;
- emissions seriades d'emissió setmanal: totes les emissions;
- emissions seriades d'emissió diària: un episodi per setmana seleccionat de manera consecutiva;
- emissions seriades d'emissió diària que poden incloure redifusions de més d'un capítol per dia: un de cada cinc capítols.

De les emissions que conformen la mostra se n'indexen els personatges que, segons el seu grau de protagonisme, són *personatges principals*, *personatges secundaris protagonistes* i *secundaris no protagonistes* (vegeu les definicions operatives més endavant).

³ Continguts audiovisuals en què la iniciativa i la responsabilitat de l'enregistrament, o bé la propietat o els drets d'explotació, corresponen al prestador de serveis de comunicació audiovisual que els difon.

Quadre 3. Programació de ficció. Emissions i personatges analitzats

Canal	Programa	Periodicitat	Emissions analitzades	Personatges
TV3	<i>Germanes</i>	Emissió única	1	8
	<i>Gran Nord</i>	Setmanal	13	26
	<i>Kubala, Moreno i Manchón</i>	Setmanal	23	118
	<i>La Riera</i>	Diària	40	69
	<i>Tornarem</i>	Minisèrie (dos dies)	2	9
	<i>Des del balcó</i>	Minisèrie (tres dies)	6	19
	<i>Ermessenda</i>	Minisèrie (emissió única)	2	20
	<i>Ventdelplà</i>	Diària	34	55
3xl	<i>Món 3XL</i>	Setmanal	26	13
	<i>Jet lag</i>	Diària	16	12
	<i>L'un per l'altre</i>	Diària	6	8
Total			169	357

1.4 Definició de conceptes

Persona jove

A l'efecte d'aquest informe, s'entén per *jove* la persona entre els 15 i els 29 anys.⁴ Els actors i els personatges han estat catalogats com a *persona jove* per la seva aparença, quan el programa els donava aquesta consideració (mitjançant la veu en *off* i/o el grafisme), quan l'edat de la persona en qüestió va poder ser documentada o bé quan el contingut de la informació indicava que es tractava d'una persona jove.

Actor

Personatge que apareix en el mitjà audiovisual en un teleinformatiu, com a participant en un debat o com a subjecte d'una entrevista.

Freqüència d'aparicions

Aparició dels actors amb temps de paraula en un teleinformatiu, com a participants en un debat o com a subjectes d'una entrevista.

Temps de paraula

Temps resultant de la suma total de la durada de les seqüències on un actor intervé, com a subjecte, fent un insert (inserció d'imatges i veu d'un actor sense que hi intervingui cap mena de locució per part del mitjà) en un teleinformatiu.

Agrupacions d'actors

Categories que classifiquen els actors i els personatges de ficció en funció del paper que desenvolupen en cadascuna de les seves intervencions. Se'n distingeixen dos grans tipus: les agrupacions d'actors polítics i les agrupacions d'actors socials (no polítics).

- **Agrupacions d'actors polítics**

Inclou dues categories d'agrupacions: les d'actors polítics institucionals (per exemple, Govern de Catalunya, administració de l'Ajuntament de Barcelona i govern de les administracions locals catalanes) i les de partits (qualsevol coalició, partit o agrupació electoral d'àmbit català i de la resta d'Espanya).

⁴ Font: *Pla Nacional de Joventut. Joves 2010* de la Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya.

- **Agrupacions d'actors socials**

Aquests actors s'agrupen al voltant de les categories següents:

Quadre 4. Definició de les agrupacions d'actors socials

Agrupació	Definició
Actors culturals	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció com a creadors o gestors de manifestacions culturals (inclosa la cultura tradicional)
Actors del món sanitari	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en qualitat de professionals del món de la medicina tradicional. S'aplica al personal mèdic i sanitari del sector públic i privat i inclou l'atenció veterinària.
Actors econòmics	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció pel fet de desenvolupar una activitat econòmica determinada. S'aplica a les persones directives o propietàries d'empreses o negocis a petita o a gran escala. S'hi inclouen les persones treballadores autònomes.
Actors esportius	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció vinculats professionalment al món de l'esport.
Associacions de veïns i veïnes	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció com a membres d'associacions de veïns i veïnes.
Associacions i col·lectius professionals	Actors associats que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en representació del col·lectiu al qual pertanyen per raó de la seva activitat professional.
Església catòlica	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en representació de la jerarquia eclesiàstica de l'Estat espanyol
Religions i esglésies no catòliques	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció com a representants de qualsevol estructura religiosa altra que la catòlica.
Persones expertes	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en qualitat d'especialistes en una matèria determinada i que no s'adscriuen a altres agrupacions específiques.
Món associatiu	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en representació d'un col·lectiu associat per motius diversos (assistència social, cultura i lleure, ensenyament, foment i defensa dels drets cívics i socials, ecologia, salut, etc.).
Sindicats	Actors que, en el marc de la notícia, en el programa o en l'espai de ficció, actuen com a membres d'una organització sindical.
Organitzacions empresarials	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en representació d'un col·lectiu d'empresaris o d'empreses, independentment de les dimensions de l'empresa o del sector econòmic al qual pertanyi.
Universitat i ensenyament	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció pel fet d'estar relacionats amb el món de l'ensenyament i de l'educació. S'aplica als ensenyants formals i no formals (monitors de tallers, d'esplais, etc.) tant del sector públic com del privat.
Altres (àmbit personal)	Actors ocasionals que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció des del seu àmbit personal i com a part implicada en els fets narrats, però que no es poden incloure en cap altra agrupació. Aquests actors són part interessada en els fets, com ara veïns afectats per un incendi, usuaris afectats per retards en els transports, persones afectades d'una malaltia de la qual parla la notícia, etc.

Les agrupacions d'actors socials s'han dividit en subagrupacions en funció de l'activitat que realitzen i de l'àmbit de referència.

Quadre 5. Definició de les subagrupacions de les agrupacions no polítiques

Agrupació no política	Subagrupació	Definició
Actors culturals	Arts escèniques i audiovisuals	Creadors o gestors culturals del món del teatre, la dansa, el cinema, el circ i la màgia
	Arts plàstiques	Creadors o gestors culturals en l'àmbit de la pintura, l'escultura, el dibuix, la il·lustració, la fotografia, la ceràmica i les arts gràfiques
	Cultura popular	Persones artesanes d'oficis tradicionals quan apareixen en funció del seu llegat cultural (no activitat econòmica)
	Gastronomia	Persones dedicades al món de la gastronomia
	Literatura	Escriptors i escriptores de ficció
	Assaig	Autors d'obres de no-ficció
	Mitjans de comunicació	Persones del món del periodisme (televisió, ràdio i premsa)
	Moda	Creadors de moda (dissenyadors i models)
	Música	Creadors o gestors culturals relacionats amb la música (inclou l'òpera)
	Altres	--
Actors del món sanitari	Metge/essa	
	Infermer/a	
	Farmacèutic/a	
	Veterinari/ària	
Actors econòmics	Persones propietàries/directives petita i mitjana empresa	Amb referència a les empreses de menys de 250 persones treballadores. Inclou les persones autònomes ⁵
	Persones propietàries/directives grans empreses	Amb referència a les empreses de més de 250 persones treballadores
Persones expertes	Camp científic o tècnic	Disciplines relacionades amb les ciències experimentals
	Camp humanístic	Disciplines relacionades amb les ciències humanes
	Altres	
Món associatiu	Associacions sociosanitàries	Associació la finalitat de la qual és promoure l'assistència social i/o la salut
	Associacions de dones	Associació la finalitat de la qual és promoure la igualtat entre dones i homes i lluitar contra la discriminació per raó de sexe
	Associacions de solidaritat i de cooperació internacional	Associació la finalitat de la qual és la sensibilització i la solidaritat amb persones i col·lectius de la nostra societat o de la resta del món i la cooperació internacional
	Associacions de cultura i lleure	Associació la finalitat de la qual és promoure activitats, informació o formació en el camp del lleure i de la cultura

⁵ Font: definició de *pime* que estableix la CE en la Recomanació de 6/5/2003.

Agrupació no política	Subagrupació	Definició
	Associacions ecologistes	Associació la finalitat de la qual és l'ordenació de l'espai natural i l'ús racional dels recursos naturals
	Moviments civopolítics	Associació la finalitat de la qual és el foment i la defensa dels drets cívics i socials de les persones ciutadanes
	Associacions educatives	Associació la finalitat de la qual és la promoció de l'ensenyament, la formació i la investigació
Sindicats	Estructura directiva	Persones que pertanyen a l'organigrama d'una organització sindical
	Persona sindicada	Persones que representen un sindicat en la informació o en el programa, bé com a membre d'un comitè d'empresa, bé com a afiliat.
Universitats i ensenyament	Ensenyant d'educació universitària	
	Ensenyant d'educació no universitària	
	Ensenyant d'educació no reglada	
Altres (àmbit personal)	Persona que exerceix els seus drets ciutadans	Persona que intervé en el programa o en la informació exercint, defensant o reclamant els seus drets socials i polítics
	Familiar de	Persona que intervé en el programa o en la informació com a familiar de l'objecte de la informació
	Persona afectada per un succés	Persona que intervé en el programa o en la informació com a afectada per un succés de caire natural, un accident, un fet delictiu, etc.
	Persona que assisteix a un acte públic	Persona que intervé en el programa o en la informació com a espectadora d'un espectacle cultural, d'un esdeveniment esportiu, d'una festa tradicional, etc.
	Persona consumidora	Persona que intervé en el programa o en la informació com a compradora o usuària de serveis no públics, en relació amb aspectes del consum, etc.
	Persona usuària de serveis públics	Persona que intervé en el programa o en la informació com a usuària de serveis públics en sentit ampli (excepte sanitat).
	Persona receptora de serveis sanitaris	Persona que intervé en el programa o en la informació com a usuària dels serveis sanitaris, públics i privats.
	Persona treballadora en actiu	Persona que intervé en el programa o en la informació com a treballadora assalariada
	Persona treballadora aturada	Persona que intervé en el programa o en la informació com a treballadora sense feina
	Persona no consagrada (Església catòlica)	Persona que intervé en el programa o en la informació en funció de la seva participació en un acte religiós o de la seva pertinença a una religió
	Persona no consagrada (altres esglésies o religions)	
	Estudiant d'educació universitària	Persona que intervé en el programa o en la informació com a estudiant
	Estudiant d'educació no universitària	
	Estudiant d'educació no reglada	
	Altres rols	

Personatge principal (programació de ficció)

Personatge determinant per al desenvolupament de l'argument, sense el qual la història canviaria substancialment.

Personatge secundari (programació de ficció)

Personatge que apareix en la ficció amb un paper parlat, però no és imprescindible dins de la línia narrativa. Pot ser:

- **Secundari protagonista**

Personatge estretament relacionat amb el personatge principal i/o amb una intervenció important dins de la història.

- **Secundari no protagonista**

Personatge amb una relació poc estreta amb el personatge principal i amb una participació no essencial dins de la història. Presenta especificitats en funció de la tipologia de ficció:

- Telesèrie de continuïtat: personatge present en més d'un capítol i que forma part d'alguna trama considerada secundària.
- Telesèrie de capítols tancats, minisèries per televisió i llargmetratges: personatge que apareix en més d'una seqüència d'un capítol o d'un llargmetratge i que no té continuïtat.

1.5 Definició dels eixos de diversitat

Quadre 6. Definició dels eixos d'anàlisi

Eix de diversitat	Valors	Definició
Diversitat funcional	<i>Persona amb deficiència a la vista</i> <i>Persona amb deficiència a l'oïda</i> <i>Persona amb altra discapacitat física</i> <i>Persona amb discapacitat psíquica</i> <i>Altres discapacitats / discapacitats múltiples</i>	A efectes d'aquest informe, s'entén per <i>discapacitat</i> la impossibilitat o la dificultat de la persona que presenta un trastorn físic o mental per al desenvolupament normal de la seva activitat. Les persones amb discapacitat poden tenir dificultats en la seva integració educativa, laboral o social com a conseqüència d'una deficiència previsiblement permanent, de caràcter congènit o no, en les seves capacitats físiques, psíquiques o sensorials. La discapacitat pot ser transitòria en un moment determinat (mentre es pateix una malaltia, per exemple). Font: Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya
Edat	<i>Infant: fins a 14 anys (c)</i> <i>Persona jove: entre 15 i 29 anys (c)</i> <i>Persona adulta: entre 30 i 64 anys</i> <i>Persona gran: més gran de 65 anys</i>	(c) Font: Pla Nacional de Joventut. Joves 2010 de la Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya
Orientació sexual	<i>heterosexual, homosexual, bisexual, transsexual</i>	S'aplica en el cas que el programa o la informació ho expliciti.
Origen percebut	Persona percebuda com a: <i>blanca, negra, àrab, amb trets indígenes americans, indopakistanesa, asiàtica, gitana</i>	S'identifica l'origen percebut de l'actor, d'acord amb les característiques físiques visibles
Persona immigrada	<i>Sí, no.</i> En el cas de persona immigrada se n'estableix la procedència: <i>Europa dels 15 (a)</i> <i>Resta d'Europa comunitària (b)</i> <i>Europa no comunitària</i> <i>Magrib i nord d'Àfrica</i> <i>Àfrica sud-sahariana</i> <i>Amèrica Llatina</i> <i>Amèrica del Nord</i> <i>Xina</i> <i>Àsia (excepte la Xina)</i> <i>Oceania</i>	A l'efecte d'aquest informe, s'ha adoptat la definició de <i>migrant internacional</i> que, d'acord amb les recomanacions de la Divisió Estadística de les Nacions Unides, estableix l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT): "persona que es trasllada a viure a un altre país, diferent del seu país de residència habitual, per residir-hi com a mínim per un període d'un any". La consideració d'una persona com a immigrada ha de tenir necessàriament en compte la condició de durabilitat en el temps, per tant, en queden excloses aquelles persones que es troben en un país per un període inferior a un any o de forma circumstancial. (a) Alemanya, França, Itàlia, Holanda, Bèlgica, Luxemburg, Dinamarca, Irlanda, Regne Unit, Grècia, Portugal, Àustria, Finlàndia i Suècia. (b) Polònia, República Txeca, Eslovàquia, Estònia, Letònia, Lituània, Xipre, Malta, Hongria, Eslovènia, Bulgària i Romania.

Eix de diversitat	Valors	Definició
Rol social	Agrupacions i subagrupacions	
	En els teleinformatius també s'hi inclou el <i>tema d'intervenció</i> de l'actor	Per tal d'atendre l'especificitat de la ficció, es poden definir agrupacions diferents de les explicitades al quadre 5
	En el cas de programes de ficció, la descripció del rol es completa amb la <i>llengua de comunicació del personatge</i> , la <i>problemàtica social</i> i la <i>malaltia</i>	La problemàtica social s'aborda des del punt de vista del personatge i només es recull quan n'està afectat
Sexe	<i>Home, dona</i>	

1.5.1 Variables específiques aplicades als personatges principals i secundaris protagonistes

L'anàlisi dels personatges principals i dels secundaris protagonistes de les emissions analitzades, a causa de la seva centralitat en el decurs dels relats, aporta un element qualitativament més important en la construcció de la imatge de les persones joves en la ficció. És per això que s'ha aprofundit en la seva anàlisi i s'hi ha afegit l'estudi de variables específiques.

Per tal de circumscriure aquest retrat a les persones joves dels temps actuals, s'han extret de la mostra els personatges que pertanyen a emissions amb una ubicació temporal històrica (*Ermessenda*, *Des del balcó* i *Tornarem*).

Quadre 7. Variables específiques aplicades als personatges principals i secundaris protagonistes

Indicadors	Valors	Definició
Subgrup d'edat	<i>15-19, 20-24, 25-29 anys</i>	--
Constitució física	<i>Prima, mitjana, grassa</i>	--
Conducta	<i>Positiva, negativa, mixta</i>	Positiva: quan el personatge actua amb generositat ajudant els altres i tendeix a considerar el benestar aliè tant o més important que el propi. Negativa: quan el personatge actua principalment en el seu propi interès, segons les pròpies necessitats i no té en consideració el pròxim. Mixta: quan el personatge presenta una barreja de comportaments positius i negatius.
Conducta violenta	<i>Sí, no</i>	Un personatge té conducta violenta quan fa ús de la violència física, com a mínim, en una ocasió
Trames	<i>(camp obert; 3 ítems com a màxim)</i>	Es refereix als temes principals entorn dels quals versen les trames del personatge: amor, família, treball, etc.
Presència - de la mare - del pare	<i>Present, presència ocasional, absent, difunt</i>	--
Sexualitat	<i>Actiu, no actiu</i>	Es considera que un personatge és actiu sexualment quan es té constància –ja sigui per elements visuals o verbals– que ha tingut, com a mínim, una relació sexual
Tipus de llar	<i>D'origen, pròpia, d'un familiar</i>	Es refereix a la situació d'emancipació del personatge
Fa tasques de la llar?	<i>Sovint, alguna vegada, mai</i>	--
És responsable de la cura d'altres persones?	<i>Sí, no</i>	--
Té activitat remunerada?	<i>Sí, no</i>	--

Indicadors	Valors	Definició
Tipus de feina remunerada	<i>Qualificada, no qualificada</i>	--
Activitats principals	<i>(camp obert; 3 ítems com a màxim)</i>	Es refereix a les activitats que el personatge realitza amb més freqüència
Consum d'alcohol - de menys de 20 graus - de més de 20 graus	<i>Sovint, ocasional, mai</i>	--
Consum de tabac	<i>Sovint, ocasional, mai</i>	--
Consum de drogues	<i>Sovint, ocasional, mai</i>	--
Pràctica d'esport	<i>Sí, no</i>	--
Consum cultural	<i>Sovint, ocasional, mai</i>	Es refereix al consum de productes i de serveis culturals, com ara llibres, música, cinema, teatre, etc.
Participació en la vida pública	<i>Sí, no</i>	Un personatge participa en la vida pública quan pren part (de manera explícita per elements verbals o visuals) en afers polítics o socials, com ara associacions, partits polítics, eleccions, assemblees, manifestacions, etc.

Prevenió metodològica

Aquest informe no analitza el bloc esportiu dels teleinformatius i, per tant, les intervencions d'esportistes incloses en els blocs esportius no han estat comptabilitzades. Aquesta circumstància haurà de ser considerada a l'hora de llegir els resultats de l'informe, atès que la majoria dels actors esportius que apareixen en aquest bloc són persones joves. Per contra, la inclusió d'aquest grup d'actors en la mostra també hauria tingut una especial incidència en els resultats de l'anàlisi, ja que el perfil dels esportistes, majoritàriament persones joves, els hauria desvirtuat en gran mesura.

1.6 Estructura de l'informe

Aquest informe consta de quatre parts diferenciades en funció de la tipologia de les unitats d'anàlisi, tot i que en totes s'hi aborden les dades referents a persones joves en termes de comparació amb les referents a totes les edats.

La primera part aporta les dades de les persones joves que apareixen amb temps de paraula (inserts) en els teleinformatius. Se n'analitza la presència (en termes de freqüència i de temps de paraula), l'origen percebut, la immigració i la diversitat funcional. Les dades sobre el rol social de les persones joves es construeix a partir de les agrupacions i de les subagrupacions en les quals es classifiquen i de la temàtica de les informacions en les quals intervenen. Igualment, s'ha aprofundit en la informació sobre els rols de les persones joves a partir de l'examen d'algunes subagrupacions.

La segona part inclou la informació sobre la presència de les persones joves en debats i entrevistes (àmbit en el qual es proporcionen les mateixes informacions que per als actors dels teleinformatius) en els altres programes de no-ficció.

La tercera part s'ocupa de la imatge de les persones joves en les emissions de ficció. A més dels eixos d'anàlisi de la diversitat que s'apliquen a la resta de tipologies de programes, en aquest apartat s'hi fa una categorització dels personatges en funció del seu protagonisme i s'hi examina el retrat que la ficció fa de joves que apareixen com a personatges principals i secundaris protagonistes.

Finalment, l'informe conté un apartat que recull una conclusió de tota la informació aportada i en el qual, quan es tracta de dades metodològicament equiparables, s'estableix una comparació amb les dades que s'inclouen a l'informe sectorial "IST 1/2010 La presència de les persones joves en la informació", corresponent al trimestre d'octubre a desembre de 2009.

I. TELEINFORMATIUS

2. Presència de les persones joves en els teleinformatius

2.1 Inserts dels actors per edats

El 7% dels inserts de la mostra de teleinformatius analitzada correspon a persones joves (de 15 a 29 anys). La presència real a Catalunya d'aquest grup d'edat representava, el 2012, el 16,1% de la població.⁶

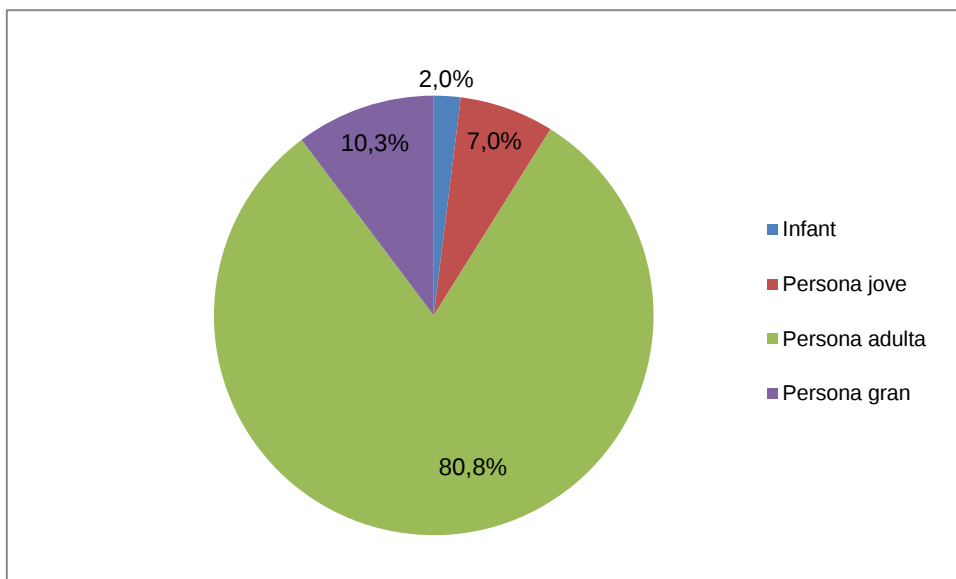
La distribució d'inserts per edats mostra que únicament les persones adultes obtenen una quota d'inserts superior a la seva presència real a Catalunya (el 80,7% dels inserts i un pes demogràfic del 51,2%).

Quadre 8. Actors en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Nombre d'inserts

Edat aparent	Dones		Homes		Total	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Infant	45	51,7	42	48,3	87	2,0
Persona jove	141	45,8	167	54,2	308	7,0
Persona adulta	987	27,6	2.594	72,4	3.581	80,8
Persona gran	110	24,2	345	75,8	455	10,3
Total	1.283	29,0	3.148	71,0	4.431	100

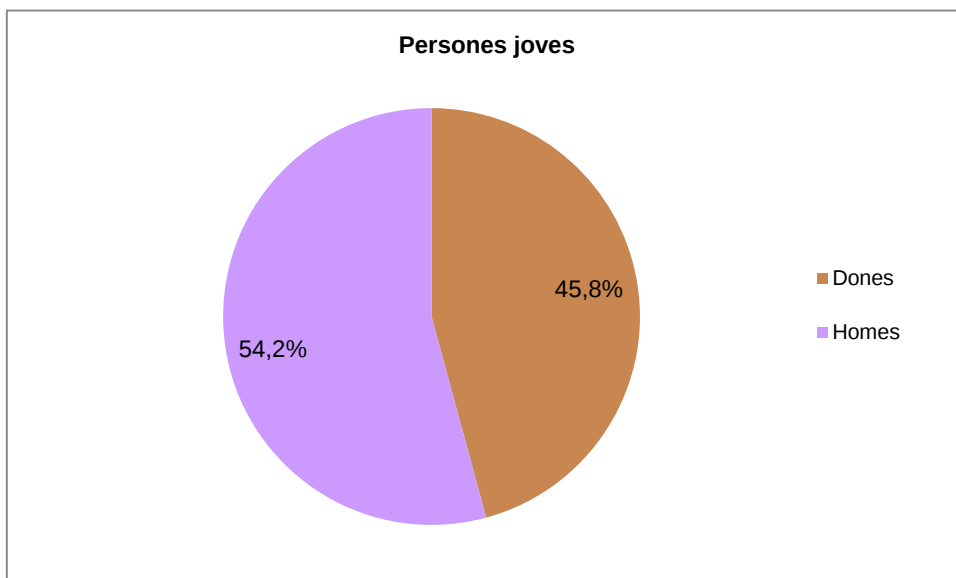
⁶ Font: Padró municipal d'habitants de l'Idescat 2012.

Figura 1. Actors en funció de la variable *edat aparent*. Percentatge d'inserts

Dins de l'agrupació *persona jove*, s'observa que la presència d'homes i de dones és força similar, distribuïts en un 54% i un 46%, respectivament. Les dades reals del padró d'habitants⁷ comptabilitzen un 50,8% de joves del sexe masculí davant 49,2% de joves del sexe femení.

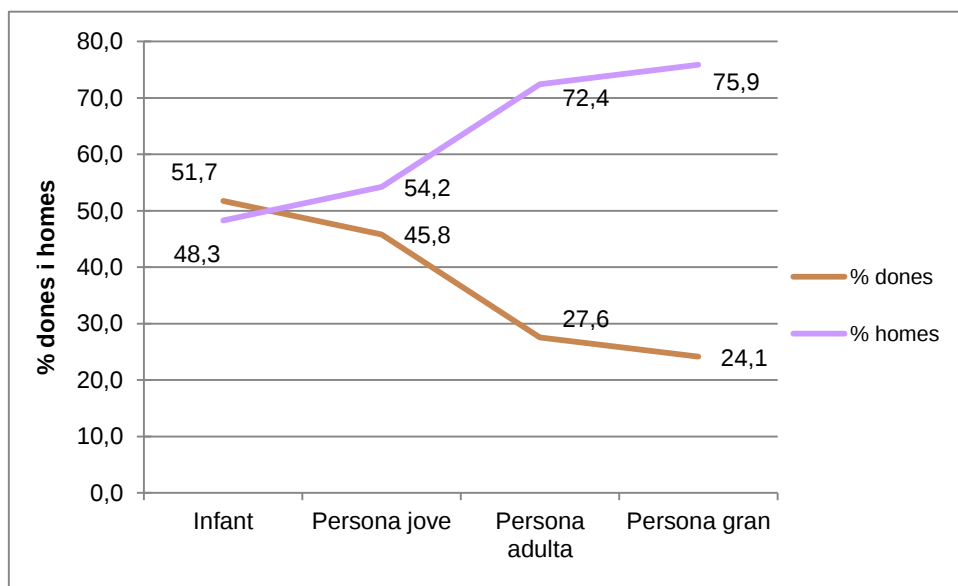
Figura 2. Persones joves segons la variable *sexe*. Percentatge d'inserts

⁷ Font: Padró municipal d'habitants de l'Idescat 2012.

De l'anàlisi de la distribució dels inserts en funció de l'edat aparent i del sexe es desprèn que, com més edat, més presència d'homes. En aquest sentit, al grup d'edat *infants*, al sexe masculí li correspon un 48,3% dels inserts; aquest percentatge augmenta fins a arribar al 75,9% als homes del grup *persones grans*.

Figura 3. Distribució dels inserts en funció de les variables edat aparent i sexe. Percentatge d'inserts

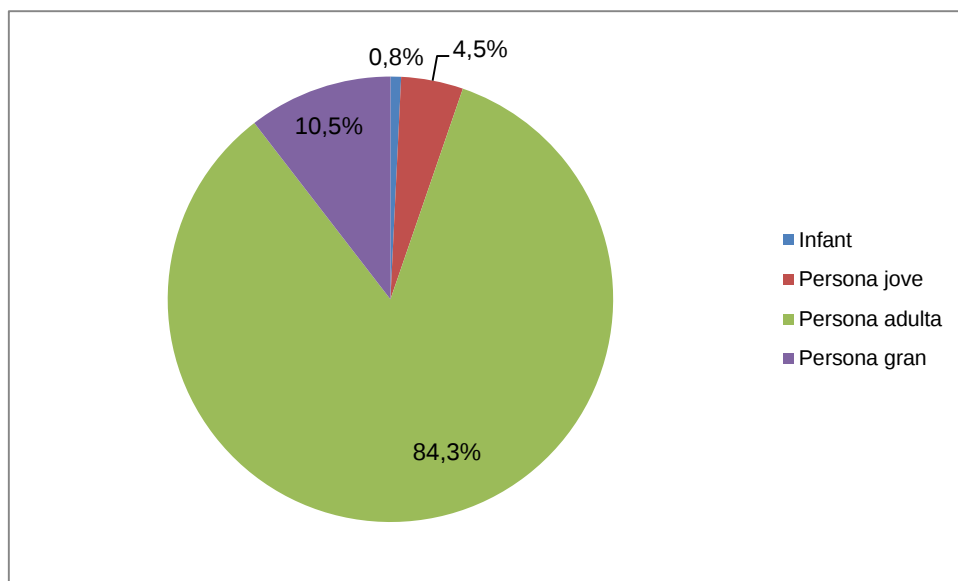
2.2 Temps de paraula dels actors per edats

El 4,5% del temps de paraula de les persones que apareixen als teletinformatius analitzats s'atorga al grup d'edat *persona jove*. En la mateixa línia de les dades obtingudes per nombre d'inserts, el grup *persona jove* se situa en tercer lloc quant a temps de paraula, molt allunyat del grup *persona adulta* (84,3% del temps de paraula) i una mica per sota del de *persona gran* (10,5%).

Quadre 9. Temps de paraula dels actors en funció de la variable *edat aparent*

Edat aparent	Temps de paraula	%
Infant	0:07:59	0,8
Persona jove	0:46:44	4,5
Persona adulta	14:34:14	84,3
Persona gran	1:48:33	10,5
Total	17:17:30	100

Figura 4. Temps de paraula dels actors en funció de la variable *edat aparent*

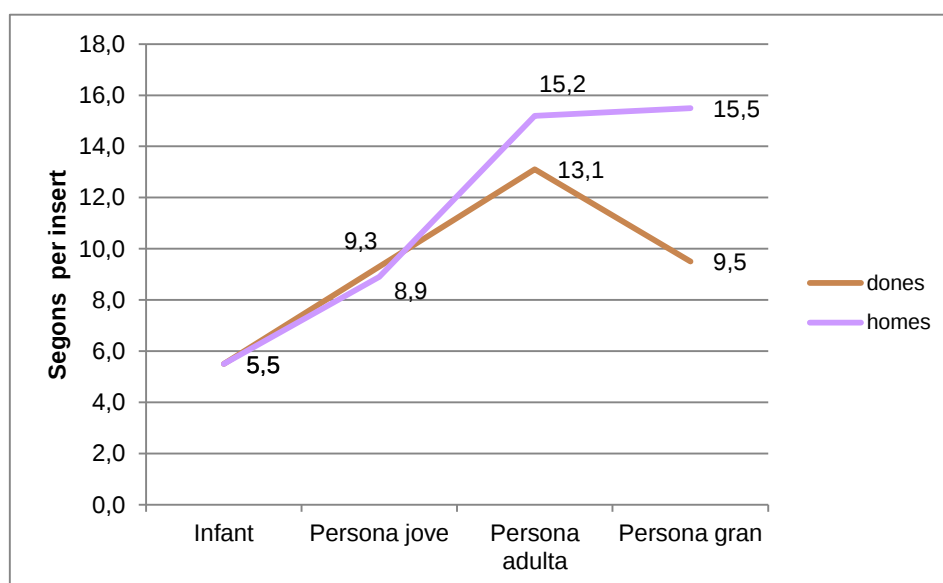
Quant a la durada mitjana de l'insert en funció dels grups d'edat, s'observa que els inserts de les persones joves són de mitjana més curts que els de les persones adultes i grans (9,1 segons les persones joves i més de 14 segons les persones adultes i grans).

Per sexes, s'observa que la franja d'edat *persona jove* és l'única on la dona té una durada d'insert superior a l'home (9,3 segons i 8,9 segons respectivament). A *infant*, la durada mitjana dels inserts és la mateixa per a tots dos sexes, i a *persona adulta* i *persona gran* els homes hi tenen més temps.

Quadre 10. Durada mitjana de l'insert en funció de les variables edat aparent i sexe

Grup d'edat	Durada mitjana de l'insert (en segons)		
	Dones	Homes	Total
Infant	5,5	5,5	5,5
Persona jove	9,3	8,9	9,1
Persona adulta	13,1	15,2	14,6
Persona gran	9,5	15,5	14
Totes les edats	12,1	14,8	14

Figura 5. Durada mitjana de l'insert en funció de les variables edat aparent i sexe

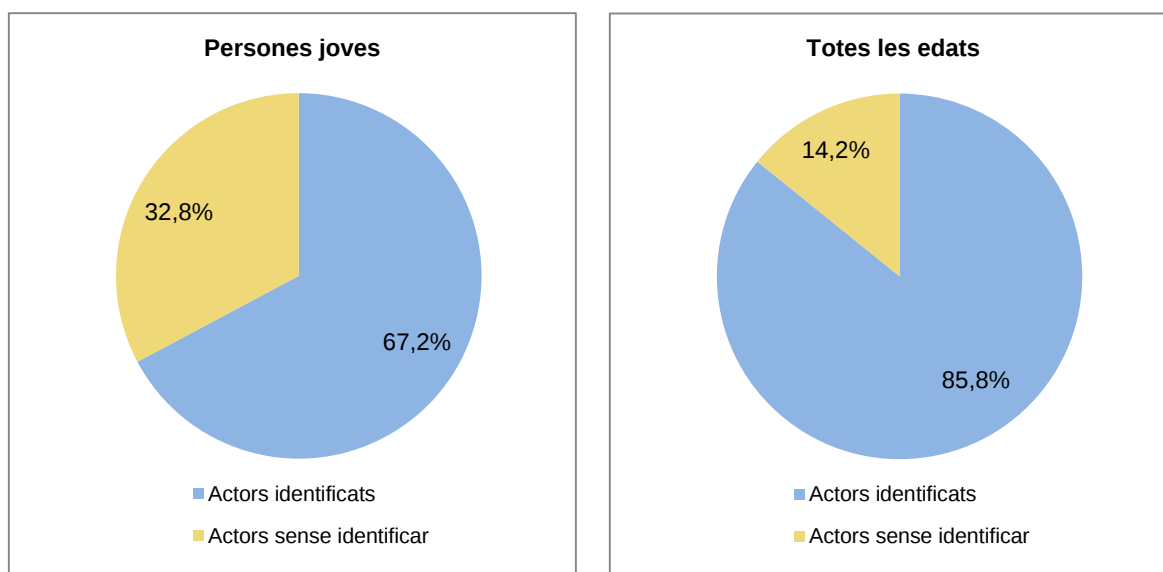
2.3 Identificació dels actors per edat

Les *persones joves* apareixen menys identificades en els teletinformatius que la resta d'edats. En aquest sentit, gairebé un terç dels inserts de les *persones joves* (concretament un 32,8%) no apareixen identificats amb nom i/o cognoms en els teletinformatius; en el cas dels conjunt de *totes les edats*, aquest percentatge es redueix a un 14,2%.

Quadre 11. Persones joves identificades o no. Nombre d'inserts

Identificació de l'actor	Persones joves		Totes les edats	
	Nre. inserts	%	Nre. inserts	%
Actors identificats	207	67,2	3802	85,8
Actors sense identificar	101	32,8	629	14,2
Total	308	100	4431	100

Figura 6. Persones joves i de totes les edats identificades o no. Percentatge d'inserts

Per sexes, s'observa que un 34,8% de les dones joves i un 31,1% dels homes joves no estan identificats als teletinformatius. Quan es té en compte el total d'edats, les dones no apareixen identificades en un 23,1% dels casos i els homes, en un 10,5%.

2.4 Origen percebut de les persones joves

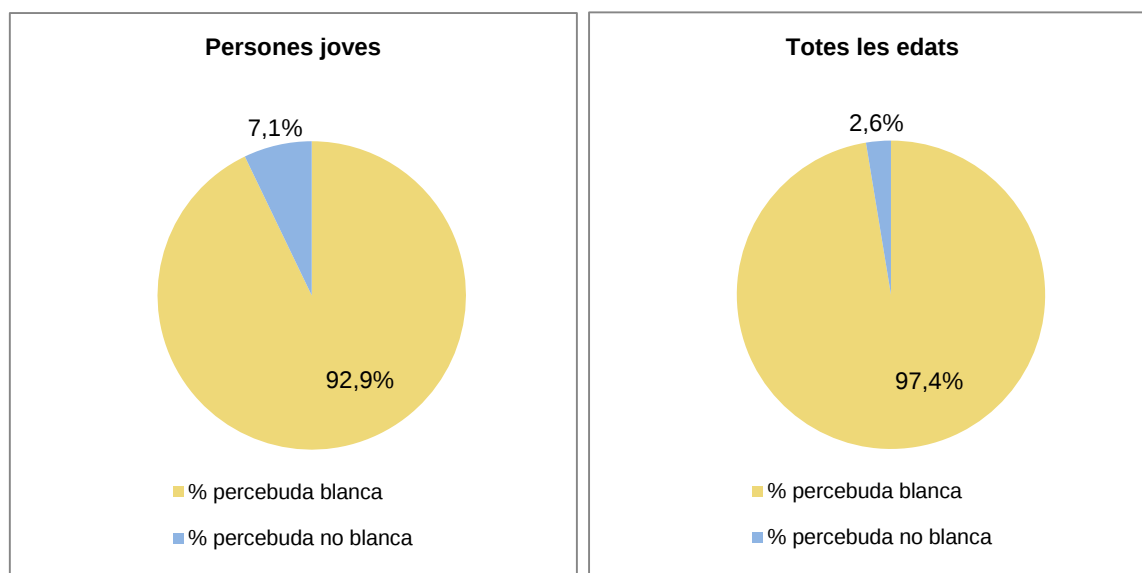
Les persones joves són percebudes com a *no blanques* (independentment del seu país o regió d'origen real) en un 7,1% dels casos, percentatge superior al del total de les edats (2,6%).

El quadre següent posa de manifest que, a més edat, més persones percebudes com a blanques. Així, mentre que els infants percebuts com a no blancs representen el 13,8% de la mostra, les persones grans *no blanques* representen el 0,7%.

Quadre 12. Actors segons les variables *edat aparent* i *origen percebut*. Nombre d'inserts

	Persona percebuda com a blanca		Persona percebuda com a no blanca		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Infant	75	86,2	12	13,8	87
Persona jove	286	92,9	22	7,1	308
Persona adulta	3498	97,8	78	2,2	3576
Persona gran	452	99,3	3	0,7	455
Total	4311	97,4	115	2,6	4426⁸

Figura 7. Persones joves i de totes les edats segons la variable *origen percebut*. Percentatge d'inserts

⁸ En els casos en què els inserts eren telefònics o amb sistemes d'ocultació de la imatge (5), no s'ha pogut determinar l'origen de les persones, és per això que el sumatori d'actors percebuts com a blancs i com a no blancs és 4.426.

Els dos principals orígens de les persones joves percebudes com a *no blanques* és l'àrab i l'asiàtic, amb unes xifres relatives molt superiors a les del conjunt de totes les edats. Així, dos terços dels joves percebuts com a no blancs tenen trets àrabs o asiàtics. En canvi, l'origen principal del conjunt d'actors de la mostra és l'indígena americà, amb un pes relatiu superior al 50% de les persones no blanques de totes les edats.

Quadre 13. Origen de les persones joves percebudes com a *no blanques*. Nombre d'inserts

	Persona percebuda com a:						Total
	Àrab	Asiàtica	Trets indígenes americans	Negra	Gitana	Indo- pakistanesa	
Persones joves	8	7	6	1			22
Totes les edats	15	14	59	14	10	3	115

2.5 Procedència de les persones joves

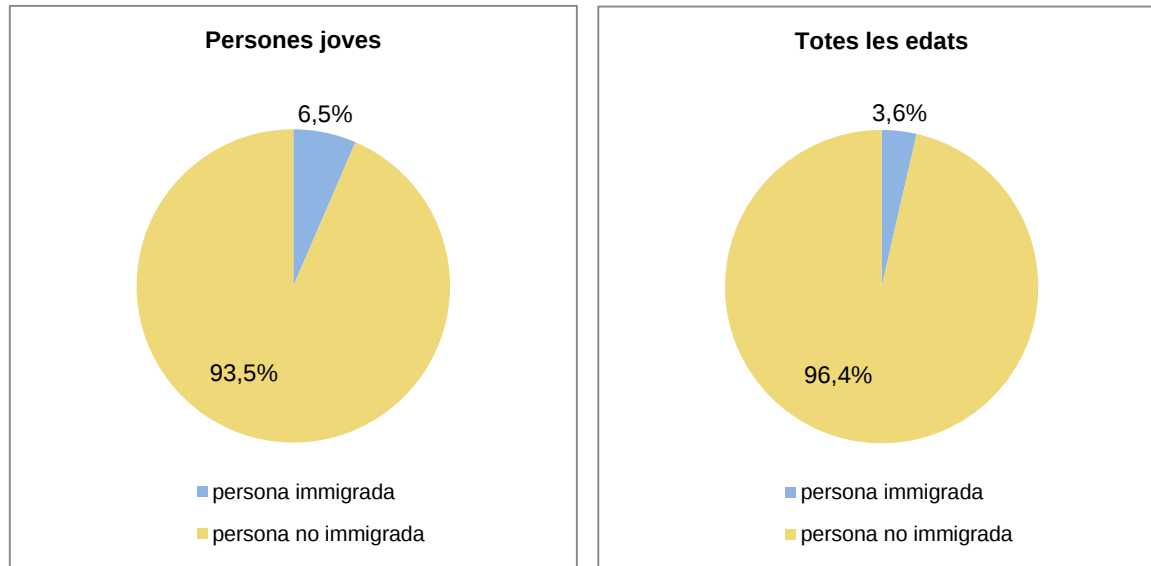
En els teleinformatius analitzats, el 6,5% dels inserts de les *persones joves* correspon a persones immigrades, percentatge superior al de *totes les edats* (3,6%).

Aquestes dades no reflecteixen la realitat a Catalunya: segons l'Idescat,⁹ el 2012 la població jove estrangera (de 15 a 29 anys) representava un 25,3% del total de població jove.

Quadre 14. Persones joves immigrades i no immigrades. Nombre d'inserts

	Persona immigrada		Persona no immigrada		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones joves	20	6,5	288	93,5	308
Totes les edats	159	3,6	4.272	96,4	100

Figura 8. Persones joves i de totes les edats immigrades i no immigrades. Percentatge d'inserts

⁹ Font: Padró municipal d'habitants de l'Idescat 2012.

La principal procedència de les *persones joves* immigrades és l'Amèrica Llatina, seguida del Magrib-nord d'Àfrica.

Si s'observa el conjunt *totes les edats* de la mostra, la principal procedència és també l'Amèrica Llatina, però amb uns valors relatius molt superiors als de les persones joves, amb un 40% sobre les procedències de les persones immigrades de totes les edats (davant un 25% dels joves).

En el mateix sentit, l'origen *Europa dels 15* té una especial rellevància en el conjunt d'edats i, en canvi, només un 10% dels inserts de les persones joves immigrades tenen aquesta procedència.

Quadre 15. Procedència de les persones joves immigrades. Nombre d'inserts

Procedència	Persones joves	Totes les edats
Amèrica Llatina	5	64
Magrib i nord d'Àfrica	4	10
Àsia (excepte la Xina)	2	5
Europa dels 15	2	34
Resta d'Europa comunitària	2	3
Sense dades	2	13
Àfrica sud-sahariana	1	8
Amèrica del Nord	1	9
Xina	1	1
Altres (Israel)	--	1
Europa no comunitària	--	11
Total	20	159

2.6 Diversitat funcional de les persones joves

La presència als teleinformatius de *persones joves* amb discapacitat representa el 2,6% del total de joves i supera la mitjana de persones amb discapacitat de *totes les edats* (0,7%).

Quadre 16. Persones joves amb discapacitat. Nombre d'inserts

	Sense discapacitat		Amb discapacitat		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persona jove	300	97,4	8	2,6	308
Totes les edats	4.400	99,3	31	0,7	4.431

2.7 El rol social de les persones joves

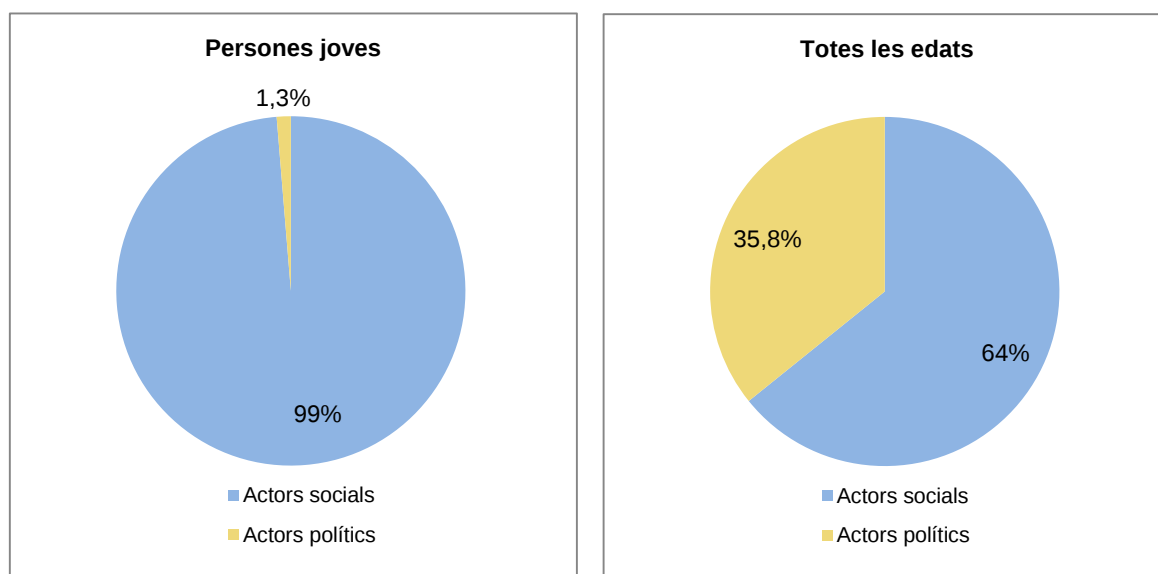
2.7.1 Actors polítics i actors socials

Gairebé la totalitat de *persones joves* que apareixen als teletinformatius ho fan amb un rol social. Només 4 dels 308 inserts de les *persones joves* corresponen a actors polítics, tots del sexe masculí; la resta d'actors joves que apareixen als teletinformatius (98,7%) ho fan com a actors socials.

Quadre 17. Persones joves com a actors polítics o socials. Nombre d'inserts

	Persones joves		Totes les edats	
	Nombre	%	Nombre	%
Actors socials	304	98,7	2.845	64,2
Actors polítics	4	1,3	1.586	35,8
Total	308	100	4.431	100

Figura 9. Persones joves i de totes les edats com a actors polítics o socials. Percentatge d'inserts

**Quadre 18. Persones joves com a actors polítics o socials segons la variable sexe.
Nombre d'inserts**

	Actor polític		Actor social	
	Nombre	%	Nombre	%
Dona jove	0	0	141	46,4
Home jove	4	100	163	53,6
Total	4	100	304	100

2.7.2 Agrupacions d'actors socials

Gairebé tres quartes parts dels inserts de *persones joves* es concentren en l'agrupació *altres* i intervenen en la notícia com a actors ocasionals que hi participen des del seu àmbit personal com a part implicada en els fets narrats aliens a una activitat professional o política. L'agrupació *altres* també és la principal a la resta d'edats de la mostra, però amb un percentatge significativament inferior (42,5%).

L'agrupació que se situa en segon lloc quant a nombre d'inserts de *persones joves* és *actors culturals* (10,5%) seguit d'*actors econòmics* (5,3%). Aquestes dues agrupacions també són les principals del conjunt de la mostra, tot i que en ordre diferent i, en el cas d'*actors econòmics*, amb força més pes (14,3% del total d'inserts).

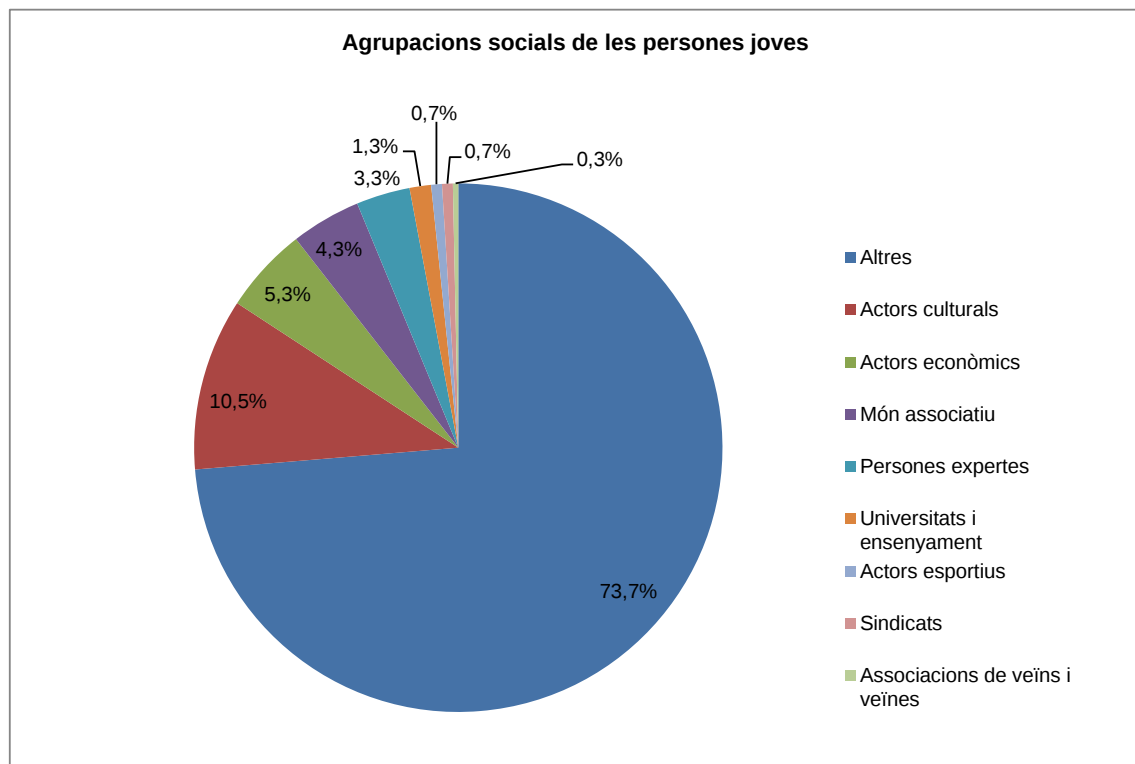
En relació amb el total de la mostra, les *persones joves* tenen poca o cap presència en agrupacions relacionades amb el món laboral. En aquest sentit, els joves hi apareixen menys que les persones de la resta d'edats com a *actors econòmics*, *universitats i ensenyament*¹⁰ i *sindicats*; i no hi apareixen mai com a *actors del món sanitari*, *associacions i col·lectius professionals*, i *organitzacions empresarials* (a més d'altres agrupacions fora de l'àmbit laboral).

¹⁰ L'agrupació *universitats i ensenyament* només recull la presència de docents.

Quadre 19. Persones joves. Agrupacions d'actors socials. Nombre d'inserts

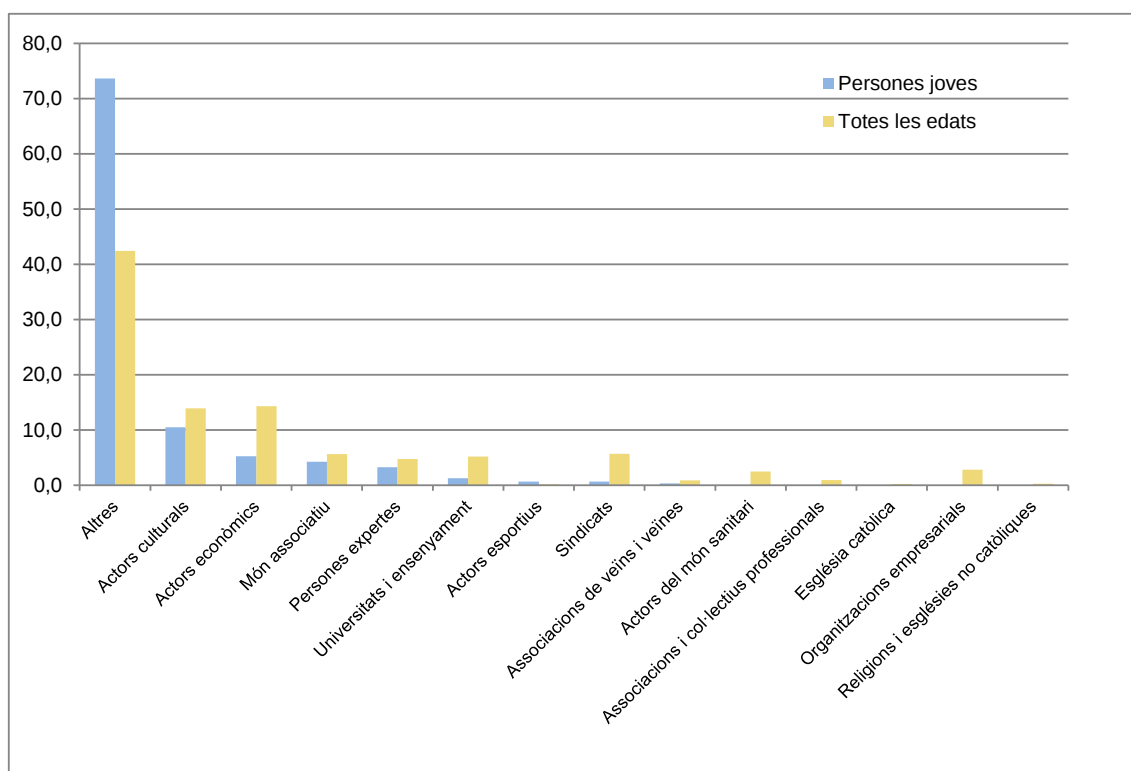
Agrupació	Persones joves		Totes les edats	
	Nombre d'inserts	%	Nombre d'inserts	%
Altres	224	73,7	1208	42,5
Actors culturals	32	10,5	397	14,0
Actors econòmics	16	5,3	408	14,3
Món associatiu	13	4,3	161	5,7
Persones expertes	10	3,3	135	4,7
Universitats i ensenyament	4	1,3	149	5,2
Actors esportius¹¹	2	0,7	5	0,2
Sindicats	2	0,7	163	5,7
Associacions de veïns i veïnes	1	0,3	25	0,9
Actors del món sanitari	--	--	72	2,5
Associacions i col·lectius professionals	--	--	27	0,9
Església catòlica	--	--	7	0,2
Organitzacions empresarials	--	--	80	2,8
Religions i esglésies no catòliques	--	--	8	0,3
Total	304	100	2845	100

Figura 10. Persones joves. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'inserts

¹¹ Es refereix als actors esportius que apareixen als teletinformatius fora dels blocs esportius –els quals no s'analitzen.

Figura 11. Persones joves i de totes les edats. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'inserts

2.7.3 Agrupacions d'actors socials i variable sexe

Les persones no polítiques de 15 a 29 anys que apareixen als teletinformatius ho fan amb un percentatge força similar en funció de si són homes (53,6%) o dones (46,4%).

En general, no hi ha grans diferències d'agrupacions socials en funció de la variable sexe, és a dir, que nois joves i noies joves apareixen als teletinformatius representant les mateixes agrupacions en percentatges similars.

El principal nombre d'inserts, tant de dones com d'homes joves, provenen de persones englobades dins l'agrupació *altres* (actors ocasionals que participen en la notícia des del seu àmbit personal com a part implicada en els fets narrats aliens a una activitat professional o política).

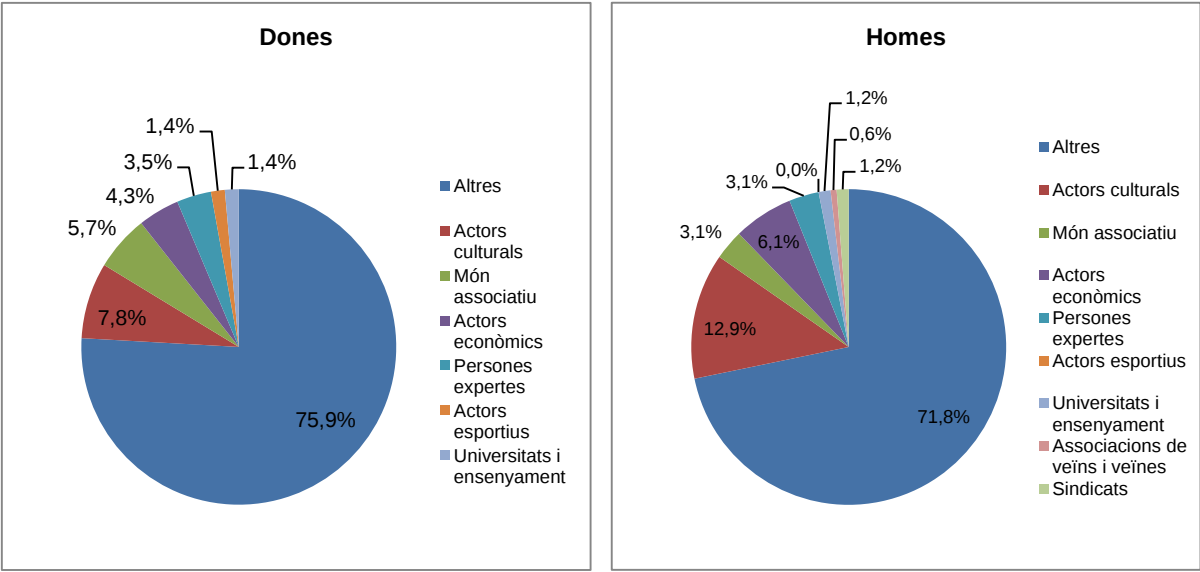
Tot seguit, l'agrupació que acumula més inserts de joves és la d'*actors culturals* (un 7,8% dels inserts de les dones i un 12,9% dels inserts dels homes). L'agrupació en tercer lloc d'importància per part de les dones de 15 a 29 anys és *món associatiu* (5,7% dels inserts) i per part dels homes, *actors econòmics* (amb un 6,1%).

Cal destacar que les dones joves són absents a les agrupacions *associacions de veïns i veïnes* i *sindicats*, i els homes joves, a *actors esportius*.

Quadre 20. Persones joves. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe. Nombre d'inserts

Agrupació	Dones		Homes	
	Nombre d'inserts	% total dones	Nombre d'inserts	% total homes
Altres	107	75,9	117	71,8
Actors culturals	11	7,8	21	12,9
Món associatiu	8	5,7	5	3,1
Actors econòmics	6	4,3	10	6,1
Persones expertes	5	3,5	5	3,1
Actors esportius	2	1,4	--	--
Universitats i ensenyament	2	1,4	2	1,2
Associacions de veïns i veïnes	--	--	1	0,6
Sindicats	--	--	2	1,2
Total	141	100	163	100

Figura 12. Persones joves. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe.
Percentatge d'inserts

A continuació es desenvolupen les dues agrupacions d'actors socials amb més presència de persones joves als teleinformatius de la mostra.

2.7.4 *Altres actors. Subagrupacions*

Dins de l'agrupació *altres* (actors ocasionals que participen en la notícia des del seu àmbit personal com a part implicada en els fets narrats), s'ha distingit el paper de cada actor en la notícia.

El quadre següent fa palès que els actors joves apareixen als teletinformatius principalment com a estudiants d'educació universitària (17,4%), no universitària (12,5%) i no reglada (2,7%), i representen un terç de la mostra d'actors de 15 a 29 anys. Per sexes, les informacions mostren, en termes relatius, més estudiants universitaris homes (un 20,5% dels inserts d'homes joves) que dones (un 14% dels inserts de dones joves).

Quant als estudiants universitaris, cal destacar més presència de nois que de noies a la mostra de teletinformatius analitzada, amb un 61,5% davant un 38,5%, respectivament; aquesta xifra no concorda amb les dades reals de la població catalana, que situen les estudiants universitàries amb un percentatge superior al dels estudiants universitaris masculins: 51,2% de dones i 48,8% d'homes.¹²

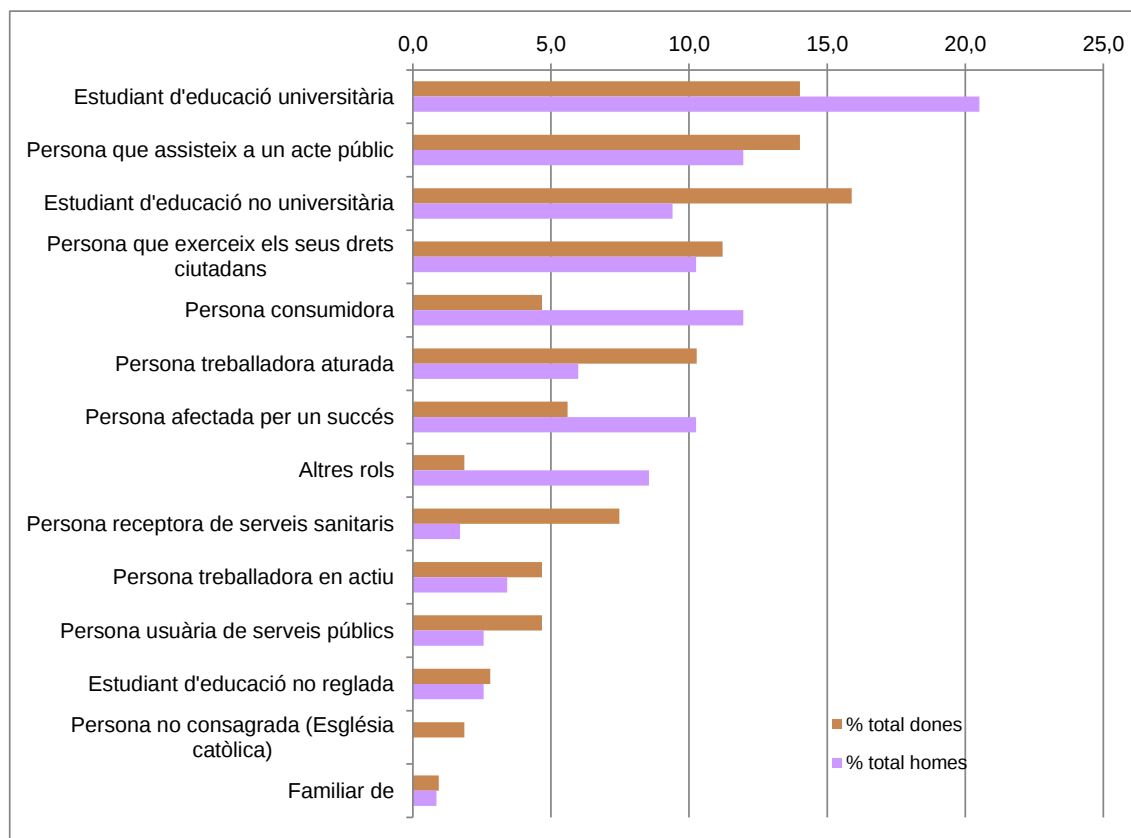
És notable també la importància de la subagrupació *persona consumidora* en el cas dels joves del sexe masculí: és la segona en importància –juntament amb la de *persona que assisteix a un acte públic*–, amb un 12% dels inserts dels nois. En canvi, en el cas de les noies, la subagrupació *persona consumidora* és la setena en importància (juntament amb *persona treballadora en actiu* i *persona usuària de serveis públics*) i conforma el 4,7% dels inserts de les dones joves.

¹² Font: Idescat, Anuari estadístic de Catalunya (curs 2010/2011) amb dades del Departament d'Economia i Coneixement

Quadre 21. Persones joves. Agrupació altres segons la variable sexe. Nombre d'inserts

Agrupació altres	Dones		Homes		Total	
	Nombre d'inserts	% total dones	Nombre d'inserts	% total homes	Nombre d'inserts	%
Estudiant d'educació universitària	15	14,0	24	20,5	39	17,4
Persona que assisteix a un acte públic	15	14,0	14	12,0	29	12,9
Estudiant d'educació no universitària	17	15,9	11	9,4	28	12,5
Persona que exerceix els seus drets ciutadans	12	11,2	12	10,3	24	10,7
Persona consumidora	5	4,7	14	12,0	19	8,5
Persona treballadora aturada	11	10,3	7	6,0	18	8,0
Persona afectada per un succés	6	5,6	12	10,3	18	8,0
Altres rols	2	1,9	10	8,5	12	5,4
Persona receptora de serveis sanitaris	8	7,5	2	1,7	10	4,5
Persona treballadora en actiu	5	4,7	4	3,4	9	4,0
Persona usuària de serveis públics	5	4,7	3	2,6	8	3,6
Estudiant d'educació no reglada	3	2,8	3	2,6	6	2,7
Persona no consagrada (Església catòlica)	2	1,9	--	--	2	0,9
Familiar de	1	0,9	1	0,9	2	0,9
Total	107	100	117	100	224	100

Figura 13. Persones joves. Agrupació altres segons la variable sexe. Percentatge d'inserts

2.7.5 Actors culturals. Subagrupacions

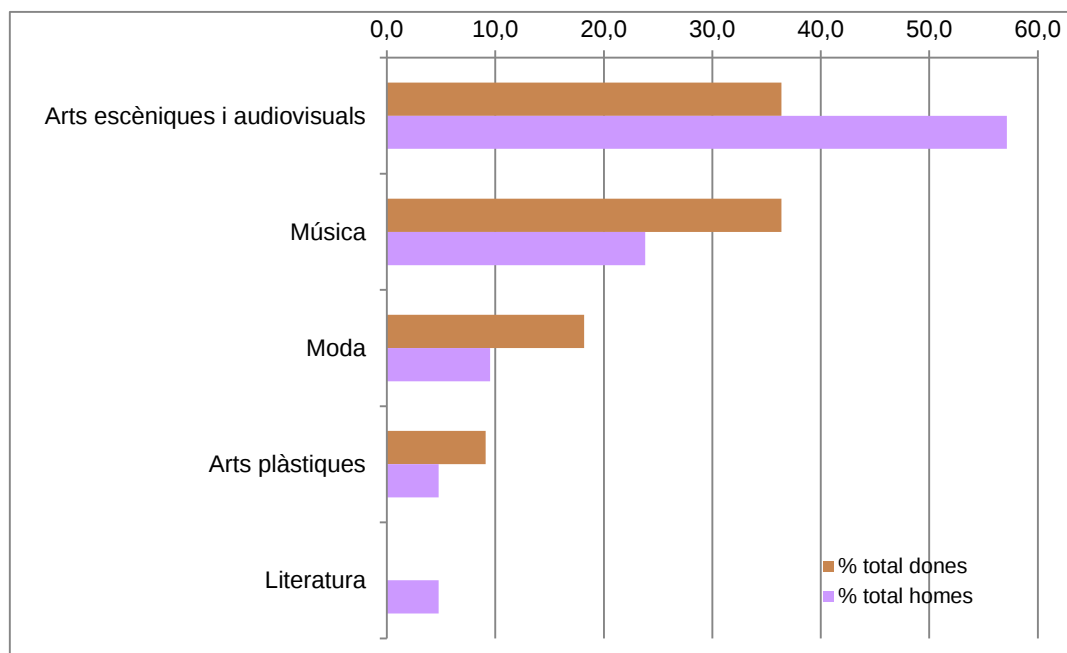
La meitat dels inserts de les persones joves representants del món cultural es concentren en l'àmbit *arts escèniques i visuals* (amb un percentatge del 50% del total d'inserts de persones joves), seguits de l'àmbit *musical* (28% del total).

Les persones joves no estan representades en els àmbits *assaig*, *cultura popular*, *gastronomia* i *mitjans de comunicació*.

Quadre 22. Persones joves. Agrupació actors culturals segons la variable sexe. Nombre d'inserts

Actors culturals	Dones		Homes		Total	
	Nombre d'inserts	% total dones	Nombre d'inserts	% total homes	Nombre d'inserts	%
Arts escèniques i audiovisuals	4	36,4	12	57,1	16	50,0
Música	4	36,4	5	23,8	9	28,1
Moda	2	18,2	2	9,5	4	12,5
Arts plàstiques	1	9,1	1	4,8	2	6,3
Literatura	--	--	1	4,8	1	3,1
Total	11	100	21	100	32	100

Figura 14. Persones joves. Agrupació actors culturals segons la variable sexe. Percentatge d'inserts

2.8 Temàtica de la intervenció de les persones joves en els teleinformatius

Les temàtiques principals de les notícies on apareixen les *persones joves* són *societat* (19,2% dels inserts), seguida d'*art i cultura* i *economia i negocis*, totes dues amb un mateix percentatge (15,9%).

Aquests temes són també els primordials de les notícies on apareixen persones de *totes les edats* però en diferent ordre: en primer lloc, *economia i negocis* (23,7% dels inserts), seguit de *societat* (18%); el tercer tema en importància en el cas de les persones de *totes les edats* és la *crònica política* (16,1% dels inserts). Les *persones joves* apareixen subrepresentades (amb un 0,6% dels inserts) en aquesta temàtica de notícia.

D'altra banda, les *persones joves* tenen força protagonisme en notícies relacionades amb *educació i ensenyament* (14,3% dels inserts dels joves) i amb *conflictes socials* (11,4%), especialment en els ítems informatius entorn del primer aniversari del 15-M, la vaga general del 29 de març, la campanya de protesta contra el pagament de peatges i la reducció de pressupost del Departament d'Ensenyament i de la Secretaria d'Universitats i Recerca.

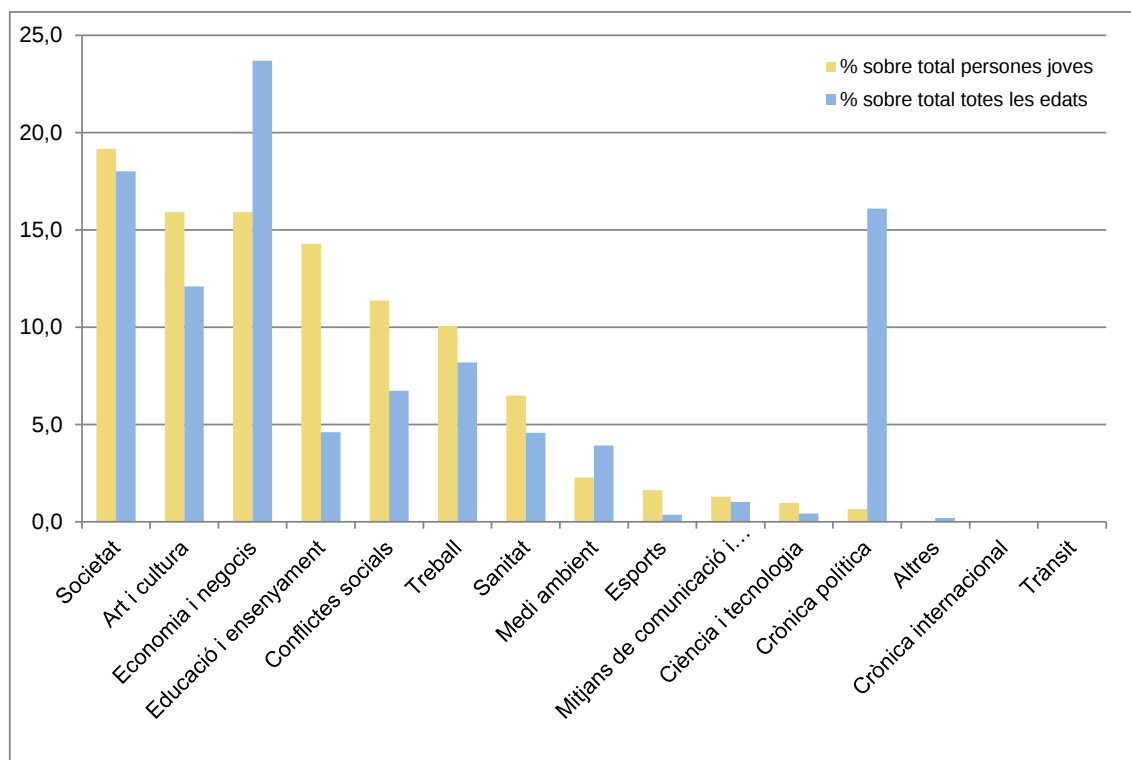
En canvi, els inserts de persones de *totes les edats* en notícies relacionades amb *educació i ensenyament* i *conflictes socials* és menys important (4,6% i 6,7% del total d'inserts).

Si s'analitza l'aparició de les persones joves en relació amb els inserts de totes les edats, s'observa que les persones joves tenen més pes en les notícies relacionades amb la temàtica *educació i ensenyament* (21,6% dels inserts d'aquestes notícies corresponen a persones joves), *ciència i tecnologia* (15,8%) i *conflictes socials* (11,7%).

Quadre 23. Persones joves. Temàtica de la informació. Percentatge d'inserts

Temàtica	% inserts persones joves	% inserts totes les edats
Societat	19,2	18,0
Art i cultura	15,9	12,1
Economia i negocis	15,9	23,7
Educació i ensenyament	14,3	4,6
Conflictes socials	11,4	6,7
Treball	10,1	8,2
Sanitat	6,5	4,6
Medi ambient	2,3	3,9
Esports	1,6	0,4
Mitjans de comunicació i telecomunicacions	1,3	1,0
Ciència i tecnologia	1,0	0,4
Crònica política	0,6	16,1
Altres	--	0,2
Crònica internacional	--	0,05
Trànsit	--	0,02
Total	100	100

Figura 15. Persones joves i de totes les edats. Temàtica de la informació. Percentatge d'inserts

Pel que fa als 20 fets principals de l'actualitat informativa política i no política del primer semestre del 2012, cal destacar la concentració de temps de notícia i de temps de paraula de persones de *totes les edats* als ítems relacionats amb la *crisi econòmica i financera mundial*.

Tenint en compte que en la mostra analitzada les *persones joves* representen un 4,5% del temps de paraula del total de totes les edats, hi ha algunes notícies en les quals la presència de les persones de 15 a 29 anys (en temps de paraula) és molt superior a la seva mitjana. Són, principalment, les notícies que versen sobre la campanya de protesta contra del pagament de peatges a Catalunya, sobre la revetlla de Sant Joan, sobre les resolucions entorn de l'ús del castellà com a llengua vehicular a l'ensenyament i el model d'immersió lingüística i sobre el cessament d'activitats d'Spainair.

Amb menys temps de paraula, però també superior a la seva mitjana, els joves tenen una participació significativa en les notícies relacionades amb les tradicions de Setmana Santa, amb les empreses catalanes emprenedores i/o en expansió i amb la vaga general del 29 de març.

Finalment, s'observa que les *persones joves* no tenen temps de paraula en diverses notícies principals del semestre, moltes relacionades amb política institucional i de partits.

Quadre 24. Temps de paraula de les persones joves i de totes les edats, i percentatge del temps de paraula de les persones joves sobre el total, en els 20 ítems informatius amb més temps de notícia

Temps notícia	TER / Títol de la notícia	Temps paraula joves	% sobre temps paraula total	Temps paraula total
13:28:06	Crisi econòmica i financera mundial (TER)	0:09:02	3,5	4:15:43
1:01:38	Reportatges sobre empreses catalanes emprenedores i/o en expansió (TER)	0:00:59	7,0	0:14:06
0:54:25	Vaga general del 29 de març de 2012 a l'Estat espanyol (TER)	0:01:30	6,9	0:21:43
0:47:38	Pressupostos generals de l'Estat per al 2012 (TER)			0:14:45
0:42:21	Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2012 (TER)			0:17:18
0:39:18	Propostes entorn d'un nou model de finançament per a Catalunya basat en el concert econòmic (TER)			0:18:32
0:35:24	Cessament d'activitats de la companyia aèria Spanair (TER)	0:00:43	9,0	0:07:57
0:34:07	Debat entorn de la construcció i l'emplaçament del projecte conegut com a Eurovegas (TER)			0:12:17
0:31:28	Temporal de fred siberià a l'Estat espanyol i a la resta d'Europa (febrer de 2012) (TER)	0:00:19	3,3	0:09:32
0:29:40	38è Congrés Federal del PSOE (TER)			0:07:07
0:28:40	Eleccions al Parlament d'Andalusia (25 de març de 2012) (TER)			0:06:30
0:27:35	Diada de Sant Jordi 2012 (TER)	0:00:25	4,5	0:09:18
0:24:53	Setmana Santa (tradicions) (TER)	0:00:36	7,2	0:08:22
0:21:37	Incendis forestals durant l'estiu de 2012 (TER)			0:04:22
0:18:41	Celebració de la cimera del Banc Central Europeu a Barcelona (TER)			0:05:15
0:18:20	Resolucions judicials entorn de l'ús del castellà com a llengua vehicular de l'ensenyament i el model d'immersió lingüística (TER)	0:00:31	10,2	0:05:05
0:18:19	Procés de negociació entre l'empresa i els treballadors de TMB per evitar una vaga coincidint amb la celebració del Mobile World Congress a Barcelona (TER)			0:04:54
0:17:36	25è aniversari de l'atemptat d'ETA al centre comercial Hipercor de Barcelona (TER)			0:05:35
0:17:17	Campanya de protesta contra del pagament de peatges a Catalunya (TER)	0:00:47	15,2	0:05:10
0:16:50	Revetlla de Sant Joan 2012 (TER)	0:00:53	13,5	0:06:32

II. ALTRES PROGRAMES DE NO-FICCIÓ. DEBATS I ENTREVISTES

3. Presència de persones joves en altres programes de no-ficció. Debats i entrevistes

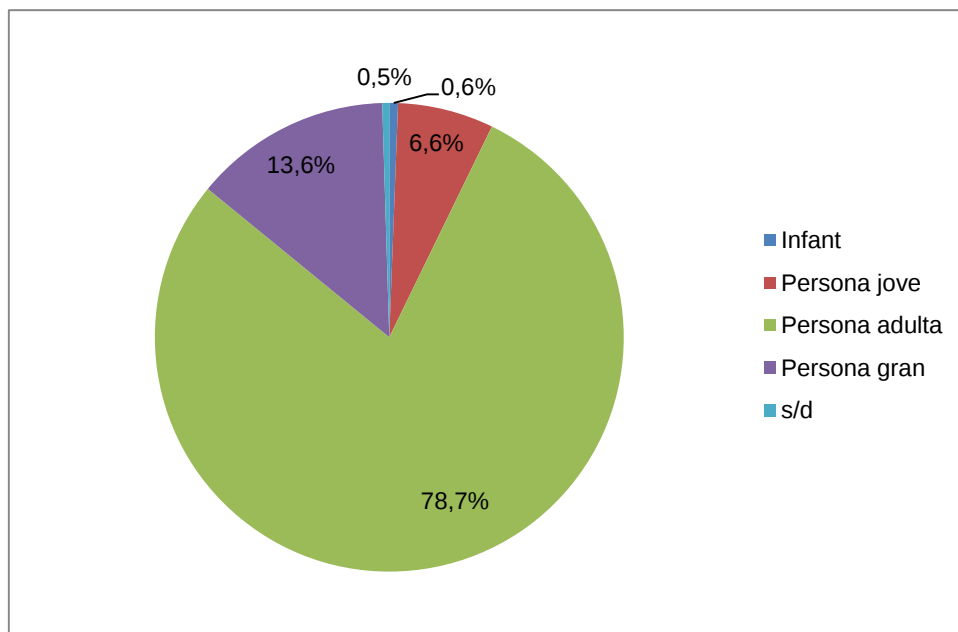
3.1 Intervencions dels actors per edats

Les persones joves representen el 6,6% de les participants en els altres programes de no-ficció analitzats, una xifra inferior a la seva presència real a la societat catalana. De fet, les persones adultes participants en debats i entrevistes són les úniques amb una presència molt superior a la real (el 78,7% de presència i un pes demogràfic del 51,2%), factor que juga en detriment de la resta de franges d'edat que, per contra, apareixen en una proporció inferior.

Quadre 25. Actors en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Nombre d'intervencions

Edat aparent	Dones		Homes		Total	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Infant	6	37,5	10	62,5	16	0,6
Persona jove	89	50,0	89	50,0	178	6,6
Persona adulta	630	29,8	1.487	70,2	2.117	78,7
Persona gran	92	25,1	274	74,9	366	13,6
Sense determinar	8	61,5	5	38,5	13	0,5
Total	825	30,7	1.865	69,3	2.690	100

Figura 16. Actors en funció de la variable *edat aparent*. Percentatge d'intervencions

Quant a la variable sexe, s'observa que, a diferència de la resta de franges d'edat, on els homes tenen un pes considerablement superior, la proporció entre homes i dones joves és idèntica (un 50%).

Figura 17. Persones joves segons la variable sexe. Percentatge d'intervencions

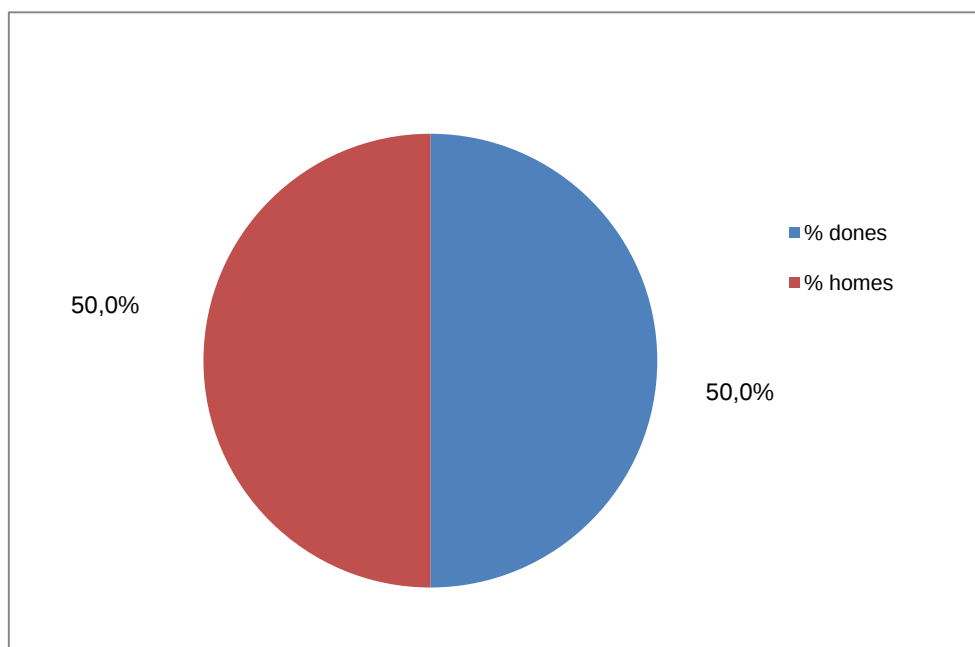
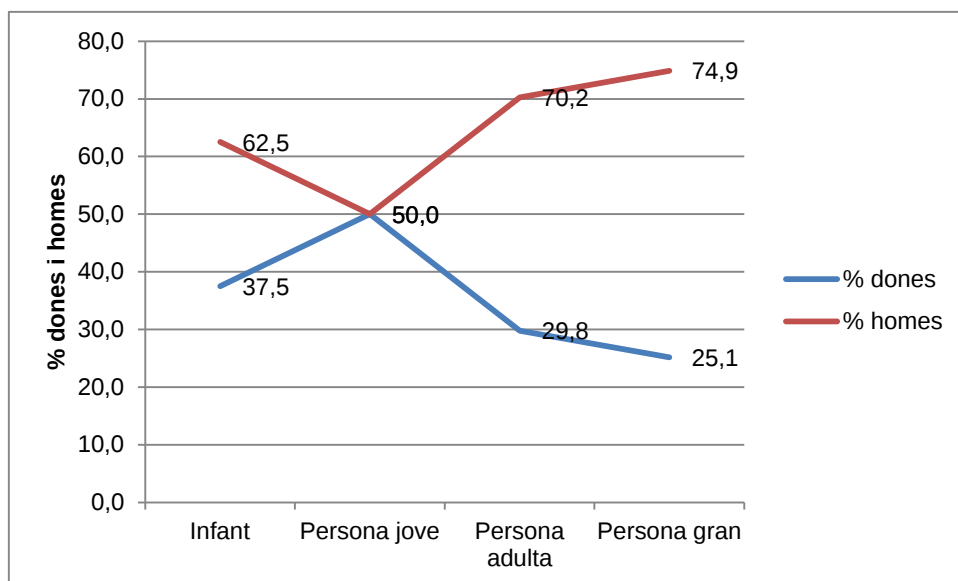

Figura 18. Distribució de les intervencions en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Percentatge d'intervencions

3.2 Origen percebut de les persones joves

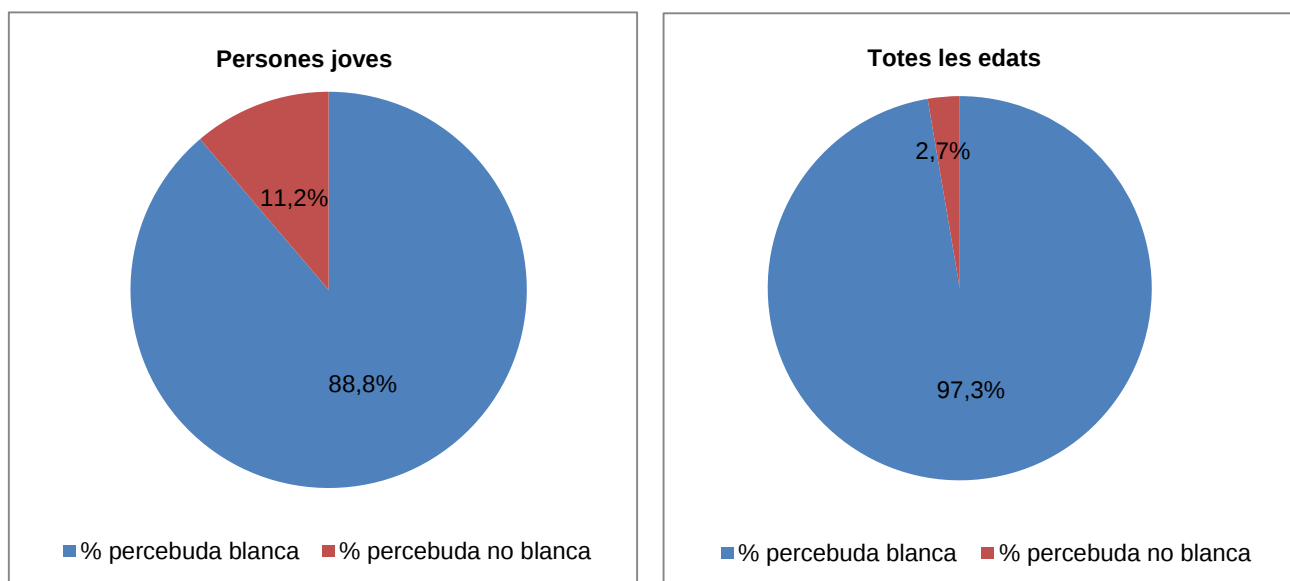
L'11,2% de les persones joves que intervenen en debats i entrevistes són percebudes com a *no blanques* (independentment del seu país o de la regió d'origen real, o de la seva condició de persona immigrada o no), una proporció considerablement superior a la corresponent al conjunt de totes les edats (2,7%).

En canvi, s'observa que la distribució entre els diferents orígens percebuts de les 20 persones joves *no blanques* és proporcional al del conjunt de la mostra. Així, les percebudes com a negres i asiàtiques en representen més de la meitat, seguides de les persones percebudes com a posseïdores de trets indígenes americans i com a indopakistaneses.

Quadre 26. Persones joves segons la variable *origen percebut*. Nombre d'intervencions

	Persona percebuda com a <i>blanca</i>		Persona percebuda com a <i>no blanca</i>		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones joves	158	88,8	20	11,2	178
Totes les edats	2.618	97,3	72	2,7	2.690

Figura 19. Persones joves i de totes les edats segons l'origen percebut. Percentatge d'intervencions

Quadre 27. Origen de les persones joves percebudes com a *no blanques*. Nombre d'intervencions

	Persona percebuda com a:							Total
	Negra	Asiàtica	Trets indígenes americans	Indo pakistanesa	Àrab	Gitana	Sense determinar	
Persones joves	6	5	3	3	2	1	--	20
Totes les edats	22	13	14	9	6	2	6	72

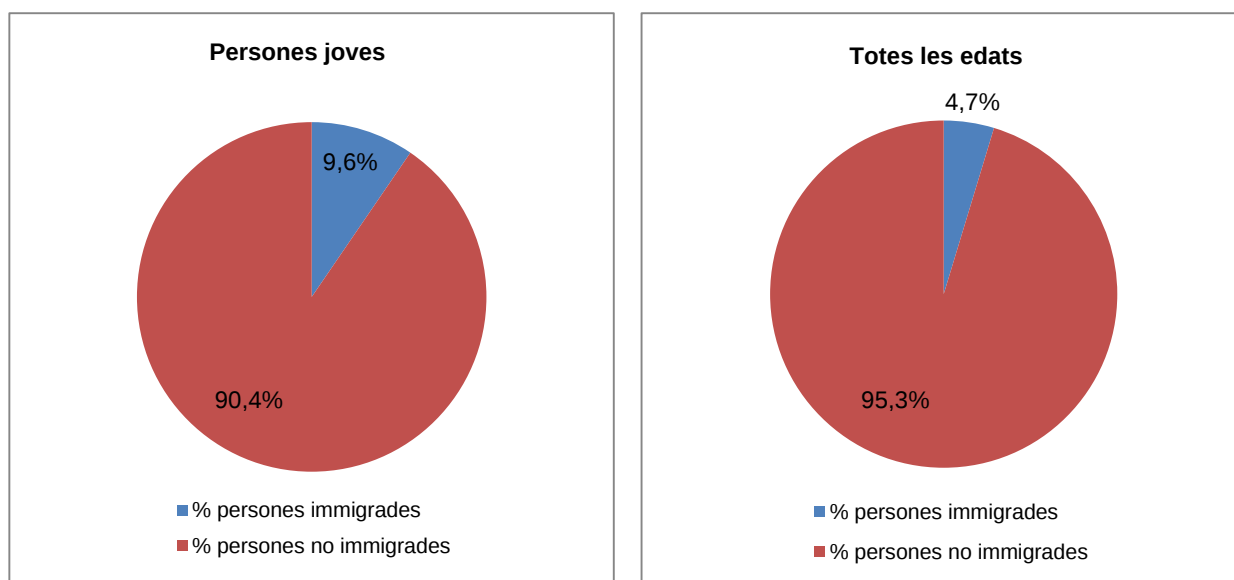
3.3 Procedència de les persones joves

17 de les intervencions de la mostra analitzada corresponen a persones joves immigrades, que representen el 9,6% del total d'aquest grup d'edat. Aquesta xifra duplica la corresponent al total de la mostra, que se situa en el 4,7% de les intervencions. Més del 40% de les intervencions de persones joves immigrades estan realitzades per persones provinents de l'Àfrica sud-sahariana, i un 35,2% per persones asiàtiques (incloent-hi la Xina). També cal destacar que la proporció de persones joves immigrades procedents de l'Europa dels 15 i de l'Amèrica Llatina és considerablement inferior a la del conjunt de la mostra.

Quadre 28. Persones joves immigrades i no immigrades. Nombre d'intervencions

	Persona immigrada		Persona no immigrada		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones joves	17	9,6	161	90,4	178
Totes les edats	126	4,7	2.564	95,3	100

Figura 20. Persones joves i de totes les edats immigrades i no immigrades. Percentatge d'intervencions

Quadre 29. Procedència de les persones joves immigrades. Nombre d'intervencions

Procedència	Persones joves	Totes les edats
Àfrica sud-sahariana	7	22
Àsia (excepte la Xina)	3	12
Xina	3	5
Magrib i nord de l'Àfrica	2	5
Europa dels 15	1	34
Amèrica del Nord	1	2
Amèrica Llatina	0	35
Resta d'Europa comunitària	0	6
Europa no comunitària	0	5
Total	17	126

3.4 Diversitat funcional de les persones joves

El 5,1% de les intervencions de persones joves en debats i entrevistes corresponen a persones amb alguna discapacitat, una xifra superior al conjunt de la mostra, en què en representen el 0,7%. Dels 9 casos de persones joves discapacitades, en 5 ocasions es tracta d'una discapacitat física motòrica, en 3 correspon a una discapacitat psíquica i un cas pertany a una persona amb una deficiència visual.

Quadre 30. Persones joves amb discapacitat. Nombre d'intervencions

	Sense discapacitat		Amb discapacitat		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones joves	169	94,9	9	5,1	178
Totes les edats	2.671	99,3	19	0,7	2.690

3.5 El rol social de les persones joves

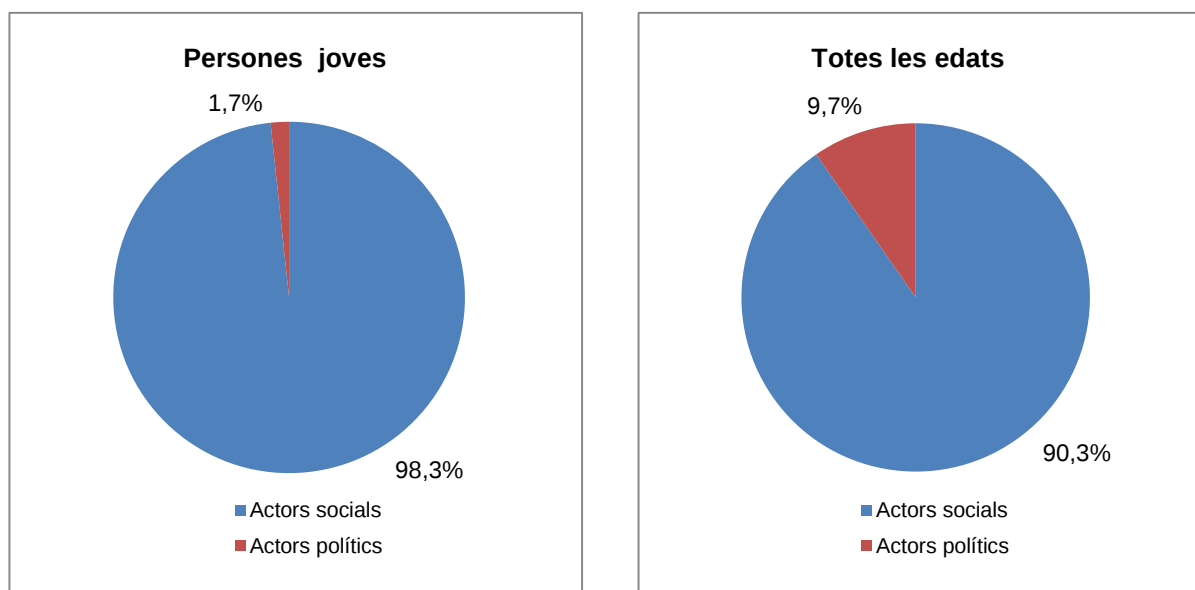
3.5.1 Actors polítics i actors socials

La proporció de persones joves que participen en espais de debats i d'entrevistes amb un rol polític és de l'1,7%, un percentatge molt inferior al del conjunt de la mostra (9,7%). Els 3 únics casos d'actors polítics pertanyen al sexe masculí.

Quadre 31. Persones joves. Participació com a actors polítics o socials. Nombre d'intervencions

	Persones joves		Totes les edats	
	Nombre	%	Nombre	%
Actors socials	175	98,3	2.430	90,3
Actors polítics	3	1,7	260	9,7
Total	178	100	2.690	100

Figura 21. Persones joves i de totes les edats. Participació com a actors polítics o socials. Percentatge d'intervencions

Quadre 32. Persones joves. Actors polítics o socials segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

	Actor polític		Actor social	
	Nombre	%	Nombre	%
Dona jove	0	0	89	50,9
Home jove	3	100	86	49,1
Total	3	100	175	100

3.5.2 Agrupacions d'actors socials

Es constata que l'edat de les persones que participen en debats i entrevistes té una incidència important en el rol social representat. Així, hi ha dues agrupacions en què la representació de persones joves supera la corresponent al total de la mostra: *altres* i *actors esportius*. Tot i que l'agrupació *altres* també és la segona per al total de la mostra, en el cas de les persones joves, la proporció formada pels actors que apareixen des del seu àmbit personal com a part implicada en els fets narrats és més del doble: un 34,9% davant del 15,3%. Quant als *actors esportius*, un 12% de les persones joves pertanyen a aquesta agrupació, davant un 3,2% del conjunt de totes les edats. Per contra, els *actors culturals* són l'única agrupació d'actors socials en què la proporció de persones joves (35,4%) és similar a la del conjunt de totes les edats (36,1%).

D'altra banda, hi ha 5 agrupacions socials en què la representació de les persones joves és inferior a la del conjunt de la mostra: *persones expertes*, *actors econòmics*, *món associatiu*, *universitats i ensenyament* i *organitzacions empresarials*.

Finalment, les persones joves no apareixen representades en un total de sis agrupacions: *Església catòlica*, *actors del món sanitari*, *associacions i col·lectius professionals*, *associacions de veïns i veïnes*, *religions i esglésies no catòliques* i *sindicats*.

Quadre 33. Persones joves. Agrupacions d'actors socials. Nombre d'intervencions

Agrupació	Persones joves		Totes les edats	
	Nombre	%	Nombre	%
Actors culturals	62	35,4	882	36,3
Altres	61	34,9	373	15,3
Actors esportius	21	12,0	78	3,2
Persones expertes	12	6,9	230	9,5
Actors econòmics	8	4,6	249	10,2
Món associatiu	6	3,4	155	6,4
Universitats i ensenyament	4	2,3	184	7,6
Organitzacions empresarials	1	0,6	58	2,4
Església catòlica	0	--	41	1,7
Actors del món sanitari	0	--	128	5,3
Associacions i col·lectius professionals	0	--	19	0,8
Associacions de veïns i veïnes	0	--	1	0,0
Religions i esglésies no catòliques	0	--	4	0,2
Sindicats	0	--	28	1,2
Total	175	100	2.430	100

Figura 22. Persones joves. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'intervencions

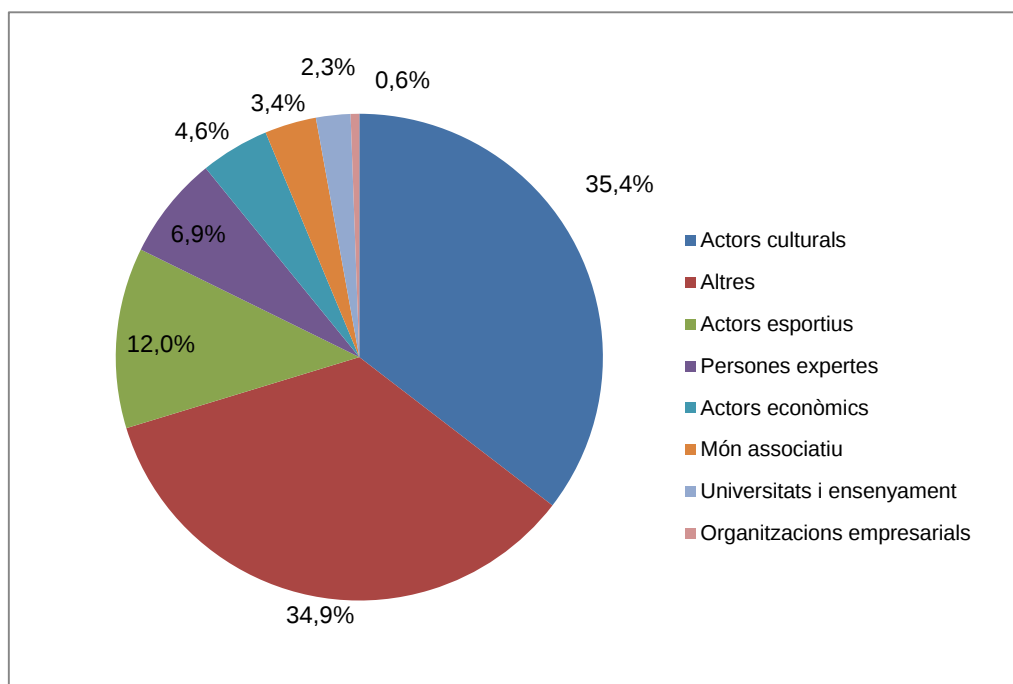
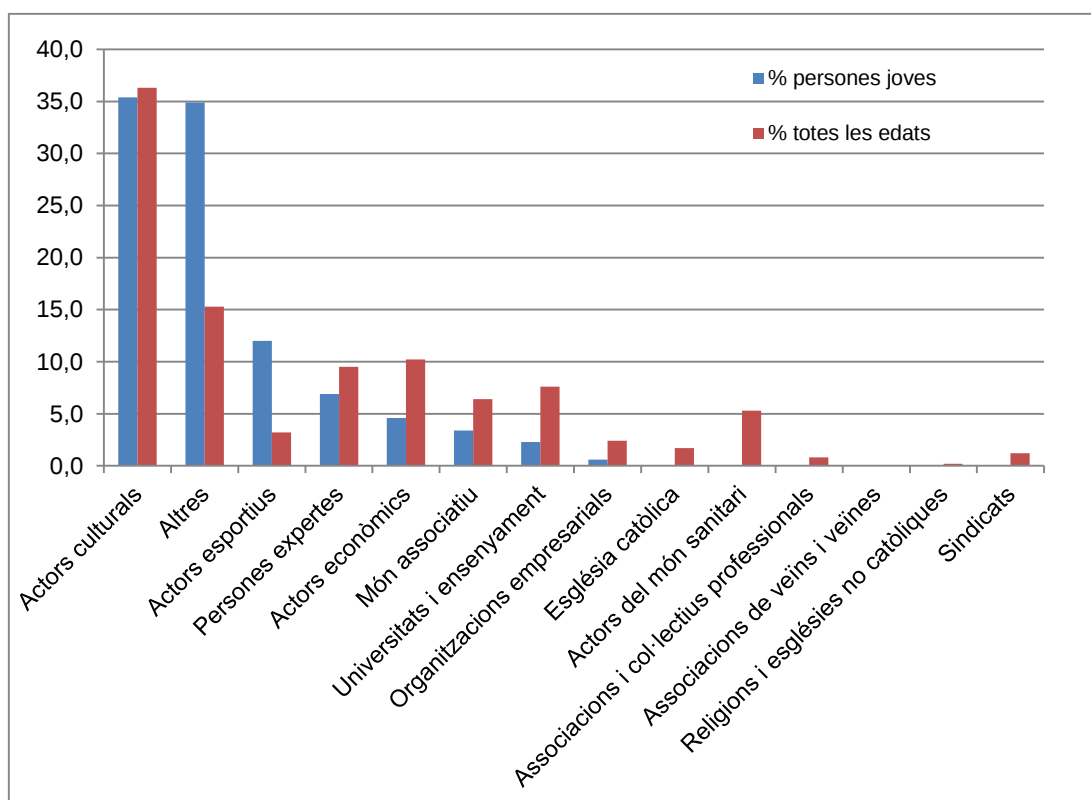

Figura 23. Persones joves i de totes les edats. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'intervencions

3.5.3 Agrupacions d'actors socials i variable sexe

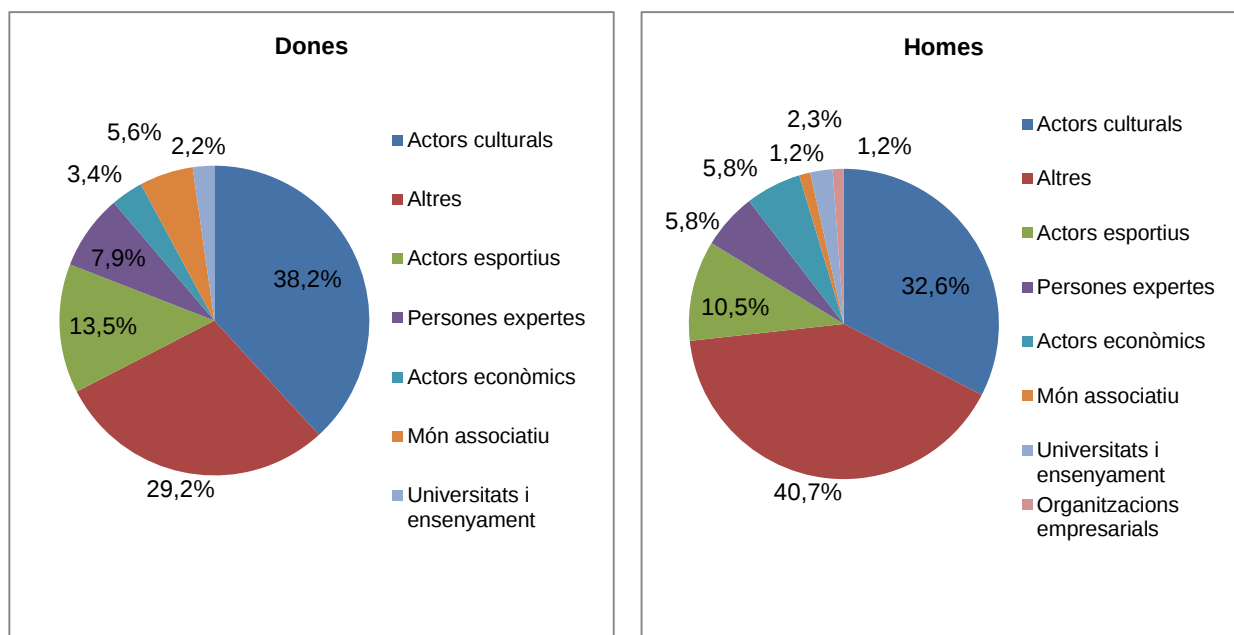
Atès que dins de la franja d'edat que va dels 15 als 29 anys només s'hi ha detectat la intervenció de 3 actors polítics, tots homes, la distribució en funció de la variable sexe de les agrupacions d'actors socials segueix la proporcionalitat existent en el conjunt de persones joves, amb un 50,9% de dones i un 49,1% d'homes.

Quant al paper d'homes i de dones en els diferents rols socials, s'hi poden apreciar algunes diferències. Així, tot i que en tots dos sexes les tres primeres agrupacions per freqüència d'intervencions són *actors culturals*, *altres* i *actors esportius*, la proporció és diferent. Mentre que les dones joves tenen una presència relativa d'actors culturals i esportius lleugerament més gran que els homes de la mateixa franja d'edat, la presència d'intervencions de joves de sexe masculí des del seu àmbit personal (agrupació *altres*) és una proporció 11,5 punts superior a la de les joves de sexe femení. En darrer lloc, també destaca la major presència de dones joves com a integrants del món associatiu.

Quadre 34. Persones joves. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

Agrupació	Dones		Homes	
	Nombre	% total dones	Nombre	% total homes
Actors culturals	34	38,2	28	32,6
Altres	26	29,2	35	40,7
Actors esportius	12	13,5	9	10,5
Persones expertes	7	7,9	5	5,8
Actors econòmics	3	3,4	5	5,8
Món associatiu	5	5,6	1	1,2
Universitats i ensenyament	2	2,2	2	2,3
Organitzacions empresarials	0	--	1	1,2
Total	89	100	86	100

Figura 24. Persones joves. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe. Percentatge d'intervencions

A continuació es desenvolupen les dues agrupacions d'actors socials amb més presència als programes de debats i entrevistes de la mostra.

3.5.4 *Altres actors. Subagrupacions*

Les intervencions realitzades des d'un àmbit personal com a part implicada en els fets narrats (*altres actors*) suposen, com s'ha vist anteriorment, el 34,9% del total d'intervencions d'actors joves que pertanyen a agrupacions socials.

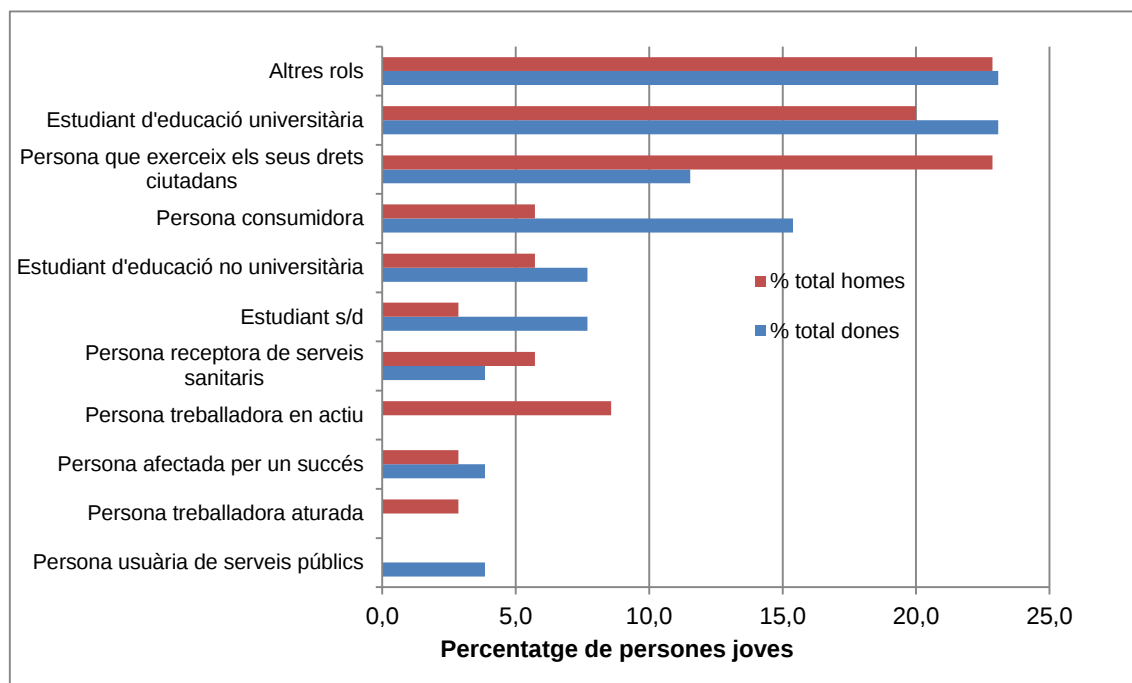
Els tres primers rols per nombre d'intervencions representen un 61,1% del total de les realitzades des d'un àmbit personal. Es tracta d'*altres rols* –sota l'epígraf del qual hi apareixen un conjunt divers d'actors –, *estudiant d'educació universitària* i *persona que exerceix els seus drets ciutadans*. No obstant això, si s'agrupen tots els actors que hi intervenen amb un rol d'estudiant (on caldria afegir-hi els estudiants d'educació no universitària i aquells dels quals no s'ha pogut determinar el tipus d'estudi), els estudiants passen a representar, amb un 32,8% del total, el primer lloc en les intervencions vinculades a l'esfera privada de les persones joves.

Quant a les diferències en la distribució dels actors en funció de la variable sexe, cal destacar que la proporció de dones joves que hi apareixen amb un rol d'estudiant és considerablement superior (el 38,5%) a la dels joves de sexe masculí (28,6%), tot i que, en termes absoluts, hi ha el mateix nombre de dones i d'homes joves estudiants (10). També es constata que els homes joves tenen una participació més elevada quan actuen exercint els seus drets ciutadans i les dones, en canvi, apareixen amb més freqüència com a consumidores.

Quadre 35. Persones joves. Agrupació *altres* segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

Agrupació <i>altres</i>	Dones		Homes		Total	
	Nombre	% total dones	Nombre	% total homes	Nombre	%
Altres rols	6	23,1	8	22,9	14	23,0
Estudiant d'educació universitària	6	23,1	7	20,0	13	21,3
Persona que exerceix els seus drets ciutadans	3	11,5	8	22,9	11	18,0
Persona consumidora	4	15,4	2	5,7	6	9,8
Estudiant d'educació no universitària	2	7,7	2	5,7	4	6,6
Estudiant (sense determinar)	2	7,7	1	2,9	3	4,9
Persona receptora de serveis sanitaris	1	3,8	2	5,7	3	4,9
Persona treballadora en actiu	0	--	3	8,6	3	4,9
Persona afectada per un succés	1	3,8	1	2,9	2	3,3
Persona treballadora aturada	0	--	1	2,9	1	1,6
Persona usuària de serveis públics	1	3,8	0	--	1	1,6
Total	26	100	35	100	61	100

Figura 25. Persones joves. Agrupació *altres* segons la variable sexe. Percentatge d'intervencions

3.5.5 Actors culturals. Subagrupacions

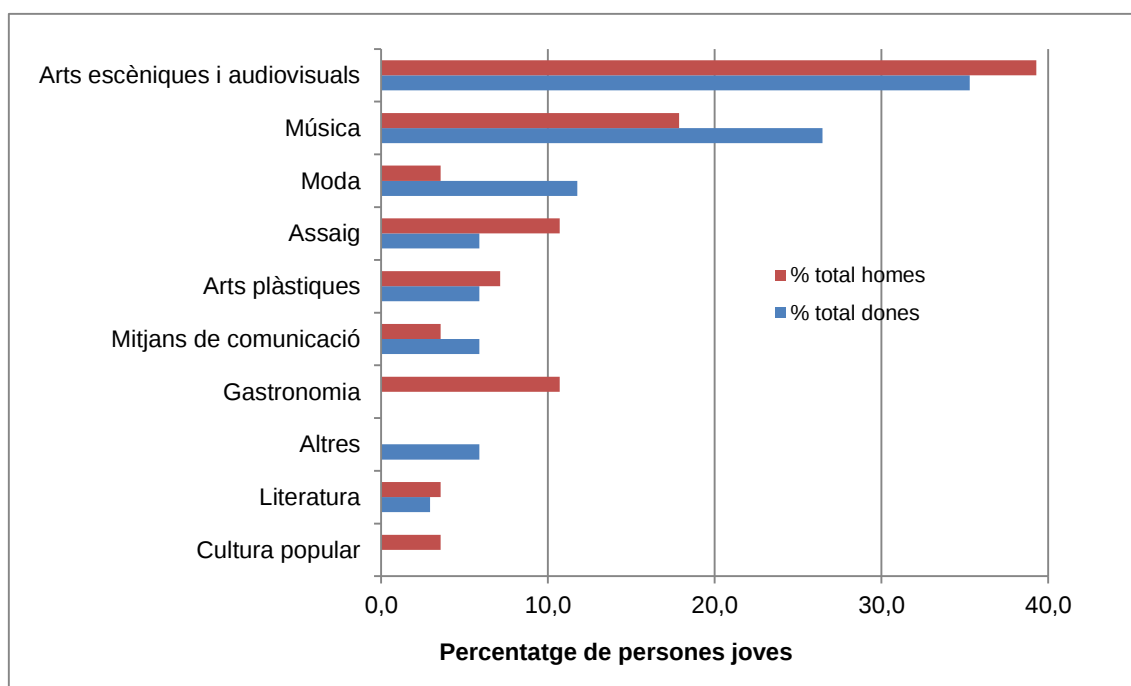
Dues disciplines, les arts escèniques i audiovisuals i la música, suposen conjuntament prop del 60% del total d'actors culturals d'entre 15 i 29 anys. Amb una representació menor hi ha la moda, l'assaig (que engloba els autors d'obres de no-ficció) i les arts plàstiques.

D'altra banda, s'aprecien algunes diferències quant al paper dels homes i de les dones joves que participen en debats i en entrevistes i que han estat catalogats dins d'alguna de les subagrupacions d'actors culturals. Així, les dones joves tenen una proporció d'intervencions més elevada en relació amb els camps de la música i de la moda, mentre que els homes joves tenen un pes més important com a autors d'assaig i dins del món gastronòmic.

Quadre 36. Persones joves. Agrupació actors culturals segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

Actors culturals	Dones		Homes		Total	
	Nombre	% total dones	Nombre	% total homes	Nombre	% total
Arts escèniques i audiovisuals	12	35,3	11	39,3	23	37,1
Música	9	26,5	5	17,9	14	22,6
Moda	4	11,8	1	3,6	5	8,1
Assaig	2	5,9	3	10,7	5	8,1
Arts plàstiques	2	5,9	2	7,1	4	6,5
Mitjans de comunicació	2	5,9	1	3,6	3	4,8
Gastronomia	0	--	3	10,7	3	4,8
Altres	2	5,9	0	--	2	3,2
Literatura	1	2,9	1	3,6	2	3,2
Cultura popular	0	--	1	3,6	1	1,6
Total	34	100	28	100	62	100

Figura 26. Persones joves. Agrupació actors culturals segons la variable sexe. Percentatge d'intervencions

III. PROGRAMES DE FICCIÓ

4. Presència de les persones joves en els programes de ficció

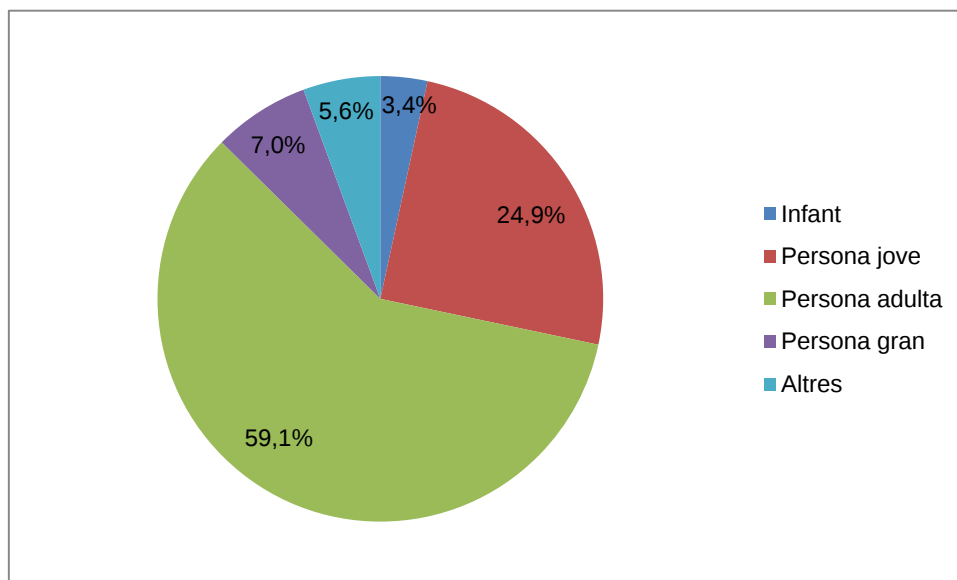
4.1 Edat i sexe de les persones joves

Gairebé la quarta part (24,9%) dels personatges que apareixen en la ficció són persones joves. Es tracta del col·lectiu amb el nombre més elevat de personatges després del de persones adultes (59,1%).

Quadre 37. Personatges segons les variables *edat aparent* i *sexe* (percentatges respecte del total de dones i d'homes)

Edat aparent	Dones		Homes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Infant	5	3,1	7	3,5	12	3,4
Persona jove	47	29,6	42	21,2	89	24,9
Persona adulta	84	52,8	127	64,1	211	59,1
Persona gran	13	8,2	12	6,1	25	7,0
Altres ¹³	10	6,3	10	5,1	20	5,6
Total	159	100	198	100	357	100

Figura 27. Personatges segons la variable *edat aparent*

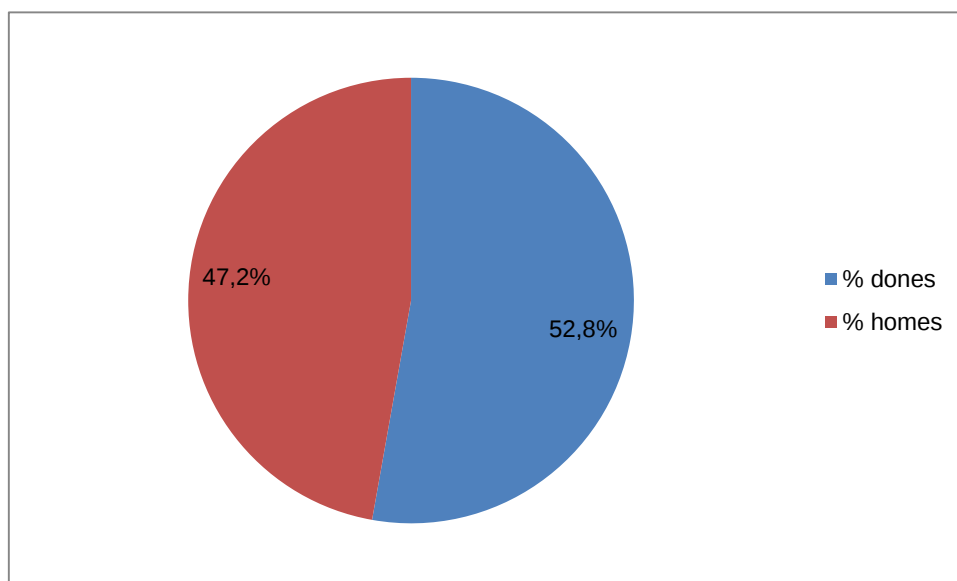
¹³ Aquesta categoria inclou els personatges que apareixen amb edats diferents al llarg d'un programa concret.

Pel que fa a la variable sexe, el grup de persones joves té més personatges femenins (52,8%) que masculins (47,2%). El mateix succeeix amb el grup de persones grans (52% i 48%, respectivament).

Quadre 38. Personatges segons les variables edat aparent i sexe (percentatges respecte de cada grup d'edat)

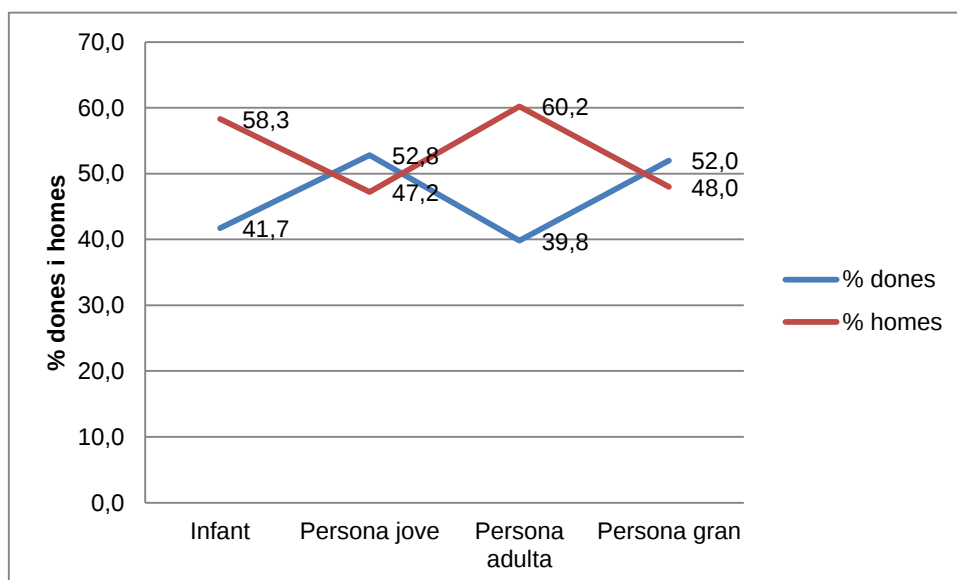
Edat aparent	Dones		Homes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Infant	5	41,7	7	58,3	12	100
Persona jove	47	52,8	42	47,2	89	100
Persona adulta	84	39,8	127	60,2	211	100
Persona gran	13	52,0	12	48,0	25	100
Altres ¹⁴	10	50,0	10	50,0	20	100
Total	159	44,5	198	55,5	357	100

Figura 28. Persones joves segons la variable sexe

¹⁴ Aquesta categoria inclou els personatges que apareixen amb edats diferents al llarg d'un programa concret.

Figura 29. Edat i sexe dels personatges¹⁵

¹⁵ S'exclouen els 20 personatges (*altres*) que apareixen amb edats diferents al llarg d'un programa concret.

4.2 Orientació sexual de les persones joves

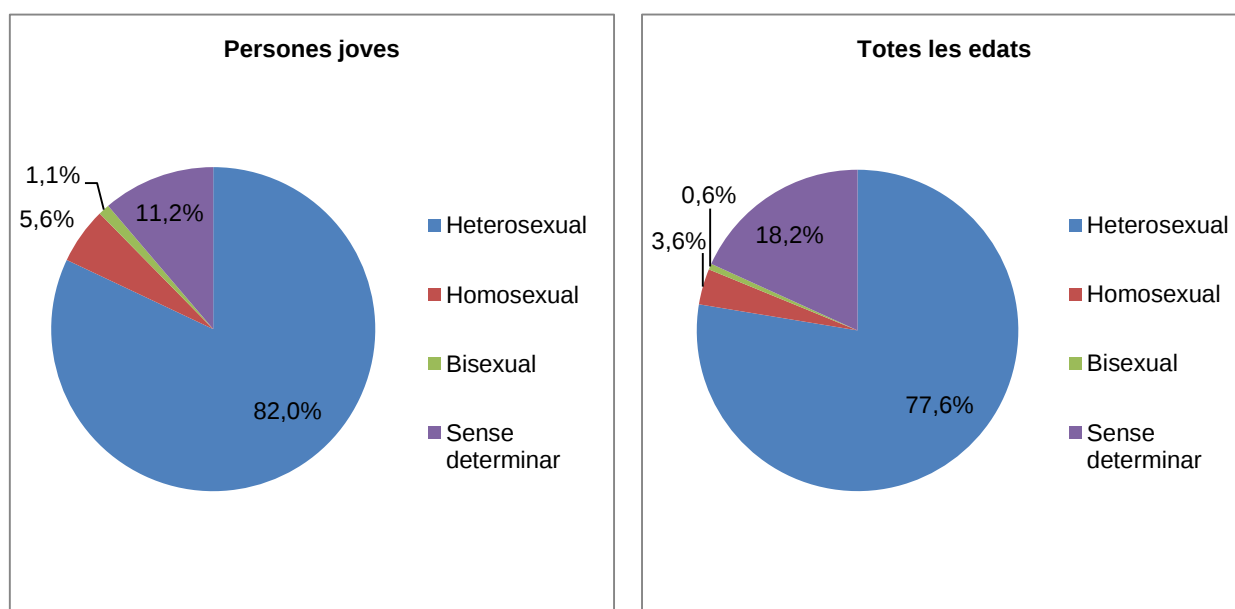
L'orientació sexual de les persones joves es fa explícita en un percentatge superior al del conjunt de la mostra. Això condiona que cada orientació concreta – heterosexualitat, homosexualitat i bisexualitat– presenti valors més elevats en el col·lectiu jove que en el global de totes les edats.

L'heterosexualitat s'associa al 82% de les persones joves, respecte d'un 77,6% del total de la mostra. No obstant això, si el càlcul es realitza només sobre el total d'individus amb una orientació sexual explicitada, l'orientació heterosexual representaria en els joves un percentatge lleugerament inferior que en les persones de totes les edats.

Quadre 39. Persones joves i de totes les edats segons la variable *orientació sexual*

Orientació sexual	Persones joves	%	Totes les edats	%
Heterosexual	73	82,0	277	77,6
Homosexual	5	5,6	13	3,6
Bisexual	1	1,1	2	0,6
Sense determinar	10	11,2	65	18,2
Total	89	100	357	100

Figura 30. Persones joves i de totes les edats segons la variable *orientació sexual*

4.3 Tipus de personatge de les persones joves

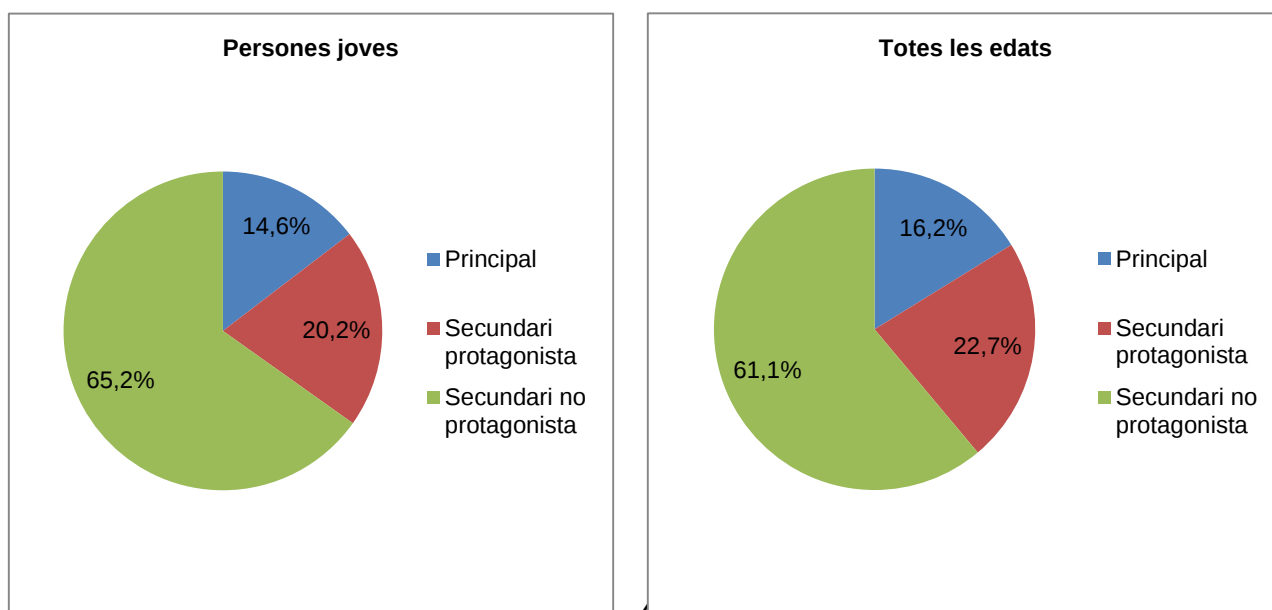
En termes generals, la distribució dels 89 personatges joves en funció del seu nivell de protagonisme és similar a la del conjunt de totes les edats. Les diferències percentuals entre ambdues mostres –total de persones joves i de totes les edats– no superen els 2,5 punts a favor de la de totes les edats, tant pel que fa als personatges principals com als secundaris protagonistes.

La diferència principal s'observa en la comparativa per sexes referida als personatges joves principals. Aquests representen el 19,1% de les dones i el 9,5% dels homes.

Quadre 40. Persones joves i de totes les edats segons el tipus de personatge

Personatge	Dones		Homes		Total persones joves		Totes les edats	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Principal	9	19,1	4	9,5	13	14,6	58	16,2
Secundari protagonista	9	19,1	9	21,4	18	20,2	81	22,7
Secundari no protagonista	29	61,7	29	69,0	58	65,2	218	61,1
Total	47	100	42	100	89	100	357	100

Figura 31. Persones joves i de totes les edats segons el tipus de personatge

Origen percebut de les persones joves

Totes les persones joves que apareixen en la ficció analitzada es perceben com a blanques. En el total de la mostra es registren dos casos d'altres orígens.

Quadre 41. Persones joves i de totes les edats segons la variable *origen percebut*

	Persona percebuda com a <i>blanca</i>		Persona percebuda com a no <i>blanca</i>		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones joves	89	100	0	--	89
Totes les edats	355	99,4	2	0,6	357

4.5 Procedència de les persones joves

La proporció de persones immigrades és superior en el grup de persones joves (4,5%) que en el conjunt de totes les edats (2,5%). Es detecten quatre casos de persones joves immigrades, la procedència de les quals inclou Europa –comunitària i no comunitària–, Amèrica del Nord i Oceania. En el total de la mostra s'hi afegeixen cinc casos més.

Quadre 42. Persones joves i de totes les edats, immigrades i no immigrades

	Persona immigrada		Persona no immigrada		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones joves	4	4,5	85	95,5	89
Totes les edats	9	2,5	348	97,5	357

4.6 Diversitat funcional de les persones joves

L'anàlisi comptabilitza una persona jove amb discapacitat, que correspon a una paraplegia ocasionada per un accident de trànsit. Representa l'1,1% de les persones joves, pràcticament la mateixa proporció que les persones discapacitades de totes les edats (1,4%).

Quadre 43. Persones joves i de totes les edats segons la variable *diversitat funcional*

	Sense discapacitat		Amb discapacitat		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones joves	88	98,9	1	1,1	89
Totes les edats	352	98,6	5	1,4	357

4.7 Rol social de les persones joves

4.7.1 Agrupacions

Existeixen dues diferències rellevants entre el rol social dels personatges joves i el del total de la mostra. En primer lloc, encara que la categoria *altres* –referida als actors ocasionals que participen des del seu àmbit personal aliè a una activitat professional o política– és la principal en tots dos casos, les persones joves hi apareixen amb un percentatge 15 punts superior. En segon lloc, la presència de persones joves que exerceixen un rol *econòmic* –bàsicament, propietaris o directius de petites o mitjanes empreses– és 11 punts inferior al total de la mostra.

Les dues agrupacions amb més presència de persones joves, després de la categoria *altres*, són *persones expertes* (6,7%) i *actors culturals* (5,6%), a una gran distància respecte de la categoria *altres*. En l'àmbit de la ficció, les *persones expertes* es refereixen principalment a professionals liberals, mentre que els *actors culturals* aglutinen individus relacionats amb les arts plàstiques i escèniques, la literatura, els mitjans de comunicació, etc.

Pel que fa al total de la mostra, després de la categoria *altres*, les agrupacions que contenen un percentatge més elevat de personatges són *actors econòmics* (13,4%) i *persones expertes* (7,8%). No es detecta cap persona jove dins la categoria *Església catòlica*.

Quadre 44. Persones joves i de totes les edats segons la variable agrupació

Agrupació	Persones joves	%	Totes les edats	%
Altres	69	77,5	222	62,2
Persones expertes	6	6,7	28	7,8
Actors culturals	5	5,6	15	4,2
Actors econòmics	2	2,2	48	13,4
Actors polítics	2	2,2	14	3,9
Universitats i ensenyament	2	2,2	8	2,2
Actors del món sanitari	1	1,1	9	2,5
Actors esportius	1	1,1	4	1,1
Món associatiu	1	1,1	2	0,6
Església catòlica	0	--	7	2,0
Total	89	100	357	100

Figura 32. Persones joves segons la variable agrupació

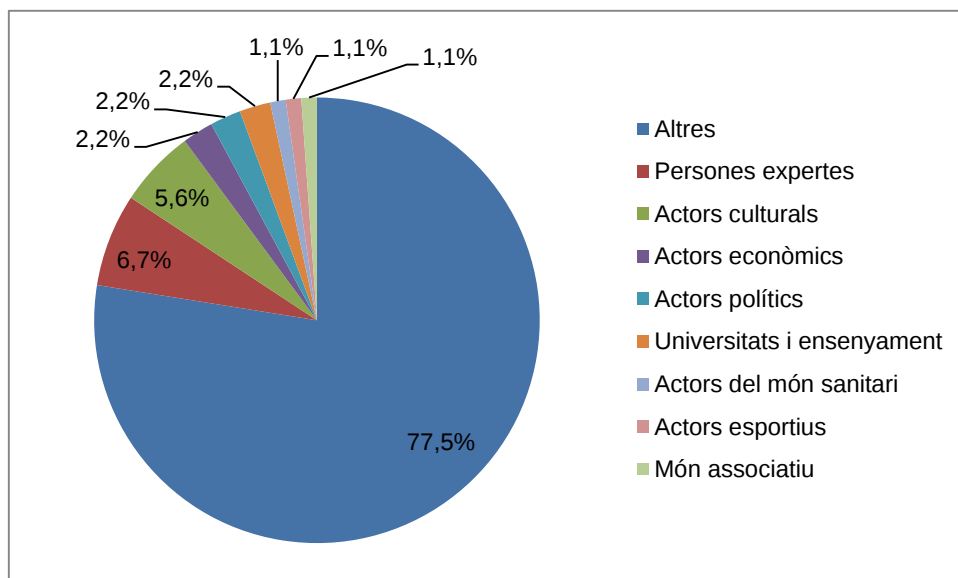
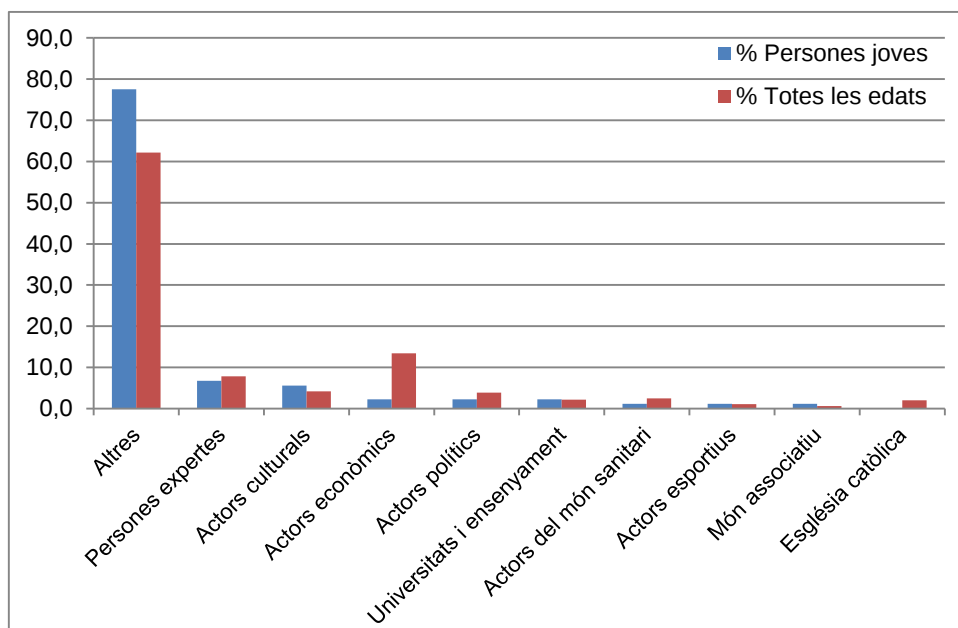

Figura 33. Persones joves i de totes les edats segons la variable agrupació

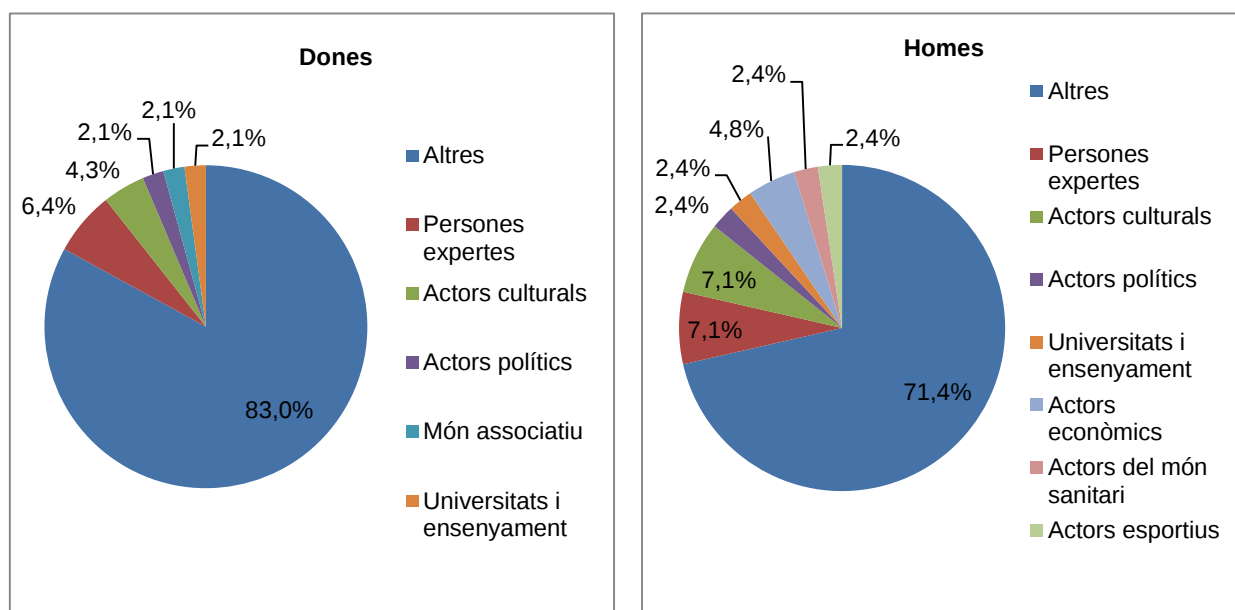

Pel que fa a la variable sexe, existeixen algunes diferències rellevants. Les dones joves estan més representades que els homes joves a la categoria *altres*, amb 11 punts percentuals de diferència. En canvi, a la categoria *actors culturals*, la presència dels homes joves és gairebé tres punts percentuals superior a la presència de les dones joves. A banda, hi ha tres agrupacions que aglutinen exclusivament homes joves i són *actors econòmics*, *actors del món sanitari* i *actors esportius*. A la categoria *món associatiu* només hi ha un cas de persona jove i es tracta d'un personatge femení.

Quadre 45. Dones i homes joves segons la variable agrupació

Agrupació	Dones		Homes	
	Nombre	%	Nombre	%
Altres	39	83,0	30	71,4
Persones expertes	3	6,4	3	7,1
Actors culturals	2	4,3	3	7,1
Actors polítics	1	2,1	1	2,4
Món associatiu	1	2,1	0	--
Universitats i ensenyament	1	2,1	1	2,4
Actors econòmics	0	--	2	4,8
Actors del món sanitari	0	--	1	2,4
Actors esportius	0	--	1	2,4
Total	47	100	42	100

Figura 34. Dones i homes joves segons la variable agrupació

El quadre següent mostra que les 69 persones joves agrupades en la categoria *altres* es defineixen, sobretot, com a estudiants (44,9%). En aquest grup, la presència dels homes supera la de les dones en 9 punts percentuals (50% i 41%, respectivament). En canvi, les dones joves exerceixen més que els homes joves el rol de *persona treballadora en actiu* (20,5% i 6,7%, respectivament).

Quadre 46. Dones i homes joves. Categorització de l'agrupació *altres* per ocupacions

Agrupació <i>altres</i>	Dones		Homes		Total persones joves	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Estudiant d'educació universitària	9	23,1	7	23,3	16	23,2
Persona treballadora en actiu	8	20,5	2	6,7	10	14,5
Estudiant d'educació no universitària	5	12,8	8	26,7	13	18,8
Familiar o amestat d'un personatge	4	10,3	4	13,3	8	11,6
Personatge històric	4	10,3	3	10,0	7	10,1
Personatge en relat de ciència-ficció	3	7,7	2	6,7	5	7,2
Estudiant d'educació no reglada	2	5,1	0	--	2	2,9
Persona afectada per un succés	2	5,1	2	6,7	4	5,8
Persona malalta	1	2,6	0	--	1	1,4
Persona que exerceix la prostitució	1	2,6	0	--	1	1,4
Delinqüent	0	--	1	3,3	1	1,4
Altres	0	--	1	3,3	1	1,4
Total	39	100	30	100	69	100

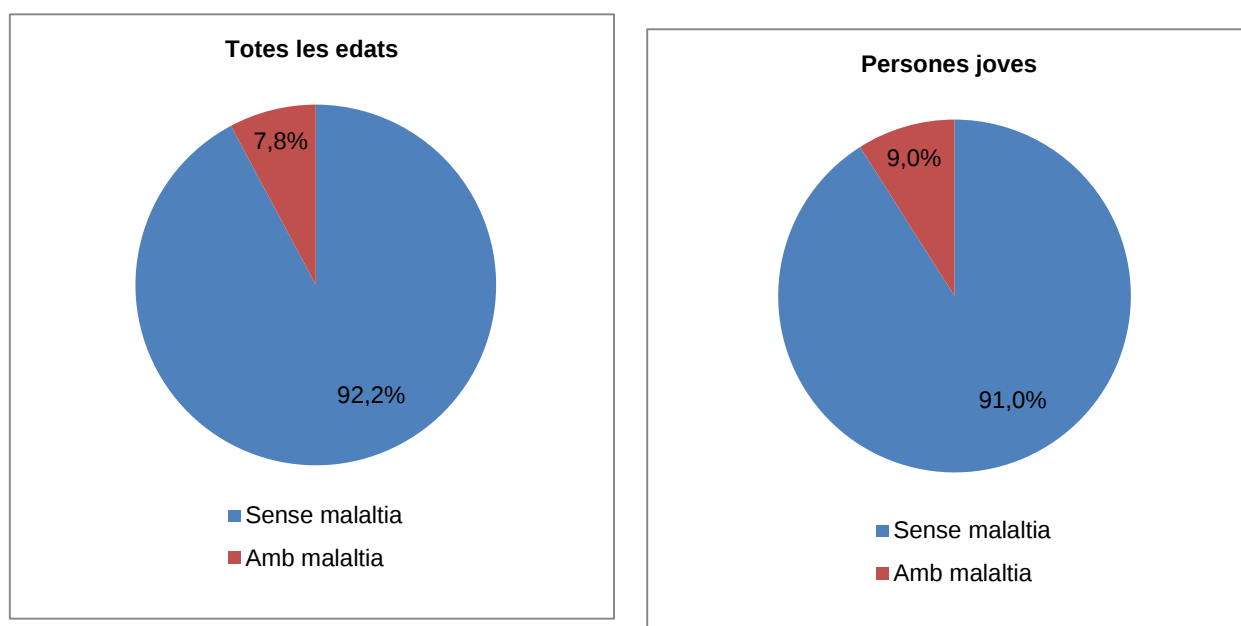
4.7.2 Malaltia de les persones joves

El percentatge de persones joves amb malaltia (9%) supera el percentatge de persones amb malaltia en el total de la mostra (7,8%).

Quadre 47. Persones joves i de totes les edats segons la variable *malaltia*

	Sense malaltia		Amb malaltia		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones joves	81	91,0	8	9,0	89
Totes les edats	329	92,2	28	7,8	357

Figura 35. Persones joves i de totes les edats segons la variable *malaltia*

De les 15 malalties llistades, n'hi ha 7 que apareixen en el col·lectiu de les persones joves. Els *trastorns mentals diversos* constitueixen la malaltia amb més presència en aquest col·lectiu, amb un percentatge del 25%. Hi ha més casos d'homes malalts (5) que de dones malaltes (3) en el col·lectiu de persones joves, i el ventall de malalties dels personatges masculins és més ampli que el dels personatges femenins.

Quadre 48. Dones i homes joves. Categorització de la variable *malaltia*

Malaltia	Dones	Homes	Total persones joves		Totes les edats	
	Nombre	Nombre	Nombre	%	Nombre	%
Estat de coma	1	0	1	12,5	1	3,6
Sida	1	0	1	12,5	1	3,6
Trastorns mentals diversos	1 ¹⁶	1 ¹⁷	2	25,0	8	28,6
Autisme	0	1	1	12,5	1	3,6
Càncer	0	1	1	12,5	2	7,1
Malaltia de Crohn	0	1	1	12,5	1	3,6
Malaltia del fetge	0	1	1	12,5	3	10,7
Al·lèrgia	0	0	0	--	1	3,6
Alzheimer	0	0	0	--	3	10,7
Asma	0	0	0	--	1	3,6
Cardiopaties	0	0	0	--	1	3,6
Fibromiàlgia	0	0	0	--	1	3,6
Hidrocefàlia	0	0	0	--	1	3,6
Insuficiència renal	0	0	0	--	1	3,6
Síndrome Münchhausen per poders	0	0	0	--	1	3,6
No explicitada	0	0	0	--	1	3,6
Total	3	5	8	100	28	100

¹⁶ Trastorn dissociatiu.

¹⁷ Amnèsia posttraumàtica.

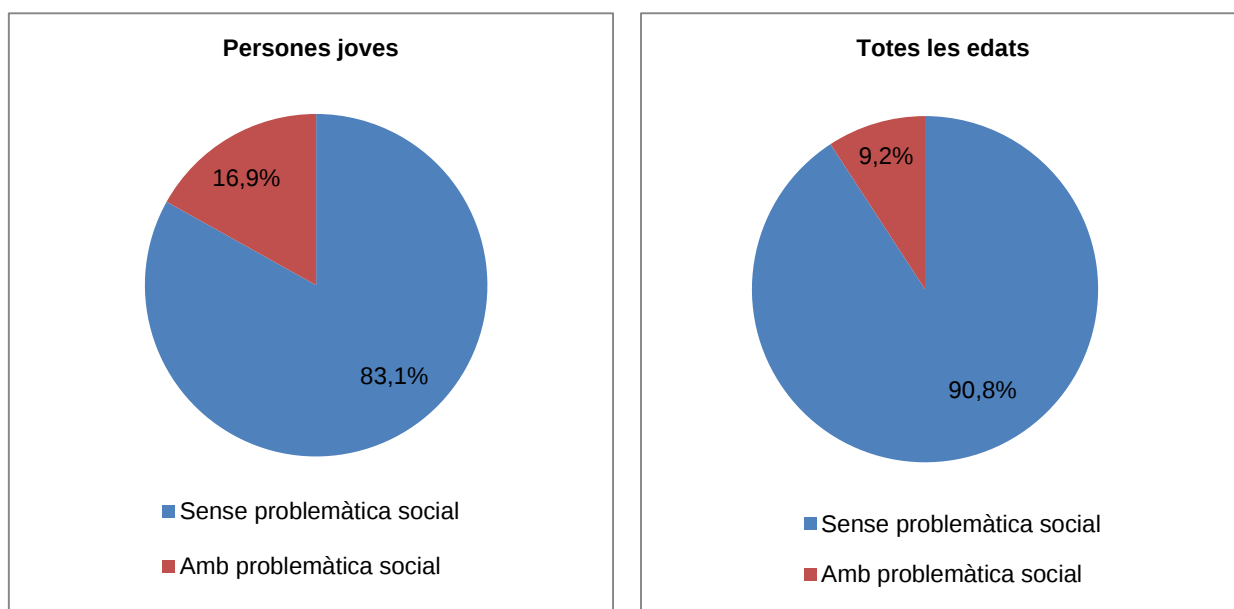
4.7.3 Problemàtica social de les persones joves

Es registren 15 casos de persones joves amb problemàtica social, que suposen un 16,9% de la mostra. Aquest valor gairebé dobra el percentatge de persones de totes les edats que presenten alguna problemàtica social (9,2%).

Quadre 49. Persones joves i de totes les edats segons la variable *problemàtica social*

	Sense problemàtica social		Amb problemàtica social		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones joves	74	83,1	15	16,9	89
Totes les edats	324	90,8	33	9,2	357

Figura 36. Persones joves i de totes les edats segons la variable *problemàtica social*

Existeixen més casos de dones (9) amb problemàtica social que d'homes (6) i, alhora, estan repartides dins un ventall més ampli de problemàtiques socials que els homes.

Un 40% de les persones joves amb problemàtica social són persones drogoaddictes, un percentatge que gairebé dobla el total de la mostra (21,2%). El nombre d'homes joves amb problemes de drogoaddicció és superior al de dones joves. La segona problemàtica amb més presència en el col·lectiu de persones joves es refereix a les *víctimes de violència masclista* (13,3%).

Quadre 50. Dones i homes joves. Categorització de la variable *problemàtica social*

Problemàtica social	Dones	Homes	Total persones joves		Totes les edats	
	Nombre	Nombre	Nombre	%	Nombre	%
Persona drogoaddicta	2	4	6	40,0	7	21,2
Víctima de violència masclista	2	0	2	13,3	4	12,1
Infant robat	1	0	1	6,7	1	3,0
Mare de lloguer	1	0	1	6,7	1	3,0
Traficant de drogues	0	1	1	6,7	3	9,1
Víctima d'assetjament psicològic	0	1	1	6,7	1	3,0
Víctima d'assetjament immobiliari	1	0	1	6,7	2	6,1
Víctima de pederàstia	1	0	1	6,7	1	3,0
Expresoner en procés de reinserció	0	0	0	--	2	6,1
Dirigent d'una secta	0	0	0	--	1	3,0
Immigrant en situació irregular	0	0	0	--	1	3,0
Persona alcohòlica	0	0	0	--	1	3,0
Persona maltractadora	0	0	0	--	1	3,0
Persona que exerceix la prostitució	0	0	0	--	1	3,0
Víctima d'assetjament sexual	0	0	0	--	1	3,0
Víctima d'una secta	0	0	0	--	1	3,0
Víctima de violència domèstica	0	0	0	--	1	3,0
Altres	1	0	1	6,7	3	9,1
Total	9	6	15	100	33	100

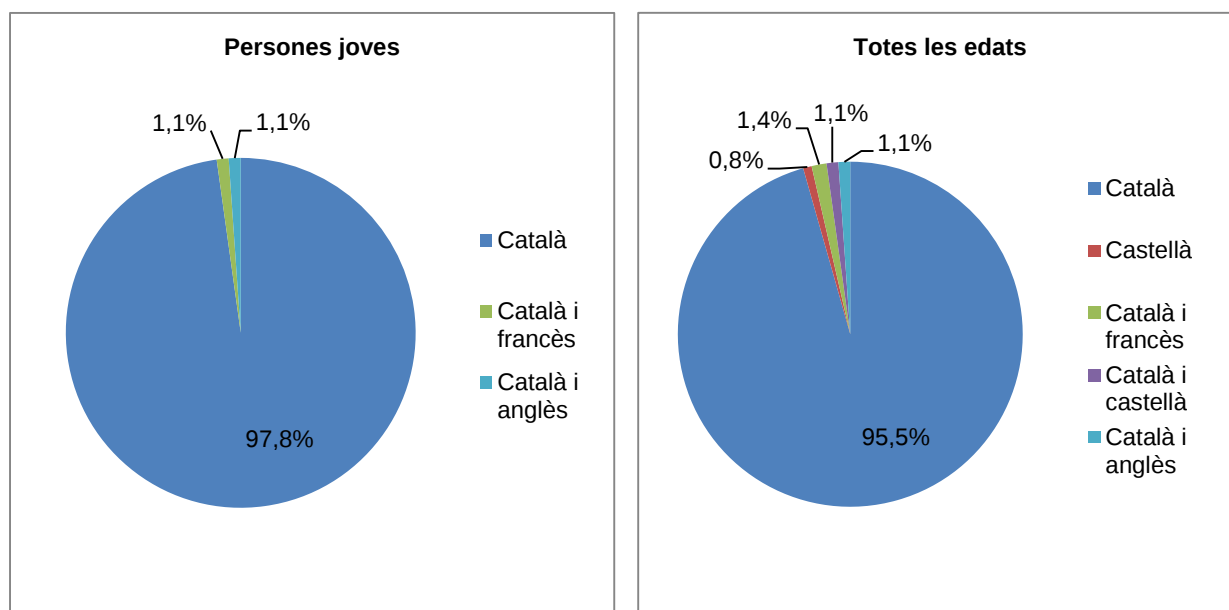
4.7.4 Llengua de comunicació de les persones joves

La presència de personatges que es comuniquen amb llengües diferents del català és menor en les persones joves (2,2%) que en el conjunt de totes les edats (4,4%). El percentatge de personatges joves es concreta en dos casos: en una sèrie històrica, una noia exiliada a França parla català i francès, i en una sèrie contextualitzada en el moment actual, una noia immigrada de procedència australiana parla català i anglès.

Quadre 51. Persones joves i de totes les edats segons la variable *llengua de comunicació*

Llengua de comunicació	Persones joves	%	Totes les edats	%
Català	87	97,8	341	95,5
Castellà	0	--	3	0,8
Català i francès	1	1,1	5	1,4
Català i castellà	0	--	4	1,1
Català i anglès	1	1,1	4	1,1
Total	89	100	357	100

Figura 37. Persones joves i de totes les edats segons la variable *llengua de comunicació*

4.7.5 Descripció dels personatges principals i secundaris protagonistes

Tal com s'indica al quadre 40 ("Persones joves i de totes les edats segons el tipus de personatge"), la mostra analitzada comptabilitza 31 personatges joves –18 dones i 13 homes– amb un rol principal i secundari protagonista.

No obstant això, aquest apartat se centra en **20 d'aquests personatges** –11 dones i 9 homes–, que són els que apareixen als programes de ficció contextualitzats en l'**actualitat** (*Germanes*, *Gran Nord*, *Kubala*, *Moreno i Manchón*, *La Riera*, *L'un per l'altre* i *Ventdelplà*).¹⁸ La raó metodològica es refereix al fet que la imatge dels joves projectada per aquests programes permet establir-ne analogies amb elements de la realitat actual.

Per aquest motiu no s'analitzen els personatges joves que corresponen a sèries **històriques** (*Ermessenda* i *Tornarem*)¹⁹ i de **ciència-ficció** (*Món 3XL*).

La descripció dels personatges comprèn l'àmbit personal (característiques individuals i característiques relacionals) i l'àmbit del rol (llar, formació i treball, i activitats principals i hàbits).

¹⁸ La sèrie *Jet lag*, contextualitzada en l'actualitat, no apareix a la llista perquè no inclou cap personatge jove amb un rol principal o secundari protagonista.

¹⁹ La minisèrie històrica *Des del balcó* no apareix a la llista perquè no inclou cap personatge jove amb un rol principal o secundari protagonista.

4.7.5.1 Descripció personal

a) Característiques individuals

Es comptabilitzen més personatges joves –amb un rol principal o secundari protagonista– femenins (55%) que masculins (45%), al contrari del que succeeix en el total de la mostra de ficció. Dins del grup de persones joves, s'observa la tendència a l'increment del nombre de personatges a mesura que augmenta l'edat (el subgrup de de 25 a 29 anys és el més nombrós).

Es constaten diferències rellevants entre sexes pel que fa a l'aparença física. La constitució mitjana predomina en el cas de les dones (72,7%), mentre que la constitució prima ho fa en el cas dels homes (55,6%). No es registra cap personatge amb aparença grassa.

Quadre 52. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable sexe. Comparació amb el total de la mostra

Sexe	Total personatges joves principals i secundaris protagonistes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%
Dona	11	55,0	159	44,5
Home	9	45,0	198	55,5
Total	20	100	357	100

Quadre 53. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *subgrup d'edat aparent* i sexe

Subgrup d'edat aparent	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
15-19 anys	2	18,2	1	11,1	3	15,0
20-24 anys	4	36,4	2	22,2	6	30,0
25-29 anys	5	45,5	6	66,7	11	55,0
Total	11	100	9	100	20	100

Quadre 54. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *constitució física* i *sexe*

Constitució física	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Prima	3	27,3	5	55,6	8	40,0
Mitjana	8	72,7	4	44,4	12	60,0
Grassa	0	--	0	--	0	--
Total	11	100	9	100	20	100

L'heterosexualitat és l'orientació sexual de 18 dels 20 personatges principals i secundaris protagonistes analitzats. La resta de casos corresponen a una dona bisexual i a un home del qual no s'explicita l'orientació. Tal com succeïa en el conjunt de les 89 persones joves (vegeu l'apartat "4.2. Orientació sexual de les persones joves"), l'orientació sexual dels joves amb un paper principal o secundari protagonista també es fa explícita en un percentatge superior al de la mostra de ficció de totes les edats.

Les variables *origen percebut*, *procedència* i *llengua de comunicació* obtenen resultats idèntics en els 20 personatges. En tots els casos són persones blanques, no immigrades i es comuniquen en català.

Quant a la variable *diversitat funcional*, es detecta un personatge amb discapacitat. Es tracta d'una dona amb una paraplegia derivada d'un accident de trànsit.

També es registren tres persones joves –homes– amb alguna malaltia. Les patologies concretes són el càncer, la malaltia de Crohn i una malaltia del fetge. Aquestes representen el 15% de les persones joves analitzades, gairebé el doble que en el total de la mostra de ficció (7,8%).

A banda, dos personatges presenten alguna problemàtica social: una dona que és drogoaddicta i una altra que, quan era menor d'edat, havia estat víctima de pederàstia.

Quadre 55. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *orientació sexual*. Comparació amb el total de la mostra

Orientació sexual	Total personatges joves principals i secundaris protagonistes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%
Heterosexual	18	90,0	277	77,6
Homosexual	0	--	13	3,6
Bisexual	1	5,0	2	0,6
Sense determinar	1	5,0	65	18,2
Total	20	100	357	100

Quadre 56. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *origen percebut*. Comparació amb el total de la mostra

Origen percebut	Total personatges joves principals i secundaris protagonistes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%
Persona percebuda com a <i>blanca</i>	20	100	355	99,4
Persona percebuda com a <i>no blanca</i>	0	--	2	0,6
Total	20	100	357	100

Quadre 57. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *procedència*. Comparació amb el total de la mostra

Procedència	Total personatges joves principals i secundaris protagonistes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%
Persona immigrada	0	--	9	2,5
Persona no immigrada	20	100	348	97,5
Total	20	100	357	100

Quadre 58. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *diversitat funcional*. Comparació amb el total de la mostra

Diversitat funcional	Total personatges joves principals i secundaris protagonistes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%
Sense discapacitat	19	95,0	352	98,6
Amb discapacitat	1	5,0	5	1,4
Total	20	100	357	100

Quadre 59. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *malaltia*. Comparació amb el total de la mostra

Malaltia	Total personatges joves principals i secundaris protagonistes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%
Sense malaltia	17	85,0	329	92,2
Amb malaltia	3	15,0	28	7,8
Total	20	100	357	100

Quadre 60. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *problemàtica social*. Comparació amb el total de la mostra

Problemàtica social	Total personatges joves principals i secundaris protagonistes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%
Sense problemàtica social	18	90,0	324	90,8
Amb problemàtica social	2	10,0	33	9,2
Total	20	100	357	100

Quadre 61. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons la variable *llengua de comunicació*. Comparació amb el total de la mostra

Llengua de comunicació	Total personatges joves principals i secundaris protagonistes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%
Català	20	100	341	95,5
Castellà	0	--	3	0,8
Català i castellà	0	--	4	1,1
Català i francès	0	--	5	1,4
Català i anglès	0	--	4	1,1
Total	20	100	357	100

b) Característiques relacionals

La majoria de personatges principals i secundaris protagonistes joves tenen una conducta percebuda com a positiva (90%), és a dir, tendeixen a considerar el benestar aliè tant o més important que el propi. En canvi, dos personatges –una dona i un home mostren comportaments tant positius com negatius envers la resta. A més, es registren dos homes amb conductes que puntualment impliquen violència física.

Les trames principals en què s'involucren els personatges es refereixen bàsicament a les relacions de parella i a les relacions familiars. En termes generals, aquests tipus de trames –incloent-hi el tema del sexe– apareixen amb més freqüència en relació amb els personatges femenins que amb els masculins.

Més de la meitat dels joves (55%) compten amb la presència habitual o ocasional dels pares i/o mares en el relat.

A banda, el 85% dels joves són actius sexualment.

Quadre 62. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *conducta* i *sexe*

Conducta	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Positiva	10	90,9	8	88,9	18	90,0
Negativa	0	--	0	--	0	--
Mixta	1	9,1	1	11,1	2	10,0
Total	11	100	9	100	20	100

Quadre 63. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *conducta violenta* i *sexe*

Conducta violenta	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sí	0	--	2	22,2	2	10,0
No	11	100	7	77,8	18	90,0
Total	11	100	9	100	20	100

Quadre 64. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *trames principals* i sexe²⁰

Conflictes	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Relacions de parella	9	36,0	6	30,0	15	33,3
Relacions familiars	5	20,0	4	20,0	9	20,0
Formació	3	12,0	2	10,0	5	11,1
Sexe	4	16,0	1	5,0	5	11,1
Treball	2	8,0	3	15,0	5	11,1
Salut personal	1	4,0	2	10,0	3	6,7
Drogoaddicció	1	4,0	0	--	1	2,2
Cap conflicte	0	--	2	10,0	2	4,4
Total	25	100	20	100	45	100

Quadre 65. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *presència dels pares* i sexe²¹

Presència dels pares	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Mare i/o pare present	10	45,5	4	22,2	14	35,0
Mare i/o pare amb presència ocasional	5	22,7	3	16,7	8	20,0
Mare i/o pare absent	5	22,7	4	22,2	9	22,5
Mare i/o pare difunt	2	9,1	7	38,9	9	22,5
Total	22	100	18	100	40	100

Quadre 66. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *activitat sexual* i sexe

Activitat sexual	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Actiu	10	90,9	7	77,8	17	85,0
No actiu	1	9,1	2	22,2	3	15,0
Total	11	100	9	100	20	100

²⁰ Els percentatges es calculen respecte del total de conflictes registrats. Es comptabilitzen un màxim de 3 conflictes per cada un dels 20 personatges joves analitzats.

²¹ Els percentatges es calculen respecte dels 40 progenitors que corresponen als 20 personatges joves analitzats.

4.7.5.2 Descripció del rol

a) Llar

Més de la meitat (55%) de les persones joves que són personatges principals i secundaris protagonistes viuen a la llar pròpia, i el percentatge de dones i d'homes pel que fa a aquesta dada és pràcticament el mateix (54,5% i 55,6%). Cal destacar que, d'entre els sis personatges que viuen a la llar d'origen, n'hi ha tres que pertanyen a la franja d'edat de 15 a 19 anys.

Quadre 67. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *tipus de llar* i *sexe*

Tipus de llar	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Llar pròpia	6	54,5	5	55,6	11	55,0
Llar d'origen	4	36,4	2	22,2	6	30,0
Llar d'un familiar	1	9,1	1	11,1	2	10,0
Sense determinar	0	--	1	11,1	1	5,0
Total	11	100	9	100	20	100

La meitat dels personatges joves de la mostra no apareix *mai* fent tasques domèstiques. Dues tercers parts (66,7%) dels homes *mai* no realitzen aquestes tasques, mentre que, pel que fa a les dones, són una tercera part (36,4%). A més, només les dones joves realitzen *sovint* tasques de la llar.

Quadre 68. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *tasques de la llar* i *sexe*

Tasques de la llar	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sovint	2	18,2	0	--	2	10,0
Alguna vegada	5	45,5	3	33,3	8	40,0
Mai	4	36,4	6	66,7	10	50,0
Total	11	100	9	100	20	100

Es repeteix la mateixa tendència respecte a la variable *responsable de la cura d'altres persones*. S'observa que, en un 75% dels casos, els joves de la mostra *mai* no es responsabilitzen de la cura d'altres persones, i es repeteix la diferència entre sexes. Les dones joves s'encarreguen més que els homes joves d'aquesta tasca. Així, les dones fan aquesta funció *alguna vegada* o *sovint* en un 36,4% dels casos, mentre que aquest percentatge és d'un 11,1% en el cas dels homes.

Quadre 69. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *cura d'altres persones* i *sexe*

Responsable de la cura d'altres persones	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sovint	1	9,1	0	--	1	5,0
Alguna vegada	3	27,3	1	11,1	4	20,0
Mai	7	63,6	8	88,9	15	75,0
Total	11	100	9	100	20	100

b) Formació i treball

El ventall de rols de les persones joves que són personatges principals i secundaris protagonistes és molt més reduït que el del total de la mostra, i es limita a sis agrupacions. Els personatges que apareixen associats al seu àmbit personal, aliè a una activitat professional o política (*altres*), és el rol principal en tots dos casos, on, a més, les persones joves apareixen en un percentatge gairebé 8 punts superior al total de la mostra. A banda, s'observa que, dins d'aquesta categoria, les dones joves apareixen més en funció del seu rol com a estudiant o persona treballadora, i els homes joves ho fan en funció del seu rol de familiar o d'amic d'un personatge.

Quadre 70. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *agrupació* i *sexe*

Agrupació	Total personatges joves principals i secundaris protagonistes		Total mostra	
	Nombre	%	Nombre	%
Altres	14	70,0	222	62,2
Actors polítics	2	10,0	14	3,9
Actors del món sanitari	1	5,0	9	2,5
Actors econòmics	1	5,0	48	13,4
Persones expertes	1	5,0	28	7,8
Universitats i ensenyament	1	5,0	8	2,2
Actors culturals	0	--	15	4,2
Església catòlica	0	--	7	2,0
Actors esportius	0	--	4	1,1
Món associatiu	0	--	2	0,6
Total	20	100	357	100

Quadre 71. Categorització de l'agrupació *altres* segons la variable sexe

Agrupació <i>altres</i>	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Estudiant d'educació universitària	3	37,5	2	33,3	5	35,7
Estudiant d'educació no universitària	2	25,0	1	16,7	3	21,4
Persona treballadora en actiu	2	25,0	1	16,7	3	21,4
Familiar o amestat d'un personatge	1	12,5	1	16,7	2	14,3
Resta de categories	0	--	1	16,7	1	7,1
Total	8	100	6	100	14	100

El 60% dels personatges joves principals i secundaris protagonistes desenvolupa una activitat remunerada, i es tracta d'una feina qualificada en el 75% dels casos, però la comparativa entre sexes torna a mostrar-ne diferències. Així, apareixen més dones que homes amb activitat remunerada. Un 63,6% de les dones tenen activitat remunerada, mentre que, en el cas dels homes, aquest percentatge és d'un 55,6%. A més, les dones tenen feines més qualificades que els homes, en una proporció molt superior. Mentre que el percentatge d'homes joves amb feina qualificada és d'un 60%, entre les dones joves arriba al 85,7%.

Quadre 72. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *activitat remunerada* i *sexe*

Activitat remunerada	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sí	7	63,6	5	55,6	12	60,0
No	4	36,4	4	44,4	8	40,0
Total	11	100	9	100	20	100

Quadre 73. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes –amb activitat remunerada– segons les variables *tipus de feina* i *sexe*

Tipus de feina	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Qualificada	6	85,7	3	60,0	9	75,0
No qualificada	1	14,3	2	40,0	3	25,0
Total	7	100	5	100	12	100

c) Activitats i hàbits

S'observa que les activitats principals –referides a aquelles que el jove apareix realitzant amb més freqüència– en què la ficció mostra els personatges joves són *fer relacions socials i d'amistat* (34,9%), *treballar* (30,2%) *estudiar o fer deures* (11,6%).

Quadre 74. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *activitat principal* i *sexe*

Activitat principal	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Fer relacions socials i d'amistat	10	37,0	5	31,25	15	34,9
Treballar	7	25,9	6	37,5	13	30,2
Estudiar o fer deures	4	14,8	1	6,25	5	11,6
Sense activitat determinada	1	3,7	2	12,5	3	7,0
Beure alcohol	1	3,7	1	6,25	2	4,7
Consumir drogues	1	3,7	1	6,25	2	4,7
Activitats culturals	1	3,7	0	--	1	2,3
Tenir cura de familiars	1	3,7	0	--	1	2,3
Informàtica (afició)	1	3,7	0	--	1	2,3
Total	27	100	16	100	43	100

Els quadres següents (vegeu els quadres 39-44) mostren l'anàlisi d'alguns hàbits dels joves de la mostra. Concretament, s'ha observat quin era el consum de drogues il·lícites, d'alcohol (de menys i de més de 20 graus) i de tabac, la pràctica d'esport, el consum cultural i la participació pública dels joves principals i secundaris protagonistes.

S'observa que el 20% dels personatges joves principals i secundaris protagonistes apareixen consumint drogues il·lícites. Concretament, es tracta de tres homes (amb consum ocasional) i d'una dona (amb consum habitual), que apareix com a persona drogoaddicta. Respecte del consum d'alcohol, el 65% dels joves en consumeixen, encara que el percentatge canvia si es tracta d'alcohol de menys de 20 graus o de més de 20 graus. En el primer cas, el percentatge de joves consumidors és d'un 45% i, en el segon cas, és d'un 30%. Cal destacar que els homes joves consumeixen més alcohol de més de 20 graus que les dones joves (44,4% i 18,2%, respectivament). Pel que fa al tabac, s'observa que els joves principals i secundaris protagonistes no apareixen mai consumint-ne.

Els joves practiquen esport en un 15% dels casos. El percentatge de dones joves (18,2%) que desenvolupen aquesta pràctica és superior que el percentatge d'homes joves (11,1%). A més, un 70% dels personatges joves principals i secundaris protagonistes són consumidors de cultura, i les dones ho fan més que els homes (81,8% i 55,5%, respectivament). Finalment, un 15% dels joves participen en els afers públics (partits polítics, associacions, etc.). Les dones joves ho fan més que els homes, amb una diferència de 7 punts percentuals.

Quadre 75. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables consum de drogues il·lícites i sexe

Consum de drogues il·lícites	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sovint	1	9,1	0	--	1	5,0
Ocasional	0	--	3	33,3	3	15,0
Mai	10	90,9	6	66,7	16	80,0
Total	11	100	9	100	20	100

Quadre 76. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables consum d'alcohol de menys de 20 graus i sexe

Consum d'alcohol	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sovint	1	9,1	0	--	1	5,0
Ocasional	4	36,4	4	44,4	8	40,0
Mai	6	54,5	5	55,6	11	55,0
Total	11	100	9	100	20	100

Quadre 77. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables consum d'alcohol de més de 20 graus i sexe

Consum d'alcohol	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sovint	1	9,1	0	--	1	5,0
Ocasional	1	9,1	4	44,4	5	25,0
Mai	9	81,8	5	55,6	14	70,0
Total	11	100	9	100	20	100

Quadre 78. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *consum de tabac* i sexe

Consum de tabac	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sovint	0	--	0	--	0	--
Ocasional	0	--	0	--	0	--
Mai	11	100	9	100	20	100
Total	11	100	9	100	20	100

Quadre 79. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *pràctica d'esport* i sexe

Pràctica d'esport	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sí	2	18,2	1	11,1	3	15,0
No	9	81,8	8	88,9	17	85,0
Total	11	100	9	100	20	100

Quadre 80. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *consum cultural* i sexe

Consum cultural	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sovint	2	18,2	1	11,1	3	15,0
Ocasional	7	63,6	4	44,4	11	55,0
Mai	2	18,2	4	44,4	6	30,0
Total	11	100	9	100	20	100

Quadre 81. Persones joves. Personatges principals i secundaris protagonistes segons les variables *participació pública* i sexe

Participació pública	Dones		Homes		Total personatges joves principals i secundaris protagonistes	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sí	2	18,2	1	11,1	3	15,0
No	9	81,8	8	88,9	17	85,0
Total	11	100	9	100	20	100

IV. CONCLUSIONS

5. La representació de les persones joves a la televisió. Conclusions

5.1 Introducció

Aquest informe té com a objectiu estudiar la representació de les persones joves a la televisió en espais de ficció i de no-ficció, i forma part d'un projecte més ampli d'anàlisi de la diversitat i de la igualtat a la televisió.

A l'efecte d'aquest informe, d'acord amb el Pla nacional de joventut. Joves 2010, de la Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya, s'entén per *jove* la persona d'entre els 15 i els 29 anys d'edat.

La metodologia distingeix entre els programes en funció de la seva tipologia i estableix diferents unitats d'anàlisi i sistemes de mostreig per a cada grup de programes. Així, s'estudien les persones que apareixen en un teleinformatiu realitzant-hi un insert, les intervencions de les persones en debats i entrevistes en programes de no-ficció i els personatges en les obres de ficció de producció pròpia. Igualment, el mostreig de les unitats varia: una tria aleatòria i estratificada per als teleinformatius; la totalitat dels programes de no-ficció amb debats o entrevistes predeterminats, i una selecció dels episodis de ficció en funció de la seva periodicitat.

L'aproximació metodològica és diversa en funció de la tipologia, però pretén poder realitzar una aproximació transversal a la imatge de les persones joves en tots els programes mitjançant l'aplicació de variables comunes a totes les emissions analitzades (*diversitat funcional, edat, orientació sexual, origen, rol social i sexe*).

Aquest informe també incorpora una anàlisi més extensa dels personatges principals i secundaris protagonistes de les obres de ficció, atès que la seva imatge té una incidència més important que la dels personatges amb menys rellevància en la trama.

Finalment, se n'han realitzat comparacions amb les dades que figuren en un estudi del Consell: l'“IST 1/2010 sobre la presència de les persones joves en la informació (octubre-desembre 2009)” en relació amb els teleinformatius.

5.2 Dades demogràfiques de Catalunya en relació amb les persones joves

Sense pretendre inferir una relació directa entre la presència de les persones joves a la televisió i els valors demogràfics a la societat, la presència de les persones joves a Catalunya pel que fa a la seva magnitud en termes sociodemogràfics aporta elements de referència a les dades d'aquest estudi.

Segons el Padró municipal d'habitants de l'Idescat, el 2012 les persones joves (entre 15 i 29 anys) representaven el 16,1% de la societat catalana. Per sexes, un 50,8% eren de sexe masculí i un 49,2% de sexe femení.

Pel que fa a la població estrangera resident a Catalunya, l'Idescat comptabilitzava com a immigrada el 15,8% del total de la població i el 25,3% de la població jove.

Finalment, i en relació amb els estudis universitaris, l'Anuari estadístic de Catalunya del curs 2010/2011 determina que el 51,2% d'estudiants universitaris eren dones i un 48,8% homes.

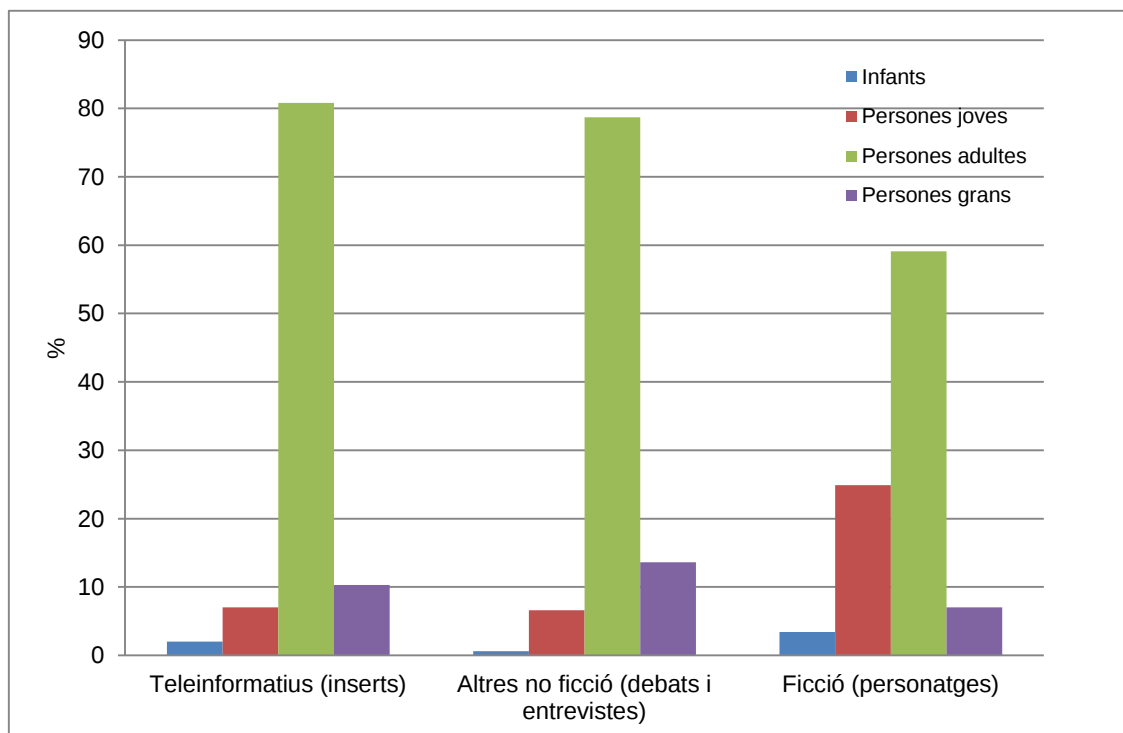
5.3 La presència de les persones joves a la televisió

Les persones joves tenen una presència molt dispar entre els programes de ficció i els programes de no-ficció. Així, en les tipologies de programació de no-ficció analitzades, que majoritàriament es basen en un contracte informatiu, les persones joves suposen el 7% dels inserts en els teleinformatius (i el 4,5% del temps de paraula) i el 6,6% de les intervencions en debats i entrevistes. En canvi, una quarta part dels personatges de ficció tenen entre 15 i 29 anys.

La ficció analitzada, en canvi, dóna més espai a les persones joves, fins i tot per sobre de la seva presència demogràfica real. Aquesta peculiaritat respondria a la voluntat de reflectir els espais privats de la vida quotidiana de les persones, en què les persones joves comparteixen l'espai amb les persones de la resta de les edats. Igualment, els personatges joves mostren un grau de protagonisme similar al del conjunt dels personatges: un 14,6% són personatges principals (un 16,2% per a totes les edats) i un 20,2% són secundaris protagonistes (davant un 22,7% de totes les edats).

Respecte dels teleinformatius, el temps de paraula de les persones joves, un 4,5% del total de totes les edats, és inferior a la proporció d'inserts, atès que la durada mitjana dels inserts de les persones joves és inferior a la mitjana de totes les edats. A més, aquests programes introdueixen un segon element de desigualtat: els inserts de les persones joves, d'homes i de dones en proporció similar, apareixen sense identificar (el nom o el cognom retolats al *chyron*) en una proporció molt més elevada que per al conjunt de totes les edats: un 32,8% respecte d'un 14,2%.

Figura 38. Presència de les persones joves en la programació

5.4 Sexe

Les persones joves presenten la distribució per sexes més equilibrada de tots els grups d'edat definits en aquest informe: tant en els espais de ficció com de no-ficció, dones i homes es distribueixen entorn del 50% dels inserts en teleinformatius, de les intervencions en debats i entrevistes i del nombre de personatges.

L'informe "IST 1/2010. La presència de les persones joves en la informació" ja havia constatat que el temps de paraula de dones i d'homes joves presentava unes proporcions més equilibrades que per al conjunt de totes les edats.

En ficció, a més, el nombre de dones joves (52,8%) supera el nombre d'homes joves (47,2%), un fet que es veu reforçat pel nivell de protagonisme de tots dos sexes: els personatges femenins joves desenvolupen un paper de més protagonisme que els masculins, tant en termes relatius com absoluts (el 19,1% de les dones joves i el 9,5% dels homes joves són personatges principals).

5.5 Origen percebut i procedència

El reflex a la pantalla de la diversitat d'origen i de procedència de la població catalana s'ha analitzat mitjançant dos indicadors independents: l'*origen percebut*, que analitza com es veuen les persones que apareixen en pantalla en relació amb els trets físics, independentment del seu origen real o de la seva condició de persona immigrada o no; i la *procedència*, que considera la condició o no de persona immigrada i en determina, sempre que es pugui, l'origen geogràfic.

Els programes de no-ficció representen les persones joves amb una diversitat d'origen percebut i de procedència molt superior a la del conjunt de totes les edats. Així, el 7,1% dels inserts de persones joves en teleinformatius i un 11,2% de les intervencions en debats i entrevistes són percebuts com a pertanyents a persones *no blanques* (un 2,6% dels inserts i un 2,7% de les intervencions de totes les edats). Igualment, pel que fa a la condició de persona immigrada, el 6,5% dels inserts i el 9,6% de les intervencions en debats i entrevistes corresponen a persones immigrades, en una proporció que dobla la del conjunt de la mostra. Tot i així, la proporció de persones joves immigrades en la no-ficció és inferior a la seva presència real en la societat catalana, que sobrepassa el 25% de les persones d'entre 15 i 29 anys.

Per contra, **la ficció ofereix una imatge de les persones joves molt menys diversa:** total uniformitat respecte de l'origen percebut (el 100% dels personatges joves són percebuts com a persones blanques) i una proporció de persones joves immigrades inferior a la dels programes de no-ficció (4,5%), tot i que dos punts superior a la del conjunt dels personatges de totes les edats.

La procedència de les persones joves immigrades varia en les tipologies diferents de programes de no-ficció: l'Amèrica Llatina, el Magrib i l'Àsia (llevat de la Xina) en teleinformatius, i l'Àfrica sud-sahariana i l'Àsia (inclosa la Xina) en debats i entrevistes.

5.6 Diversitat funcional

Les persones joves apareixen representades en els espais de no-ficció amb **alguna discapacitat en una proporció molt més elevada que per al conjunt de totes les edats**: el 2,6% dels inserts de persones joves dels teleinformatius i el 5,1% de les intervencions en debats i entrevistes (un 0,7% de tota la mostra en ambdues tipologies).

La intervenció de les persones joves amb alguna discapacitat en aquests programes té relació, en la pràctica totalitat dels casos, amb la seva condició de persones amb discapacitat: com a atletes participants als Jocs Paralímpics, com a subjectes d'intervencions sanitàries o amb motiu del Dia Internacional de la Síndrome de Down, entre d'altres.

La programació de ficció, en canvi, representa menys joves amb discapacitat (l'1,1%) que per a totes les edats (l'1,4%).

5.7 El rol de les persones joves en la programació de no-ficció (teleinformatius i debats i entrevistes)

El rol de les persones que intervenen en la programació analitzada s'ha classificat, en primera instància, en dos grans grups, en funció de si es tracta d'un rol polític (entès com el desenvolupat en representació d'una institució de govern o de l'Administració pública o d'un partit polític) o d'un rol social (o no polític en el sentit descrit anteriorment).

La primera conclusió que s'extreu de les dades és la minsa presència de les **persones joves com a representants de partits i institucions polítiques en teleinformatius** (1,3% dels inserts de persones joves) i **en debats i entrevistes** (1,7% de les intervencions), xifres molt allunyades de les que corresponen al conjunt de totes les edats (35,8% i 9,7%, respectivament). Una dada, d'altra banda, que podria tenir un cert paral·lelisme amb l'escassa presència d'aquest grup poblacional en les diferents cambres legislatives i governs a l'Estat espanyol. L'informe esmentat de l'any 2010 ja constatava aquest fet.

L'aproximació als rols socials que desenvolupen les persones joves els mostra com a **actors ocasionals que participen en la notícia o en el debat o entrevista des del seu àmbit personal** com a part implicada en els fets narrats, alienes a una activitat professional o social (agrupació *altres*) i **en relació amb una activitat cultural** (*actors culturals*). Aquestes dues categories són les dues primeres en teleinformatius i en debats i entrevistes, però amb algunes diferències.

Així, en els **teleinformatius**, els inserts referents a l'àmbit personal són molt més nombrosos, en termes relatius, que per al conjunt de la mostra: tres de cada quatre inserts de persones joves (73,7%) i menys de la meitat de totes les edats (42,5%). La comparació amb el conjunt de la mostra posa de manifest, també, la poca presència en termes relatius de la representació de les persones joves en el món laboral i la inexistència de joves en àmbits com *actors del món sanitari*, *membres d'associacions i col·lectius professionals* o *d'organitzacions empresarials*. L'examen més aprofundit de l'àmbit personal ajuda a concretar el dibuix que els teleinformatius de les televisions ofereixen de les persones joves: **un de cada quatre joves que apareixen ho fan com a estudiants, la meitat dels quals, universitaris.**

La presència en **debats i entrevistes** es caracteritza pel predomini, en primer lloc, de persones joves com a actors culturals (una de cada tres intervencions) i com a relacionats amb l'àmbit personal (en una proporció lleugerament inferior). En aquests programes, el rol d'estudiant, tot i ser important (un 11,4% del total de les intervencions), té un pes inferior al que assoleix als teleinformatius.

En termes generals, la programació de no-ficció mostra **una distribució dels rols entre homes i dones joves força similar** i, en ocasions, contrària a la que s'observa per al conjunt de les edats. Així, les principals diferències, en termes relatius, mostren més presència de dones joves com a membres d'associacions (en teleinformatius i debats i entrevistes), com a actors econòmics (teleinformatius) i com a persones expertes (debats i entrevistes); els homes joves apareixen més que les dones, en termes relatius, com a actors culturals (teleinformatius) i en rols de l'àmbit personal (debats i entrevistes).

Així, i **a diferència de les dades per a totes les edats, l'esfera privada no s'associa amb les dones joves ni l'esfera pública amb els homes joves**: els rols privats apareixen equilibrats en els teleinformatius (un 75,8% dels inserts de les dones joves i un 70,1% dels homes joves) i són més presents en els homes joves en debats i entrevistes (un 39,3% davant el 29,2% de les intervencions de dones joves). Les dades de l'Informe IST 1/2010 mostraven, en canvi, un desequilibri entre els dos sexes.

Figura 39. El rol de les persones joves als teletinformatius

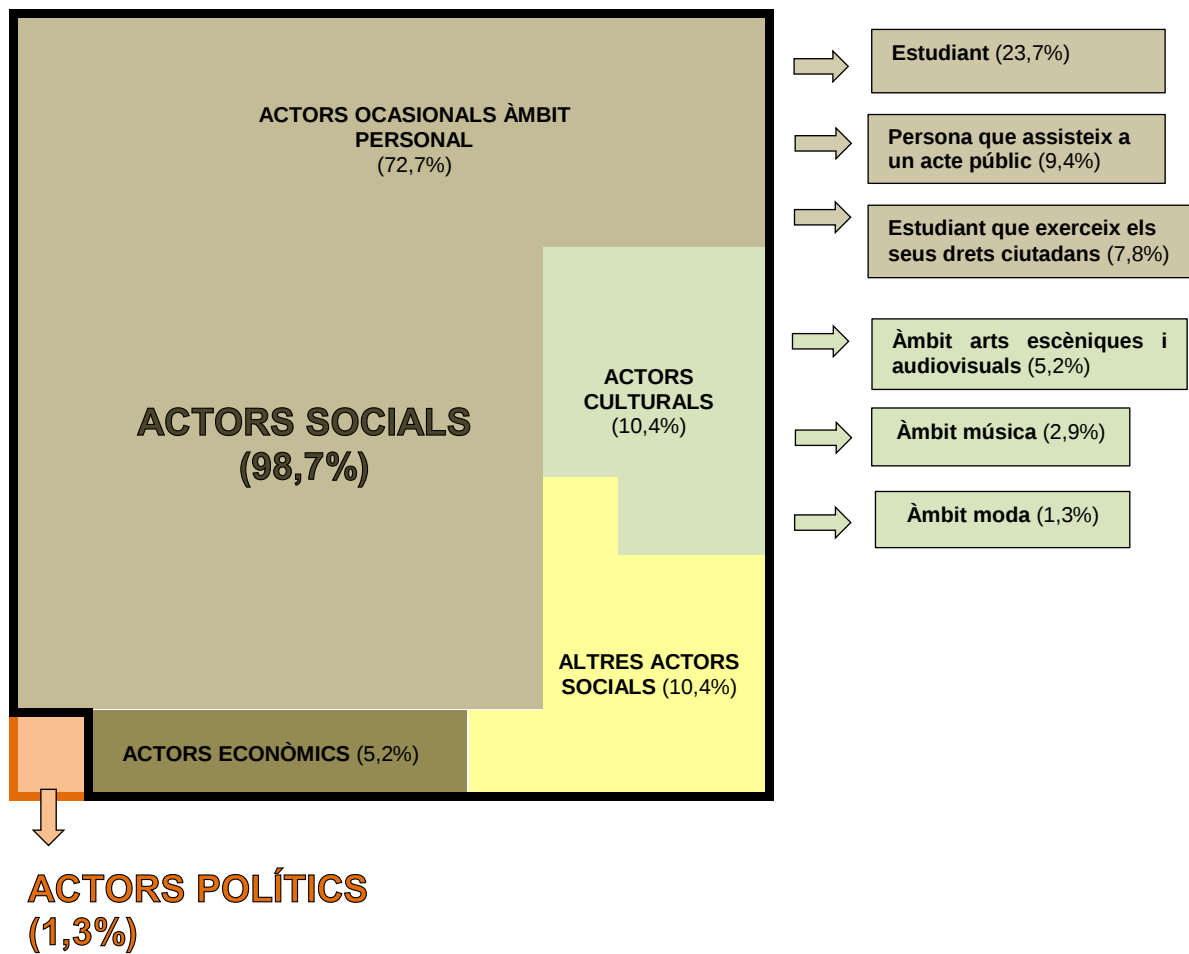
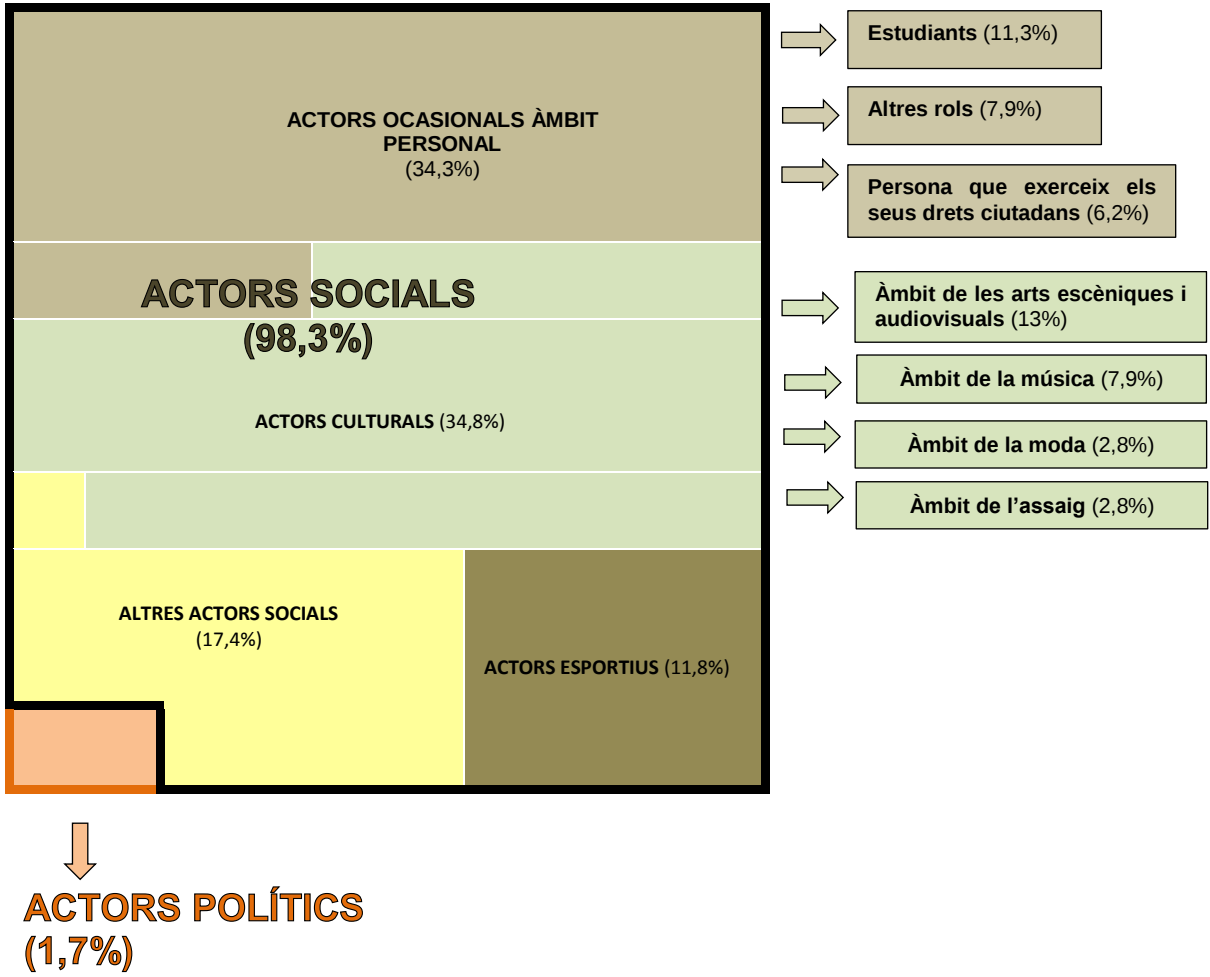

Figura 40. El rol de les persones joves als debats i a les entrevistes

5.8 Temes i notícies en els teleinformatius

També s'han analitzat els temes de les informacions dels teleinformatius en què apareixen persones joves amb temps de paraula.

Així, les dades mostren **una exigua presència de les persones joves en les notícies categoritzades com a crònica política** (un 0,4% dels inserts d'aquest tema són de les persones joves) i **un protagonisme significativament més elevat en les informacions relacionades amb tres àmbits: conflictes socials** (persones joves que intervenen en ítems informatius relacionats amb el 15-M, la vaga general del 29 de març, la campanya de protesta contra el pagament de peatges a Catalunya, i la reducció de pressupost del Departament d'Ensenyament i la Secretaria d'Universitats i Recerca), **l'educació i l'ensenyament** (explicat des del seu rol d'estudiants) i **la ciència i la tecnologia**.

5.9 El rol de les persones joves en la programació de ficció

La programació de ficció representa les persones joves en relació, principalment, amb l'esfera privada (tres de cada quatre rols) i **un de cada tres personatges són estudiants**.

Pel que fa a la ficció, s'han considerat, també, altres trets que ajuden a configurar el dibuix dels personatges: l'orientació sexual (sempre que el relat ho expliciti) i la presència de malalties i de problemàtiques socials dels personatges.

La diversitat d'opcions sexuals és equivalent entre les persones joves i el conjunt de totes les edats, i l'heterosexualitat és l'opció més present (92,4% dels casos en què s'explicita l'orientació sexual del personatge). Igualment, **l'orientació sexual dels personatges joves està explicitada en el relat en una proporció més elevada (88,8%) que els personatges de totes les edats (81,8%)**.

Pel que fa a la presència de personatges amb malalties, **les persones joves pateixen malalties en un grau lleugerament superior (el 9%) al conjunt de totes les edats (7,8%)**.

La ficció associa les persones joves (i particularment les dones joves) a problemàtiques socials de manera més intensa que per a totes les edats (un 16,9% de personatges joves davant un 9,2), i ho concentra en un nombre de tipologies més reduït (nou). Sis dels quinze personatges que presenten una problemàtica social són addictes a algun tipus de droga il·lícita.

La llengua de comunicació dels personatges joves és, en un 97,8%, el català, una proporció molt semblant a la de tots els personatges.

5.10 Anàlisi dels personatges principals de la ficció

A partir de la constatació que els personatges amb més protagonisme a les diferents obres de ficció tenen un paper més important en la configuració de la imatge de les persones joves que la resta, se n'ha realitzat **una anàlisi complementària dels personatges protagonistes, entesos com els principals i els secundaris protagonistes**. Així, a les variables ja apuntades, se n'han afegit d'altres que volen completar el retrat físic (la constitució física), relacional (tipus de conducta, trames en què s'involucren, presència dels progenitors i activitat sexual), de participació en tasques productives (remuneració o no de l'activitat i nivell de qualificació de la feina remunerada), de participació en tasques reproductives (participació en les tasques de la llar i en la cura d'altres persones) i d'hàbits i activitats reflectits pel relat (activitats principals, hàbits en matèria de salut, consum cultural i participació pública).

S'han exclòs de l'anàlisi els personatges principals de trames que es desenvolupen en èpoques diferents a les actuals, per tal d'obtenir la imatge que la ficció ofereix de les persones joves contemporànies.

Finalment, hi ha 20 personatges que compleixen les dues condicions (ser personatges principals o secundaris protagonistes i aparèixer en una ficció situada en l'actualitat): són onze dones i nou homes, la majoria dels quals (55%) amb una edat compresa entre els 25 i els 29 anys.

Pel que fa al conjunt dels **personatges joves (de 15 a 29 anys)**, la ficció els mostra **com un grup força homogeni**: no n'hi ha cap que tingui una complexitat grassa, són percebuts com a blancs, no n'hi ha cap que sigui una persona immigrada i tots s'expressen en català. A més, el 90% desenvolupen un paper positiu i només un 10%

cometen actes de violència física. La gran majoria d'aquests personatges són heterosexuais.

Els espais que s'analitzen en aquest punt **incorporen una diversitat funcional i una presència de malalties més elevada en els joves protagonistes**, tant respecte del total de personatges joves com del conjunt dels personatges de totes les edats: un 5% tenen alguna discapacitat (respecte d'un 1,1% dels personatges joves analitzats i un 1,4% per al conjunt de totes les edats de la mostra) i un 15% de malalties (respecte d'un 9% dels joves i un 7,8% de la mostra). **Les problemàtiques socials, en canvi, tenen una presència similar** en els joves protagonistes i en el conjunt de la mostra.

Les variables que fan referència a l'activitat social i relacional dels personatges mostren els protagonistes joves en primer lloc com a estudiants (el 40% del total, la majoria universitaris). A més, **un 60% tenen alguna feina remunerada, que en la gran majoria dels casos és qualificada (75%)**.

En aquest àmbit social, a més, **les dones joves tenen, proporcionalment, més i millors feines que els homes joves**: el 63,6% tenen feina remunerada i el 85,7% és qualificada, davant del 55,6% i el 60%, respectivament, dels homes. Aquesta dada és oposada a la que es refereix al conjunt de la mostra referida als personatges principals, entre els quals les dones tenien menys feines remunerades i de menys qualificació.²²

En canvi, **la ficció mostra pocs joves realitzant tasques de la llar** (la meitat dels protagonistes no en fa mai) **ni cuidant d'altres persones** (el 75% no ho fa mai), **però quan apareixen, es tracta, majoritàriament, de dones joves**: dues de cada tres dones (i un de cada tres homes) fan tasques de la llar i una de cada tres dones (i un dels nou homes) són responsables de la cura d'altres.

Les trames en què apareixen involucrades les persones joves protagonistes giren entorn de **dos temes principals: les relacions de parella** (33% dels temes) **i les relacions de família** (20%) ocupen, aproximadament, la meitat dels temes, tant per homes com per dones.

²² Vegeu l'"Informe 29/2013. La representació de les dones a la televisió".

Els pares i les mares dels joves protagonistes tenen una presència significativa en les obres analitzades: més de la meitat d'aquests personatges (55%) hi té relació, tot i que només un 30% (la meitat dels quals, joves d'entre 15 i 19 anys) encara hi conviu.

Finalment, i amb referència a les activitats i els hàbits de les persones joves que hi apareixen com a protagonistes, **la ficció els mostra fent relacions socials** (34,9% del total d'activitats principals registrades) **i treballant** (30,2%). Igualment, la majoria dels joves **no consumeixen drogues il·lícites** (80%), **beuen alcohol** (65%) –**tot i que majoritàriament de baixa graduació**– i, de manera ocasional, són **consumidors de productes culturals** (70%) i una minoria practica esports i **participa en afers públics** (15%).

Figura 41. La imatge de les persones joves a la programació de no-ficció

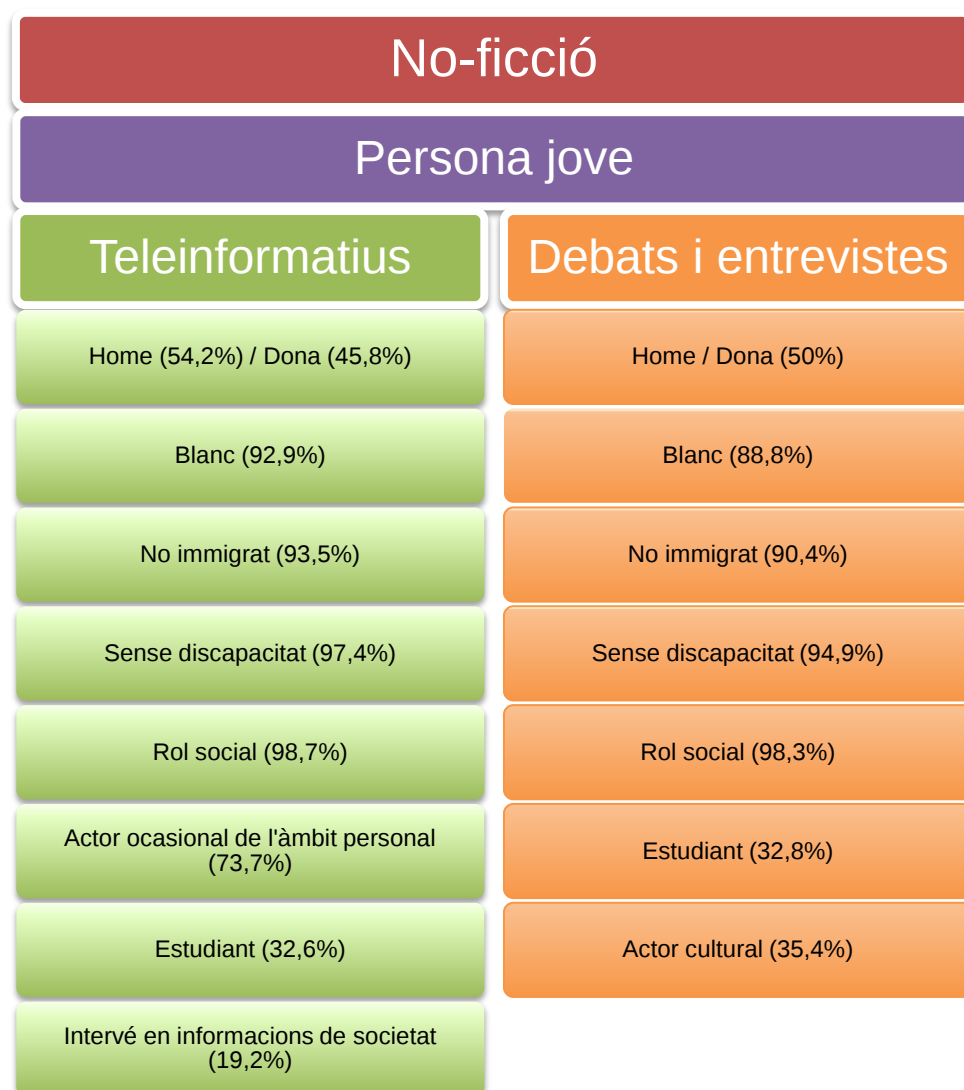

Figura 42. La imatge de les persones joves a la programació de ficció

